

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Brig.-Gen. v/d Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie

121ste JAAR

Nr 10

Oct. 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f3.— per kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f15.— p. jr. Losse ex. f1.25

MOORMAN's PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	582
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	583

Redactioneel gedeelte

Een sprookje en de werkelijkheid met betrekking tot de Maas- bruggen bij Maastricht in Mei 1940, bewerkt door de Krijgsge- schiedkundige afdeling van de Generale Staf	584
Myth and reality in relation to the Maasbridges in Maastricht in May 1940	587
Prijsvragen van de Militaire Spectator	590
Verrassing - vernietiging - concentratie - beweeglijkheid - eenvoud - samenwerking - juist gebruik van krachten - veiligheid - offen- sief, door J. Sjoerds, Kapitein der Infanterie	591
De logistiek in het tankbataljon in de infanteriedivisie, door F. Crul, Majoor der Cavalerie	595
De vuursteun van zware mortieren, door J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie	603
De luchtoorlog boven Korea (III), door G. Treffers, Kapitein vlieger- wrn	609
Taal en vaktaal in het leger, door F. H. A. Kothe, Dir. Officier van Gezondheid der 1e klasse	613
De opleiding van de groep en het peloton, door J. de Vries, S.M.- Instructeur	618
Bedrijfsorganisatie in het militaire bedrijf (I), door R. A. Sleeuw, Kapitein vlieger-wrn	623
Meninge van anderen	627
Traditie van het Regiment Limburgse Jagers, door J. L. H. A. Antoni, Kolonel der Limburgse Jagers	629
Uit de buitenlandse vakpers	631

De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtmacht niet kan inhouden.

DE MILITAIRE SPECTATOR

MAANDBLAD

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET
MINISTERIE VAN OORLOG

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Brig.-Gen. v/d Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
W. DEN TOOM, Kolonel-Waarnemer
B. KONING, Luit.-Kolonel van de Generale Staf
E. J. C. VAN HOOTEGEM, Majoor der Infanterie

121ste JAAR

Nr 10

Oct. 1952

Nadruk
verboden

Abonnement f3.— per kwart. Overzeese Gewesten en Buitenland f15.— p. jr. Losse ex. f1.25

MOORMAN's PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag. Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders	582
Mededelingen van de Chef van de Generale Staf	583

Redactioneel gedeelte

Een sprookje en de werkelijkheid met betrekking tot de Maas- bruggen bij Maastricht in Mei 1940, bewerkt door de Krijgsge- schiedkundige afdeling van de Generale Staf	584
Myth and reality in relation to the Maasbridges in Maastricht in May 1940	587
Prijsvragen van de Militaire Spectator	590
Verrassing - vernietiging - concentratie - beweeglijkheid - eenvoud - samenwerking - juist gebruik van krachten - veiligheid - offen- sief, door J. Sjoerds, Kapitein der Infanterie	591
De logistiek in het tankbataljon in de infanteriedivisie, door F. Crul, Majoor der Cavalerie	595
De vuursteun van zware mortieren, door J. G. J. van der Hulst, Kapitein der Artillerie	603
De luchtoorlog boven Korea (III), door G. Treffers, Kapitein vlieger- wrn	609
Taal en vaktaal in het leger, door F. H. A. Kothe, Dir. Officier van Gezondheid der 1e klasse	613
De opleiding van de groep en het peloton, door J. de Vries, S.M.- Instructeur	618
Bedrijfsorganisatie in het militaire bedrijf (I), door R. A. Sleeuw, Kapitein vlieger-wrn	623
Meninge van anderen	627
Traditie van het Regiment Limburgse Jagers, door J. L. H. A. Antoni, Kolonel der Limburgse Jagers	629
Uit de buitenlandse vakpers	631

De Legerleiding stelt er prijs op vast te stellen, dat het adverteren in dit orgaan uiteraard het verkrijgen van voorkeur voor leveranties aan de Koninklijke Landmacht of aan de Luchtmacht niet kan inhouden.

Officiële mededelingen

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

Nr 245 L-LM — Rangen bij geneeskundige dienst en administratieve dienst Milva.

Bij Koninklijk Besluit van 16 Juli 1952, nr 28, zijn ingesteld rangen bij de Onderafdelingen geneeskundige dienst en administratieve dienst van de Milva.

De tekst van dit besluit luidt als volgt:

Artikel 1.

Bij de Onderafdeling geneeskundige dienst van de Militaire vrouwenafdeling worden de hierna te vermelden rangen en stand ingesteld, welke gelijk worden gesteld met de daarnevens genoemde rangen en stand.

Rangen:

Hoofd-Milva g.d. der 1ste klasse: Major.

Hoofd-Milva g.d. der 2de klasse: Kapitein.

Hoofd-Milva g.d. der 3de klasse: Eerste-luitenant.

Hoofd-Milva g.d. der 4de klasse: Tweede-luitenant.

Adspirant-Hoofd-Milva g.d.: Vaandrig.
Milva g.d. der 1ste klasse: Sergeant-majoor.

Milva g.d. der 2de klasse: Sergeant.

Milva g.d. der 3de klasse: Korporaal.

Stand:

Milva g.d. der 4de klasse: Soldaat.

Artikel 2.

Bij de Onderafdeling administratieve dienst van de Militaire vrouwenafdeling worden de hierna te vermelden rangen ingesteld, welke gelijk worden gesteld met de daarnevens genoemde rangen.

Hoofd-Milva a.d. der 3de klasse: Eerste-luitenant.

Hoofd-Milva a.d. der 4de klasse: Tweede-luitenant.

Adspirant-Hoofd-Milva a.d.: Vaandrig.

MEDEDELINGEN VAN DE CHEF VAN DE GENERALE STAF

Verschenen voorschriften.

1120-7 Velddienst - Hoofdstuk 7. Administratieve verplaatsingen.

1221 Erratum op voorschrift nr 1221 „Tankbestrijding“.

Ministeriële Beschikking

van 8 Augustus 1952, Generale Staf,
Nr 8885

Nr 249 L — Combat Infantryman Badge.

De minister van Oorlog, overwegende dat het gewenst is, dat de tot het Nederlands Detachement Verenigde Naties in Korea behorende militairen, aan wie door de Commandant van het 38e Regiment infanterie van de Verenigde Staten van Amerika de „Combat Infantryman Badge“ is toegekend, deze onderscheiding op de uniform mogen dragen;

overwegende voorts, dat het in het algemeen gewenst is, dat Nederlandse militairen, aan wie op overeenkomstige wijze een buitenlandse onderscheiding mocht worden toegekend, deze op de uniform mogen dragen;

besluit

Aan het bepaalde in Bijlage 1 van de Ministeriële Beschikking van 30 Januari 1951, Kabinet, Nr 1034, wordt onder „IV Bijzondere onderscheidingstekenen“ na punt 9 (LO 1951, nr 35 L, blz. 18) een nieuw punt 10 toegevoegd, luidende:

„10. Militairen, aan wie door een tot de Verenigde Naties behorende buitenlandse autoriteit een militaire onderscheiding is toegekend als beloning voor of erkenning van verrichte militaire prestaties ten dienste van de Verenigde Naties — mits het niet een onderscheiding betreft die door het staatshoofd of door de regering wordt verleend en voor het aannemen, c.q. het aannemen en dragen, van welke de vergunning van H.M. de Koningin is vereist — mogen dit onderscheidingsteken dragen op de wijze zoals deze in het desbetreffende land gebruikelijk is“.

1562 Onderhoud motorvoertuigen TV OM II deel A.

1633 1e Opgave van wijzigingen op Voorschrift nr 1633 „Morse-opleidingsapparaat AN/GSC-T1“.

1638 1e Opgave van wijzigingen op Voorschrift nr 1638 „Telefoontoestel F TF 50”.

1642 1e Opgave van wijzigingen op Voorschrift nr 1642 „Ontvanger R 209”.

A 1647 1e Opgave van wijzigingen op Voorschrift nr A 1647 „Radio-Installatie SCR-619”.

A 1649 Radio-Installatie SCR 193 D-G-H-J-K-KB-KW-L-M-P-Q-R-S-T-U, 2e druk.

1718 1e Opgave van wijzigingen op Voorschrift nr 1718, 2e druk „Bediening van het enkele stuk van 4 tl (Bofors).

1900 A Beschrijving materieel 105 mm hu.

2281 Schootstafels Houwitser van 105 mm, M2 en M2A1 op affuit M2A2 (Brisantgranaat M1).

3305 Besmettelijke ziekten. (Handleiding voor officieren van gezondheid.)

3307 A Frontchirurgie. (Algemeen gedeelte.)

3307 A + B Frontchirurgie. (Volledige uitgave.)

3308 De Psychiatrische verzorging van een strijdend leger. (Handleiding voor de officier van gezondheid.)

LB 6 $\frac{A}{B}$ 1e Opgave van wijzigingen op Legerboek nr 6 $\frac{A}{B}$ (Geschutboek)

OA A 161 1e Opgave van wijzigingen op Oefeningsaanwijzing nr. A 161; „Volt-Ohmmeter TS-26 TSM.

Wandplaten vliegtuigsilhouetten nrs. 17290 t/m 17309.

17290 Plaat Comet 1 (De Havilland)
17291 „ S.M.-95 (S.I.A.I.-Marchetti)
17292 „ Ambassador (Airspeed)
17293 „ Freighter, Wayfarer (Bristol)
17294 „ Swift (Vickers Supermarine)
17295 „ Y.A.K. 14 (Yakovlev)
17296 „ I.L. 2 (Ilyushin)
17297 „ C.F.-100, Canuck (A.V. Roe (Canada)
17298 „ I.L. 16 (Ilyushin)
17299 „ L.A. (Lavochkin)
17300 „ Venom mk.-1 (De Havilland)
17301 „ F. 4 U-5, Cortair
17302 „ Attacker mk (Supermarine)
17303 „ S-11, Instructor (Fokker)
17304 „ Oxford (Airspeed) (Change Vought)
17305 „ Proctor mk (Percival)
17306 „ T-6, Harvard, Texan (North-American)
17307 „ Devon-Dove (De Havilland)
17308 „ Hastings C.mk 1 (Handley-Page)
17309 „ Firefly-mk 9 (Fairey)

Wandplaat nr 4050 a, b, c, d en e, Terugstootloze vuurmond van 57 en 75 mm (serie). Deze wandplaten, welke als serie worden uitgegeven, behandelen diverse details van de wapens, alsmede de werking ervan.

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

TEKENINGEN EN SCHETSEN

Wij verzoeken inzenders van artikelen tekeningen en schetsen niet tussen de tekst te tekenen, daar reproductie dan zeer bezwaarlijk of dikwijls niet mogelijk is. Men voege tekeningen en schetsen afzonderlijk bij in O.I. inkt op tekenpapier of calqueerpapier. Men houde er rekening mee, dat tekeningen en schetsen als regel bij reproductie worden verkleind tot ten hoogste kolom-breedte. Letters en cijfers moeten dus zo groot getekend worden, dat ze bij verkleining duidelijk leesbaar blijven. Daartoe moeten ze na verkleining nog ten minste 1 mm hoog zijn.

Een sprookje en de werkelijkheid met betrekking tot de Maasbruggen bij Maastricht in Mei 1940

Bewerkt door de Krijgsgeschiedk. Afd. v. d. Gen. Staf

In een artikel in de „Military Review” van April 1952, getiteld: Offensive Partisan Warfare, door Luit. Kol. George T. Metcalf, kwam op blz. 59 het volgende verhaal voor:

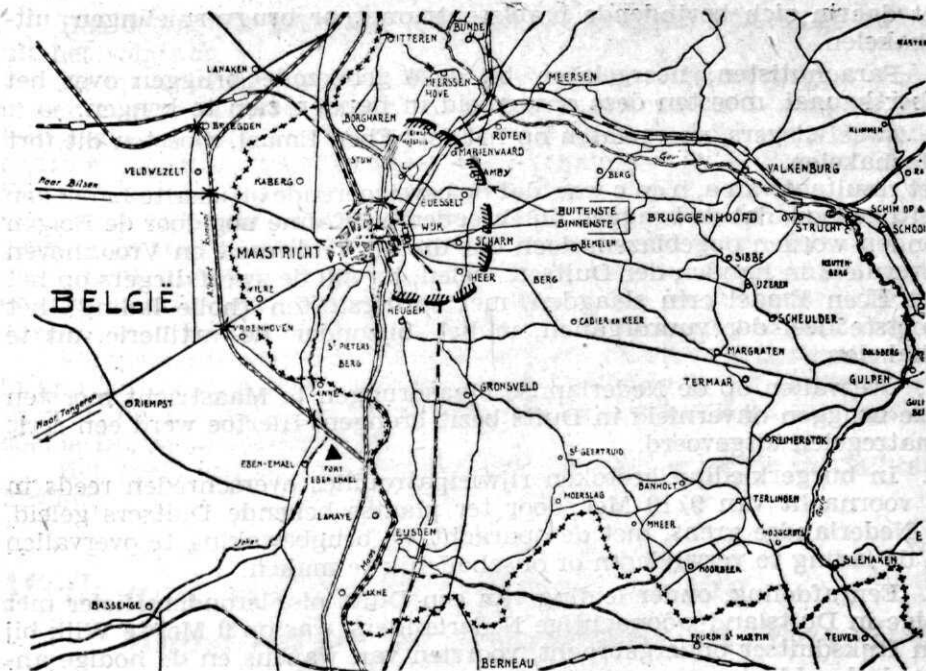
An excellent illustration of partisan assistance in an airborne assault was the World War II seizure by German parachute troops of the Maastricht bridge in Holland. The following descriptive account of this operation was taken from the diary of a British Air Intelligence officer:

”The taking of the Maastricht bridge is a fairy tale, amazing in its daring. A plain clothesman walked over to the sentry on the bridge on the East bank and asked him, as a friend, to allow him across the bridge for a last word with a pal on the West bank. He was allowed to pass, he walked across the bridge and after a few minutes’ conversation strolled back towards the sentry with his friend. The second man then, gangsterlike, shot the sentry and bolted back to the far bank, where he disconnected the wiring of the mines prepared for the destruction of the bridge. While this was being done, the first man possessed himself of the sentry’s rifle and easily prevented any interference. The timing was a work of genius: within a few minutes, parachutists and gliders descended in a cloud on top of the Dutch fortifications west of the bridge, which is just in Dutch territory. The Germans ran around pushing hand grenades into loopholes, throwing bombs into gun emplacements and casemates, and generally playing hell with the place, literally before anyone realized that an attack was about to develop at all. They threw their bombs into open doors, into the turrets of the casemates, and, within an hour, with a loss of only 300 men, the Maastricht bridgehead was established. It had never been supposed that such an achievement would cost less than 50.000 lives.”

Men vraagt zich af, hoe een dergelijk sprookje in het dagboek van een inlichtingsofficier terecht is gekomen. Het heeft kennelijk betrekking op de operatiën van de Duitsers in Mei 1940 bij Maastricht (*Nederlands* gebied) en de ten W. van het Nederlandse gebied gelegen sector van de *Belgische* verdediging aan het Albertkanaal met het fort Eben Emael, waarbij over het hoofd is gezien, dat zich tussen het Belgische Albertkanaal en de Maas, ten Westen van Maastricht een stuk Nederlands gebied bevindt.

Alvorens een kort overzicht van de werkelijke gang van zaken te geven, vermelden wij, dat er zich bij Maastricht twee verkeersbruggen en een spoorbrug over de Maas bevonden, die alle drie tijdig zijn opgeblazen en dat zich bij Maastricht op Nederlands gebied geen fortificatiën ten W. van de Maas bevonden, laat staan fortificatiën van zodanige aard, dat daar bovenop een wolk van parachutisten en zweefvliegtuigen kon dalen. Kennelijk heeft hier verwarring plaats met de luchtlanding op het fort Eben Emael op *Belgisch* gebied.

De toestand ter plaatse blijkt uit het bijgevoegde schetsje. Daarop ziet men de drie bruggen te Maastricht, het Nederlandse gebied ten W. van Maastricht, het Albertkanaal op Belgisch gebied langs de Neder-

landse grens lopend, met de bruggen bij Briegden, Veldwezelt, Vroenhoven en Kanne en ten slotte het fort Eben Emael.

In het *Nederlandse* gebied bij en ten O. van Maastricht bevonden zich op 10 Mei 1940 ongeveer drie bataljons, die in verschillende echelons waren opgesteld en tot taak hadden, door middel van vernielingen zoveel oponthoud aan de Duitsers te bezorgen, dat de bruggen bij Maastricht tijdig door de vernielingsploegen konden worden opgeblazen. In de voorstad van Maastricht, genaamd Wijk, bevonden zich bovendien een buitenste en een binnenste defensief bruggenhoofd, bestaande uit wachten en posten, die een aantal aangelegde versperringen moesten sluiten en verdedigen. De Maasbruggen werden bovendien goed bewaakt en waren ter vernieling voorbereid.

Op *Belgisch* gebied was krachtige verdediging voorbereid achter het Albertkanaal, aansluitend aan de Belgische Maasverdediging, met het fort Eben Emael als een uitgestrekt en sterk steunpunt, van waaruit met geschutvuur de Nederlandse bruggen bij Maastricht konden worden bestreken.

In het *Duitse* aanvalsplan moesten twee Pantserdivisies en een gemotoriseerde Infanteriedivisie over de Maas bij Maastricht door de Belgische verdediging ten W. van Maastricht stoten.

Om deze manoeuvre snel en zonder stagnatie te doen verlopen, was er voor de Duitsers alles aan gelegen, de bruggen over de Maas en over het Albertkanaal onvernield in handen te krijgen en het fort Eben Emael spoedig uit te schakelen. Om dit te bereiken, hebben de Duitsers verschillende maatregelen uitgevoerd.

a. Een luchtbombardement op de Belgische kazerne te Lanaeken moest

het daarin zich bevindende bevelscentrum voor brugvernielingen uitschakelen.

b. Parachutisten, neergelaten bij de 4 genoemde bruggen over het Albertkanaal, moesten deze onvernield in handen zien te krijgen.

c. Zweefvliegers, neergelaten op het fort Eben Emael, moesten dit fort uitschakelen.

Het resultaat van a, b en c was, dat de bevelvoerende officier te Lanaeken werd gedood, dat de bruggen bij Briegden en Kanne nog door de Belgen konden worden opgeblazen, doch dat die bij Veldwezelt en Vroenhoven onvernield in handen der Duitsers vielen, terwijl de zweefvliegers op het fort Eben Emael erin slaagden, met springstoffen (holle lading) het grootste deel der vuurorganen, in het bijzonder de artillerie, uit te schakelen.

d. Overvallen op de Nederlandse Maasbruggen te Maastricht moesten deze bruggen onvernield in Duits bezit brengen. Hiertoe werd een serie maatregelen uitgevoerd.

1e. In burgerkleding gestoken rijwielpatrouilles overschreden reeds in de voornacht van 9/10 Mei, door ter plaatse bekende Duitsers geleid, de Nederlandse grens, met de opdracht, de brugbewaking te overvallen en de lading te verwijderen of onschadelijk te maken.

2e. Een afdeling, onder leiding van een Duits pionieronderofficier met enige in Duitsland woonachtige Nederlanders, was op 9 Mei te Wijk bij een Rijksduitsers ondergebracht, voorzien van wapens en de nodige andere hulpmiddelen.

3e. Een in Nederlandse uniform geklede Duitse motorpatrouille overschreed in de vroege morgen van 10 Mei de grens langs binnenwegen en reed, uit N.O. richting komende, naar Maastricht, ten einde de door de overvalpatrouilles vermeesterde bruggen te bezetten en open te houden voor de pantsertroepen.

Vóórdat de oorlog uitbrak, waren nauwkeurige verkenningen van de bruggen uitgevoerd en de speciaal opgeleide overvallers hadden aan proefmodellen en aan een Duitse brug voorgeoefend. Deze pogingen zijn op niets uitgelopen. De burger-rijwielpatrouilles strandden op de waakzaamheid van het buitenste bruggehoofd bij Wijk; enige gevangenen werden gemaakt, waarbij duidelijk bleek, dat men met kwaadwilligen had te doen.

De in Wijk verscholen patrouille heeft zich in de nacht zodanig moed in gedronken, dat zij, op twee man na, onbekwaam was voor de uitvoering van haar taak.

Twee man waagden de poging en naderden de brug. Bij aanhouding trok een hunner zijn pistool, waarop hij werd neergeschoten; de andere ontkwam.

De in Nederlandse uniform geklede Duitse motorpatrouille geraakte ten N. van en nabij de spoorbrug in gevecht met Nederlandse bewakingsafdelingen en slaagde er niet in tot de brug door te dringen vóórdat deze werd opgeblazen.

Alle drie Maasbruggen werden opgeblazen bij de nadering der pantsertroepen, die de in Zuid-Limburg opgestelde infanterie overhoop liepen of afsneden, doch vertraging ondervonden van de talrijke uitgevoerde vernielingen.

Hoe belangrijk het tijdig opblazen der bruggen was, moge blijken uit het volgende.

De op het Belgische fort Eben Emael gelande zweefvliegers waren in een benarde positie geraakt en schreeuwden, om zo te zeggen, door hun radio om hulp. Die hulp moest worden verleend door een bijzonder daartoe uitgerust Pionierbataljon, dat oprukte met de 4e Pantserdivisie. Doordat de Maasbruggen waren gesprongen, moest dit bataljon, dat reeds met vertraging aankwam, met rubberboten over de Maas worden gezet en daarbij zijn zware wapens en geschut achterlaten. Het bataljon werd dientengevolge druppelsgewijze in de strijd geworpen en slaagde er eerst aan het eind van de morgen van 11 Mei in, de benarde zweefvliegers te ontzetten en de capitulatie der fortbezetting af te dwingen.

Vorenstaand overzicht is gebaseerd op officiële Nederlandse oorlogsrapporten en gerechtelijke verhoren, op Belgische en Duitse literatuur en op het authentieke verslag van de commandant van het bedoelde Duitse pionierbataljon.

Het geeft wel een heel ander beeld dan het sprookje uit *Military Review*.

Myth and reality in relation to the Maasbridges in Maastricht in May 1940

In an article in the „Military Review” from April 1952 entitled: *Offensive Partisan Warfare*, by Lt. Col. George T. Metcalf, the following story was found on page 59.

An excellent illustration of partisan assistance in an airborne assault was the World War II seizure by German parachute troops of the Maastricht bridge in Holland. The following descriptive account of this operation was taken from the diary of a British Air Intelligence officer:

„The taking of the Maastricht bridge is a fairy tale, amazing in its daring. A plain clothesman walked over to the sentry on the bridge on the East bank and asked him, as a friend, to allow him across the bridge for a last word with a pal on the West bank. He was allowed to pass, he walked across the bridge and after a few minutes' conversation strolled back towards the sentry with this friend. The second man then, gangster-like, shot the sentry and bolted back to the far bank, where he disconnected the wiring of the mines prepared for the destruction of the bridge. While this was being done, the first man possessed himself of the sentry's rifle and easily prevented any interference. The timing was a work of genius: within a few minutes, parachutists and gliders descended in a cloud on top of the Dutch fortifications

west of the bridge, which is just in Dutch territory. The Germans ran around pushing hand grenades into loopholes, throwing bombs into gun emplacements and casemates, and generally playing hell with the place, literally before anyone realized that an attack was about to develop at all. They threw their bombs into open doors, into the turrets of the casemates, and, within an hour, with a loss of only 300 men, the Maastricht bridgehead was established. It had never been supposed that such an achievement would cost less than 50.000 lives”.

One wonders, how such a myth has found its way to the diary of an intelligence-officer. Evidently it relates to the operations of the Germans in May 1940 near Maastricht (Dutch territory) and the sector, to the West of it, of the Belgian defence of the Albert-kanaal with the fort Eben Emael, whereby has been overseen, that a stroke of Dutch territory is lying between the Belgian Albert-kanaal and the Maas to the West of Maastricht.

Before giving a summary of the real happening, we mention, that there are in Maastricht two traffic-bridges and one railway-bridge over the Maas, which are blown-up in time all three of them and that near Maastricht on Dutch territory no fortifications were found to

the West of the Maas, and certainly no fortifications of the size, that a cloud of parachutists and gliders could land upon their surface.

Evidently there is a confusion with the landings on top of the fort Eben Emael on Belgian territory.

The situation on the spot can be seen on the annexed sketch. On it one can see the 3 Maasbridges in Maastricht, the Dutch territory to the West of Maastricht, the Albertkanaal running on Belgian territory along the Dutch frontier with the bridges at Briegden, Veldwezelt, Vroenhoven and Canne and finally the fort Eben Emael.

On Dutch territory east of Maastricht in May 1940 three battalions were placed in several echelons, with the task to cause, by means of destructions such delay to the Germans, that the bridges could be blown-up in time by the destruction-teams upon the bridges. Moreover in the suburb Wijk of Maastricht an outer- and an inner-defensive bridgehead had been established, consisting of guards and posts, who had to close and defend a number of obstructions. The Maasbridges were well guarded and prepared for destruction. On Belgian territory a strong defence had been prepared behind the Albertkanaal in junction with the Belgian Maasdefence and with the fort Eben Emael as a large and strong point of support, from which artilleryfire could be brought upon the Dutch bridges in Maastricht.

In the German assault-plan two armoured Divisions and one motorised Division had to push over the Maas and through the Belgian defence to the West of Maastricht.

In order to execute this operation quickly and without stagnation, it was of great interest for the Germans, to take the bridges over the Maas and the Albertkanaal undestroyed and to eliminate the fort Eben Emael as quickly as possible. Therefore the Germans have taken several measures.

a. An air-bombardment upon the Belgian barracks at Lanaeken had to destroy the centre of command of the bridge-destructions.

b. Parachutists, landing near the four bridges over the Albertkanaal, had to take them undestroyed.

c. Gliders, landing upon the surface of the fort Eben Emael, had to eliminate this fort.

The result of a, b and c was, that the commanding officer at Lanaeken was killed, that the bridges at Briegden and Canne could be blown-up by the Bel-

gians, but that the bridges at Veldwezelt and Vroenhoven were taken by the Germans undestroyed, whilst the gliders upon the fort Eben Emael had succeeded in eliminating with explosives (with hollow-charge) the greater part of the fire-elements, especially the artillery.

d. Raids on the Dutch Maasbridges at Maastricht were to bring those bridges undestroyed in German hands. Therefore a series of measures were taken.

1. Cycle-patrols in civil-clothes crossed the Dutch frontier already in the first half of the night of 9/10 May, conducted by Germans, who knew the way, with the order to take by surprise the bridge-guards and to take away or render harmless the charges.

2. A patrol, under command of a German n.c. officer, with some Dutchmen, living in Germany, had been hidden, since 9 May, in the home of a German, living in Wijk, provided with arms and other means.

3. A German motorpatrol in Dutch uniforms crossed the Dutch frontier in the early morning of 10 May by secondary ways and drove, coming from North-West, in the direction of the bridges, in order to occupy the bridges, already taken by the other patrols, and to hold them open for the armoured troops.

Before the war broke out, accurate reconnoitring of the bridges had taken place and the special-trained raiders had made exercises on proof-models and a German bridge. Those measures have had no success. The plain-clothed cycle-patrols failed against the vigilance of the outer bridge-head at Wijk; some prisoners were taken, whereby it was clear that one had to do with malevolents.

The patrol, hidden in Wijk, during the night has drunk so much to stimulate courage, that it had become unable to do its task, two men excepted.

Two men made an attempt to reach one of the bridges. Stopped by the guard, one of them took out his pistol, whereafter he was shot down; the other escaped.

The motor-patrol in Dutch uniform came in battle with the Dutch guards of and near the railway-bridge and could not penetrate to the bridge, before it was blown-up.

All three Maasbridges were blown-up at the approach of the German armoured-troops, who destroyed or cut off the infantry, established in South-Limburg,

but the Germans were slackened by the many destructions.

How important the destruction in-time of the bridges was, may appear from the following.

The landed gliders upon the Belgian fort Eben Emael had come in a critical position and cried, so to say, by radio for help. This help should be given by a special equipped Pionier-battalion, that marched with the 4th Pantzer-Division. The Maasbridges being destroyed, this battalion, that was already late, had to cross the Maas with rubber-boats and let behind the river its heavy weapons

and artillery. Hence the battalion was thrown in battle by drops and it was not before the end of the morning of 11 May, that it could relieve the hard-pressed gliders and extort the capitulation of the fort.

This summary is based upon official Dutch records of the war and legal interrogatories, upon Belgian and German literature and upon the authentic report of the commander of the above-mentioned German pionierbattalion.

It gives a somewhat other picture than the myth of the Military Review.

Nieuwe uitgaven

TJOT, van Wim Dussel. Uitgeverij v/h C. de Boer Jr, Amsterdam. Prijs f 8,90.

De auteur, die als correspondent in Korea vertoefde, heeft in een aantal schetsen zijn wederwaardigheden, en dus die van dat detachement, neergelegd. Alle kleine en grote mee- en tegenvalers van Jan de Soldaat — zoals die zich door de eeuwen heen hebben voorgedaan — treden weer eens voor het voetlicht. Scherp geeft Dussel daarbij de ontberingen weer die, door elke man afzonderlijk, op dat zeer eigenaardige oorlogstoneel moeten worden verwerkt. Af en toe komt wederom de controverse naar voren tussen de man in de frontlijn en de staf van zijn onderdeel, welke controverse steeds uitermate objectief wordt weergegeven en waarbij de spreekwoordelijke humor van de Nederlander een schavende functie uitoefent.

Schrijver heeft er goed aan gedaan zijn werkstuk algemeen te houden. We krijgen niet de wederwaardigheden van, die en die, soldaat, onderofficier of officier opgelepeld, doch die van de man in het gelid, van welke rang ook.

Vele foto's tenslotte verhogen de waarde van het gestelde zeer, en maken het boek tot een begeerlijk document voor allen, die in de strijd op Korea zijn geïnteresseerd.

v. H.

JAN WORDT SOLDAAT, van J. G. Raatgever (Uitgeverij v/h C. de Boer Jr, Amsterdam; prijs f 2,50) geeft de toekomstige miliciens een groot aantal nuttige wenken en waarschuwingen in verband met de tijd, dat hij 's Konings wapenrok zal hebben te dragen en voor de periode, welke daaraan voorafgaat. Zowel de rechten als de plichten van de soldaat worden op een objectieve wijze

te zijner kennis gebracht. Al zijn mogelijkheden, van vrijstelling en uitstel tot overgang in beroepsdienst en dienstname voor Korea worden in korte hoofdstukken behandeld. Aan alle wapens en diensten wordt plaatsruimte verleend. Naar onze mening heeft de auteur met deze publicatie zowel de burger-die-in-dienst-moet, als het leger zelf, een waardevol kleinood verschaft. De eerste een smakelijk opgediende voorlichting, waarvan hij niets anders dan voordeel kan hebben, het laatste een propagandamiddel bij uitnemendheid.

v. H.

„TER ZEE, TE LAND EN IN DE LUCHT”.
„NEDERLANDS VEILIGHEID”.

Wij spraken onlangs een predikant, die de gewoonte had jeugdige gemeentelieden, die voor eerste oefening in militaire dienst moesten, te bezoeken. Hem viel daarbij op hoe weinig begrip er veelal bij deze jongelieden bestaat voor de plicht van de staatsburger t.a.v. de verdediging onzer volksgemeenschap en voor de huidige internationale situatie. Dit leidt tot een passieve dienstvervulling zonder de innerlijke overtuiging, nodig voor een hoog moreel.

De Minister van Oorlog en van Marine tracht hierin verbetering te brengen door alle jonge mannen, die in de komende maanden voor de militaire dienst zullen worden gekeurd, een voortreffelijk geredigeerde en geïllustreerde uitgave „Ter zee, te land en in de lucht” en voorts een brochure „Nederlands veiligheid” te doen toekomen.

Wij hopen dat deze uitgaven zodoende tevens onder ogen zullen komen van de brede kringen van ons volk waaruit de dienstplichtigen voortkomen.

C.

Prijsvragen van De Militaire Spectator

Algemene voorwaarden

1. De Militaire Spectator zal regelmatig prijsvragen uitschrijven over onderwerpen op het terrein van de toegepaste tactiek, militair-technische onderwerpen, op krijgsgeschiedkundig gebied e.a.

2. Deelgenomen kan worden door beroeps- en reserveofficieren en beroepsonderofficieren van de Koninklijke Landmacht, Luchtmacht en de Koninklijke Marine. De deelneming wordt telkens beperkt tot een bepaalde rang en/of functie.

3. Voor elke prijsvraag wordt een prijs van f 100.— beschikbaar gesteld voor de beste oplossing. Indien twee oplossingen nagenoeg gelijk worden gequalificeerd, zal deze vergoeding over twee inzendingen worden verdeeld.

4. Het bekroonde antwoord wordt in De Militaire Spectator gepubliceerd zonder verder honorarium. Niet bekroonde oplossingen kunnen worden gepubliceerd met toekenning van het normale honorarium.

5. Voor antwoorden wordt telkens een omvang bepaald, inbegrepen schetsen, diagrammen e.d. De antwoorden moeten getypt in drievoud worden ingezonden met een brede marge links, schetsen in O.I.-inkt, vóór de gestelde datum.

6. De beoordeling geschiedt door een commissie, bestaande uit drie leden van de Redactie, eventueel door andere deskundigen. Van de beslissing bestaat geen hoger beroep.

7. De inzending geschiedt anoniem. Op de linkerbovenzijde van de eerste bladzijde moet een kenwoord worden geplaatst, dat tevens wordt vermeld op een bij de inzending gevoegde gesloten enveloppe waarin naam, rang, wapen en adres van de inzender. Deze enveloppe blijft in handen van de Directie tot de Commissie van beoordeling haar beslissing heeft genomen.

8. Van de bekroonde inzendingen wordt het auteursrecht tegen betaling van de prijs overgedragen aan De Militaire Spectator. Indien inzenders van niet bekroonde proefschriften hun inzending terugverlangen, dienen zij hiervan melding te maken. Voor verloren gegane inzendingen wordt geen aansprakelijkheid aanvaard.

9. Titels en auteurs, periodieken of boeken, als bron gebezigd, moeten aan het eind van het artikel worden vermeld.

10. Inzendingen moeten worden gericht aan de Directie van De Militaire Spectator, Zwarteweg 1 te 's-Gravenhage.

Prijsvraag No. 1: Pelotonsopleiding infanterie.

Deelnemers niet boven de rang van Majoor en niet in het bezit van een stafbrevet. Omvang ten hoogste 12 bladzijden druks, in te zenden vóór 1 December 1952.

Hoe kan de tijd, beschikbaar voor pelotonsopleiding (eerste periode direct na opkomst inbegrepen), het best worden gebruikt om de soldaat tot man in het peloton op te leiden? O.m. in beschouwing te nemen de tijdsindeling in grote lijnen; het systeem van opleiding; de indeling van instructief kader; de toepassing van de bestaande voorschriften met suggesties voor eventuele uitbreiding of wijziging hiervan.

Verrassing - vernietiging - concentratie - bewegelijkheid - eenvoud - samenwerking - juist gebruik van krachten - veiligheid - offensief

door J. SJOERDS, Kapitein der Infanterie, leraar KMA.

Dit zijn de beginselen voor de tactische gevechtsvoering. Op deze beginselen wordt een gevecht voorbereid en opgebouwd. Kennis van deze beginselen is een eerste vereiste voor ieder militair, onverschillig het niveau. Een goed tactisch onderricht zal het bijbrengen van deze kennis dan ook plaatsen als eerste les in de tactiek. Behalve kennis van deze beginselen is ook een diep inzicht in haar betekenis en wijze van toepassing een voorwaarde voor het succesvol onderricht. Dit inzicht moet aan elk kaderlid worden bijgebracht. Eerst indien aan deze twee voorwaarden is voldaan kan het onderwijs in de tactiek met succes worden voortgezet. Uw leerling zal nu de groepering van eenheden, het aannemen van bepaalde formaties, het plan voor manoeuvre en het vuurplan, de consolidatie en de tegenaanval begrijpen door ze aan de hand van deze negen beginselen te verklaren. Gehele brokken theoretische kennis hebben dan hun logische verklaring gevonden in het toepassen van de beginselen voor het gevecht.

Het gevecht!

Dat wil zeggen: of het nu aanval, of verdediging, of rivierovergang, of gevechten in oorden of welk soort tactische operatie dan ook is – deze beginselen moeten steeds weer tot hun recht komen, want het uitbuiten van de toepassing van deze beginselen is de zekere weg naar succes op het gevechtveld. Succes voor de generaal en de luitenant – voor de divisiecommandant en de pelotonscommandant. Dat zal ik u bewijzen!

Het voorschrift 8100: „Beginselen der tactische gevechtsvoering” is een voorschrift, dat in afwijking van zovele andere voorschriften een brede kijk geeft op de tactiek en wat meer zegt: een breed inzicht. Inderdaad een witte raaf onder onze voorschriften. Indien u deze beginselen en haar betekenis niet meer helder voor de geest staan dan raad ik u aan om alvorens dit artikel te vervolgen het voorschrift 8100 op te slaan om in de desbetreffende paragrafen de duidelijke uiteenzetting hiervan te bestuderen.

Het doel van dit artikel nu is om te trachten uw inzicht in het gebruik van deze beginselen te verruimen, omdat zij het fundament zijn van ons tactiek onderwijs, hetzij aan onder-officieren, hetzij aan officieren. Daartoe zullen wij 1e onze blik richten op de practijk en 2e eens zien hoe of deze beginselen tot uitdrukking komen in onze voorschriften.

De artikelenreeks van de luitenant-kolonel van de Generale Staf B. Koning „Grepes uit de werkelijkheid” geeft een keur van gevechtsverslagen uit de afgelopen oorlog, die ons als leidraad kunnen dienen. Als voorbeeld zullen wij hieruit kiezen het in het Novembernummer 1951 van dit tijdschrift beschreven verslag over „De Finse overwinning bij Suomussalmi”.

Aan het hoofd van de Finse troepen aldaar stond een Commandant, die onder zeer moeilijke omstandigheden een gevecht leverde tegen een

Russische overmacht. Een gevecht, dat thans reeds de bijnaam heeft gekregen van het „Cannae van het Poolgebied”.

Hier volgen enkele grepen uit dit artikel.

Vernietiging.

„... en in het bijzonder bij Suomussalmi brachten zij de Russen zeer zware nederlagen toe. Daar vernietigde de zeer zwakke 9e Finse Divisie de 163e Ukrainse Divisie en werd de elite 44e Moskou Divisie, die ter ontzet van de ingesloten 163e Divisie oprukte, niet alleen met bebloede koppen teruggeslagen, maar daarna ook volledig vernietigd (bl. 683).

„... De Russische Divisiecommandant liet de Finnen de Finnen en hoog af naar het Noorden om te trachten de Finse weerstand te ontgaan. Het vernietigen van de tegenpartij stond hier dus niet meer op de voorgrond.” (bl. 684)

Offensief.

„... Gedekt door de standhoudende Finnen Zuid van Suomussalmi rukte met grote snelheid een deel van de 9e Finse Divisie op ter sterkte van 4500 man”. (bl. 684)

„... De Russische aanvallen op de Finse heuvelstelling mislukten alle met het gevolg, dat de gehele 44e Divisie der Russen zich ter verdediging ging inrichten.” (bl. 687)

Verrassing.

„... De Finse Commandant ging over tot het vormen van kleinere verbanden, die voortdurend rondom de Russische massa's zwierven, hen geen oogenblik van rust gunden, de verbindingen afsneden, in de colonnes doordrongen en verwarring stichtten”. (bl. 683)

„... Een snel verplaatsbare eenheid met aanvoerders, die durven ... die de begrippen tijd, ruimte en verrassing in hun woordenboek hebben staan”. (bl. 689)

Bewegelijkheid.

„... Deden de Russen het onbegrijpelijk langzaam, heel anders was het bij de Finnen.” (bl. 687)

„... Alle Finse soldaten waren ervaren skiërs. Hun zware infanteriewapens werden op sleden vervoerd”. Enz. enz. (bl. 683)

Concentratie.

„... Zonder enige twijfel was op dit moment de 163e Divisie de hoofdvijand. Daar moesten zoveel krachten als maar enigszins mogelijk was tegen worden ingezet. Daarom besloot de Finse Commandant beide delen der Russische Divisie tegelijk aan te vallen met het zwaartepunt op de Zuidelijke sector.” (bl. 686)

Juist gebruik van krachten.

„... Derhalve werden op de heuvelrug op de weg van Uhtva twee - zegge en schrijve twee! - compagnieën geplaatst. De rest ging de 163e Divisie te lijf.” (bl. 686)

Dit slechts als voorbeeld.

De overige grondbeginselen en de bijkomende factoren kunnen nu

door u zelf uit dit verslag worden opgespoord. Als u zo dit artikel leest en analyseert, eerst dan begint een praktijkvoorbeeld waarde te krijgen en leerzaam te zijn.

Deze Finse Divisiecommandant heeft inderdaad de toepassing van de beginselen uitgebuit. Is het nu nog te verwonderen, dat deze Commandant succes moest hebben? Neen. Dit inzicht moeten wij ons allen - ieder op zijn niveau - trachten eigen te maken. Want deze beginselen gelden evenzeer voor het optreden van een PC in het gevecht.

Denk u eens in in de volgende situatie: Een Peloton Infanterie moet als voorpeloton optreden in een aanval in groter verband. Alle voorbereidingen zijn minutieus getroffen. Op Uur U overschrijdt het Pel de Sl. Het gevechtsdoel ligt 800 m over de sl. Na 250 m te hebben afgelegd stuit het Pel plotseling op niet-vermoede weerstand in front op 200 m afstand. Vij vlakbaanvuur dwingt de voorgroepen in dekking te gaan.

Wat zal de PC achtereenvolgens doen?

1e - Vaststellen van de sterkte van de vij.

2e - Vasthouden van de vij.

3e - Verrassen van de vij.

4e - Vechten naar de vij.

5e - Vernietigen van de vij.

6e - Veiligheid verzekeren van zijn operatie.

Dit zijn de zes V's voor elke PC.

Op welke wijze zal hij zijn programma uitvoeren?

Vaststellen door Vuur en Verkenning.

Vasthouden door Vuurbasis en Vuuroverwicht.

Verrassen door Vlugheid en Vindingrijkheid.

Vechten door Vuur en Voorwaarts gaan.

Vernietigen door Vuur en Vuistwapens.

Veiligheid door Verdedigen en Verkennen.

Welke beginselen van de gevechtsvoering spreken uit deze V-analyse?

Het *vaststellen* van vij geschiedt om zijn plaats en sterkte nader te bepalen. Het beoogt daardoor verrassing door de vij te voorkomen. De PC wil zijn Pel veilig stellen voor de komende operatie. Het vaststellen van de vij is dus het beginsel van de *veiligheid* toepassen.

Het *vasthouden* van de vij beoogt hem ter plaatse te binden door vuur zodanig, dat deze vij „de koppen neer” moet houden. Het is de strijd om het vuuroverwicht. De strijd tussen twee willen. De strijd om het initiatief. Het bezit van het initiatief voorkomt verrassing door de vij en verplaatst ons van het defensief naar het *offensief*. Het opent de weg naar de manoeuvre.

Het toepassen en het uitbuiten van het beginsel van de *verrassing* wordt ook op dit niveau overwogen. Snelheid van handelen en een gezonde dosis fantasie komen hier van pas.

Het *vechten* naar de vij is de neerslag van het in 3e overwogene. *Concentratie van krachten, bewegelijkheid, samenwerking en eenvoud* vinden hier hun toepassing. Op de juiste tijd en op de juiste plaats wordt een vuist geformeerd, waarin de kracht versholen zit voor een knock-out. Deze kracht wordt opgebracht door de leden van het Pel, in het bezit van een goede uitrusting, goede wapens, een hoog moreel, een strenge discipline en gecommandeerd door een kundig leider.

Al dat bovenstaande is nodig om het doel waarvoor wij vechten te kunnen bereiken, n.l. de *vernietiging* van de vijand. Een vijand mag niet

kunnen ontkomen. Hij mag zich niet kunnen terugtrekken. Wij willen hem niet bang maken of hem verjagen - neen - wij willen hem vernietigen.

In een toekomstige oorlog is de sterkte aan personeel zodanig ten gunste van de vijand, dat al ons tactisch optreden moet worden beheerst door deze doelstelling van de vernietiging. En zoals het tactisch optreden begint met het beginsel van de veiligheid, zo eindigt het ook weer met dat beginsel. Voor, tijdens en na een tactisch optreden blijft in vlam-mende letters voor ons staan: *Veiligheid, veiligheid, veiligheid*. Deze analyse heeft aangetoond, dat de beginselen voor de tactische gevechtsvoering gelden voor elk niveau. Voor een PC is het goed om deze V-analyse te onthouden, want deze V wijst de weg naar Victorie. De kennis van deze beginselen moet tot de uitrusting behoren van elk soldaat. Inzicht in de toepassing en het uitbuiten ervan is vereist voor elk kaderlid.

Tenslotte willen we nog eens zien hoe of deze beginselen tot uitdrukking komen in onze voorschriften. Ik bepaal mij hier tot de voorschriften A 1526 en 1529. Als voorbeeld kies ik de in deze voorschriften genoemde beginselen in verband met de verdediging. Daar worden genoemd:

- a. De verdediging moet offensief gevoerd worden.
- b. De maskering moet op een zeer hoog peil staan.
- c. Het geconcentreerd gebruiken van het vuur.
- d. Steunpunten-diepte en rondomverdediging.
- e. Het voorbereid zijn van tegenaanvallen.

- a. Is het beginsel van het *offensief*.
- b. Hieruit spreken de beginselen van *Veiligheid, verrassing* en *geheimhouding*.
- c. Beoogt de *samenwerking, concentratie* en het *offensief* uit te buiten.
- d. Analyse van dit beginsel geeft ons: *veiligheid, vernietiging, verrassing*.
- e. Hieruit spreken alle beginselen zoals wij die bij de aanval reeds besproken hebben.

Is het u thans duidelijk waarom elk onderwijs in de tactiek moet beginnen met het bespreken van deze grondbeginselen? Op de weg naar de overwinning staan deze beginselen als een wegwijzer voor succes. Het bestuderen van de gebeurtenissen uit de afgelopen oorlog bevestigt deze uitspraak opnieuw.

Tenslotte een waarschuwing. Deze beginselen staan niet los van elkaar. Ja - in sommige situaties zijn ze zelfs met elkaar in conflict. Daarom is mijn waarschuwing deze: Kijk naar de wegwijzer. Volg de aangewezen weg. Maar sluit niet bij het voortgaan de ogen in de verwachting, dat misgaan thans niet meer mogelijk is. Ze zouden dan van u kunnen zeggen: „De voerman leit te rusten” en u weet wat er dan met uw karretje gebeurt.

Neen - de ogen wijdopen en het gezond, geschoold verstand erbij; dan, ja dan moet u wel een *succesvol leider* worden.

De logistiek in het tankbataljon in de infanteriedivisie

door F. CRUL, *Majoor der Cavalerie.*

De B.C. is steeds verantwoordelijk voor de logistieke verzorging van het bataljon. Zijn voornaamste adviseur op dit terrein is de S-4 in de Bataljonsstaf (= Bevoorradingsofficier). De S-4 zal nauw samenwerken met de C-Staf- en Verzorgingseskadron. In dit Eskadron zijn het Onderhoudspeloton en het Bevoorradingspeloton opgenomen; het Geneeskundig Detachement wordt normaal administratief bij dit Eskadron ingedeeld.

A. Deze officieren, m.u.v. de S-4 allen Commandant, hebben de volgende taken:

- I. De S-4 heeft een zeer omvangrijke taak; deze omvat:
 - 1 Hij adviseert de B.C. bij logistieke moeilijkheden en houdt de B.C. op de hoogte van de logistieke toestand in het bataljon.
 - 2 In samenwerking met de bataljonsarts (C.-Geneeskundig Detachement), de C.-Onderhoudspeloton (motorofficier) en de Verbindingsofficier ontwerpt hij plannen voor de aan- of afvoer van materiaal en personeel en de controlemaatregelen hierop. Hij houdt toezicht op het onderhoud bij het bataljon.
 - 3 Hij doet alle benodigdheden voor het bataljon aanvoeren, opslaan en distribueren. Gewoonlijk echter zullen de medische artikelen door de bataljonsarts, de voertuigen met hun onderdelen door de motorofficier en de verbindingsmiddelen door de Verbindingsofficier voor gebruik worden uitgegeven.
 - 4 Hij taxeert toekomstige benodigdheden vooral in verband met seizoenswijzigingen.
 - 5 Hij adviseert z.n. in overleg met de S-4 en de technische officieren in de divisiestaf.
 - 6 Hij adviseert de E.Cn bij logistieke moeilijkheden.
 - 7 Hij houdt toezicht op de samenstelling, de verplaatsingen en de beveiliging van de bataljonstreinen.
 - 8 Hij doet bij het ontwerpen van operaties voorstellen t.a.v. benodigdheden, toewijzingen en de verplaatsingen van de verzorgingseenheden.
 - 9 In samenwerking met de S-3 wijst hij de in de uitrustingsstaten vermelde artikelen toe.
 - 10 Hij stelt logistieke aanwijzingen en bevelen samen en controleert hiervan de naleving.
 - 11 Hij houdt toezicht op het bijhouden van de kleding- en uitrustingsstaten. In een aparte staat houdt hij de stand van zaken in het bataljon bij.
 - 13 Hij dient bij zijn hogere commandanten logistieke rapporten in.
 - 14 Hij houdt toezicht op het preventief onderhoud, het herstellen van uitrustingsstukken en andere artikelen.

- 15 Hij verschaft in samenwerking met de S-1 transport voor de afvoer van gesneuvelden en krijgsgevangenen.
- 16 Hij houdt toezicht op de verdeling en bereiding van de maaltijden in het bataljon.
- 17 Hij zorgt voor was- en badgelegenheid.
- 18 Indien nodig zorgt hij voor koop - of door het sluiten van contracten - voor roerende en onroerende goederen.

II. De C-Staf- en Verzorgingseskadron heeft de volgende taak:

Deze officier heeft behalve de normale verantwoording van zijn Eskadron vaak de volgende bijkomende verplichtingen:

- 1 Hij voert het commando over de commandopost van het bataljon; als gevolg hiervan is hij belast met de inwendige dienst in- en de beveiliging van dit orgaan.
- 2 Op aanwijzingen van de plaatsvervangend B.C. regelt hij de verplaatsing van de cp.
- 3 Hij zal andere officieren - in het bijzonder de S-4 - van de bataljonsstaf z.m. assisteren.
- 4 Hij is vaak de commandant van de bataljons-veldtrein.

III. De C. van het Onderhoudspeloton heeft de volgende taak (= motorofficier):

- 1 Hij oefent steeds technisch toezicht uit op het onderhoud in het bataljon.
- 2 Hij werkt dientengevolge zeer nauw samen met de motorofficier van de Eskadrons (= plv E.C.).
- 3 Hij is verantwoordelijk dat de aanwezige onderhoudsmiddelen te allen tijde op de juiste wijze worden benut teneinde een maximaal aantal voertuigen gebruiksklaar te houden.
- 4 Hij houdt contact met de Commandant van hogere onderhoudseenheden.
- 5 Hij houdt toezicht op de opleiding van hulpmonteurs en op het onderricht aan de bemanningen in het preventief onderhoud.

IV. De C-Bevoorradingspeloton heeft o.m. de volgende taak:

- 1 De wielvoertuigen in de veldtrein, die t.b.v. het bataljon voor de aan- en afvoer worden gebruikt, staan, indien hij zelf niet aanwezig kan zijn, onder bevel van de Adj.-O.O. bevoorrading.
- 2 Hij is verantwoordelijk voor de marstucht en beveiliging tijdens deze verplaatsingen v. h. Bevoorrading Pel.
- 3 Hij is verantwoordelijk dat zijn voertuigen met de gewenste artikelen en op de juiste wijze worden beladen.

V. De Bataljonsarts heeft de volgende taak:

- 1 Hij commandeert het Geneeskundig Detachement en is tevens verantwoordelijk voor haar verdere vorming.
- 2 Hij adviseert de B.C. in medische zaken.
- 3 Hij verzorgt de elementaire geneeskundige opleiding bij het bataljon; dit omvat lessen in o.m.
 - het verlenen van eerste hulp bij ongelukken (vooral voor brandwonden);
 - de persoonlijke hygiëne en de hygiëne te velde.

4 Hij regelt en houdt o.m. toezicht op de gehele medische verzorging in het bataljon met inbegrip van:

- (1) de verzorging en afvoer van gewonden en zieken;
- (2) de preventieve geneeskunde;
- (3) de opslag en distributie van medische voorraden;
- (4) het opmaken en bewaren van gegevens betreffende zieken en gewonden.

B. Het gebruik van de verzorgingseenheden.

Het gebruik van het Bevoorradings- en het Onderhoudspeloton en het Geneeskundig Detachement wordt in hoge mate bepaald door het al dan niet verdeeld worden van het tankbataljon.

Worden eskadrons bij Infanterieregimenten gedetacheerd, dan zijn o.m. de volgende factoren voor de logistiek van belang:

- 1 De tactische opdracht die het Infanterieregiment, waaraan een tankeskadron van het tankbataljon is toegevoegd, heeft te vervullen (Infanteriecommandant is verantwoordelijk voor de logistieke verzorging).
- 2 Tijdsduur van de detachering.
- 3 De afstand van het tankbataljon tot het (de) gedetacheerde eskadron(s).

C. De logistieke verzorging bij acties.

I. De logistiek bij offensieve acties.

In het algemeen kan gezegd worden dat:

- 1 bij zich langzaam verplaatsende acties het munitieverbruik hoog-, het verbruik van b.o.s.-artikelen daarentegen laag is; dat bij zich snel verplaatsende acties het omgekeerde regel zal zijn.
- 2 het verlies aan voertuigen in het beginstadium van een aanval het hoogst zal zijn.
- 3 de verliezen aan personeel eveneens in het beginstadium van de aanval het hoogst zijn, ofschoon dit in hoge mate afhankelijk is van het vijandelijk optreden.
- 4 het herbevoorraden geschiedt gedurende de nacht of gedurende gevechtspauzes. Slechts in noodgevallen zal dit tijdens het gevecht plaats vinden.

II. De logistiek in de verdediging.

In het algemeen kan aangenomen worden dat:

- 1 de logistieke verzorging in de verdediging zodanig georganiseerd moet worden, dat zij onmiddellijk een offensief optreden kan ondersteunen.
- 2 in de verdediging veiligheids- en contrôlemaatregelen op de wegen zeer belangrijk zijn.
- 3 een hardnekkig gevoerde verdediging zich kenmerkt door een zeer hoog munitieverbruik en laag b.o.s.-artikelenverbruik.
- 4 bij een beweeglijke verdediging de beveiliging van de treinen van zeer groot belang is, aangezien zij zich langs niet ten volle beschermde wegen moeten verplaatsen.
- 5 bij achterwaartse verplaatsingen het munitieverbruik, afhankelijk van de vijandelijke druk, varieert van middelmatig tot hoog.

Het gebruik van b.o.s.-artikelen afhankelijk is van de af te leggen afstand en varieert van laag tot middelmatig.

D. De logistieke verzorging van:

I. Het niet gesplitste tankbataljon dat rechtstreeks onder het bevel van de Divisiecommandant staat.

Het bataljon valt onder deze omstandigheden terug op de divisie. Dit betekent derhalve, dat het bataljon op de divisie aanvullingsplaatsen wordt bevoorraad (verpakkingsmiddelen worden hier ingeleverd); de krijgsgevangenen worden op divisieverzamelplaatsen afgeleverd; de gewonden en zieken aan de verbandplaats van de Divisie overgegeven.

Tijdens operaties zullen de bataljonstreinen zijn verdeeld in gevechts- en veldtreinen.

De samenstelling is zeer flexibel en wordt geheel bepaald door de tactische toestand.

De *gevechtstrein* bestaat uit voertuigen, die tijdens de operaties *direct* beschikbaar moeten zijn.

De *veldtrein* bestaat uit die voertuigen, die tijdens de operaties *niet* direct beschikbaar behoeven te zijn.

De gevechtstrein bestaat gewoonlijk uit:

- 1 munitietrein: dit zijn een aantal voertuigen beladen met de munitie nodig voor de lopende dag.
- 2 b. o. s. - t r e i n : dit zijn een aantal voertuigen beladen met b.o.s.-artikelen nodig voor de lopende dag.
- 3 bataljons onderhoudspeloton (-): gewoonlijk zijn de meeste voertuigen hierbij ingedeeld, soms echter alleen de bergingsploegen.
- 4 Geneeskundig detachement: gewoonlijk het gehele detachement.
- 5 onderhoudsgroepen van de eskadrons: meestal blijven zij onder rechtstreeks bevel van de resp. E.Cn. Onder bepaalde omstandigheden zullen alleen de bergingsgroepen onder bevel van de E.C. blijven. De rest van de onderhoudsgroepen komen dan te behoren tot de bataljonsgevechtstrein.

De veldtrein bestaat gewoonlijk uit:

- 1 de voertuigen van de onderhouds- en bevoorradingspelotons, die *niet* in de gevechtstrein zijn opgenomen.
- 2 de keuken-waterauto's.
- 3 voertuigen beladen met uitrustingstukken, reserve-onderdelen etc.
- 4 voertuigen waarop administratief personeel is ingedeeld (bijv. bataljons administratieve- en personeelsgroep).

II. Het tankbataljon is in zijn GEHEEL toegevoegd aan een infanterieregiment.

1 De commandant van het infanterieregiment is verantwoordelijk voor de logistieke verzorging van het tankbataljon.

De B.C. wordt echter veelal belast met de daadwerkelijke uitvoering van de logistieke verzorging.

De transporten welke hiervoor nodig zijn, worden door of namens

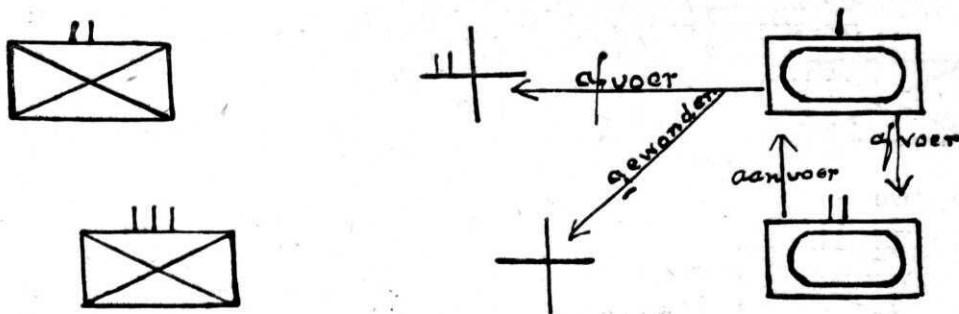

Fig. 1.

de commandant van het tankbataljon geregeld. Het tankbataljon gebruikt hiervoor zijn verzorgingseskadron.

De S-4 van het tankbataljon blijft de bevoorradingswerkzaamheden voor het bataljon verrichten. De S-4 van het infanterieregiment zal de logistieke werkzaamheden van het infanterieregiment en die voor het tankbataljon zoveel mogelijk coördineren teneinde het gebruik van transportmiddelen te beperken. De kanalen voor de bevoorrading en het onderhoud van het tankbataljon gaan van de eskadrons naar het tankbataljon en van het bataljon naar of door de organen van de divisie.

- 2 De gewonden worden gewoonlijk met een jeep, ingericht voor gewondenvervoer (afkomstig van het geneeskundig detachement) van het eskadron naar de bataljons hulppost overgebracht. De voertuigen van de Geneeskundige Compagnie halen de gewonden op de bataljons hulppost op en vervoeren deze naar de verzamelplaats gewonden.

Door de regimentarts worden de medische werkzaamheden van deze medische eenheden gecoördineerd

- 3 De treinen van het tankbataljon dat in zijn geheel aan een infanterieregiment is toegevoegd worden eveneens verdeeld in gevechts- en veldtreinen.

Voor de verplaatsing en de beveiliging van de veldtrein van het tankbataljon is de S-4 van het infanterieregiment verantwoordelijk.

III. 1. Het tankbataljon (-) wordt voor een korte tijd aan een infanterieregiment toegevoegd. De logistieke verzorging geschiedt als vermeld onder D.II.

- 2 Het tankbataljon (-) wordt voor een lange tijd aan een infanterieregiment toegevoegd.

Voor de logistieke verzorging van het tankbataljon (-) is de Commandant van het infanterieregiment verantwoordelijk. De logistieke verzorging van het tankbataljon (-) gaat onder deze omstandigheden via het regiment.

De S 4 van het tankbataljon, alhoewel ondergeschikt aan de S 4 van het regiment, zal deze laatste functionaris van de nodige, ook ongevraagde, adviezen moeten voorzien.

Onder bepaalde omstandigheden is het gewenst, dat de verzor-

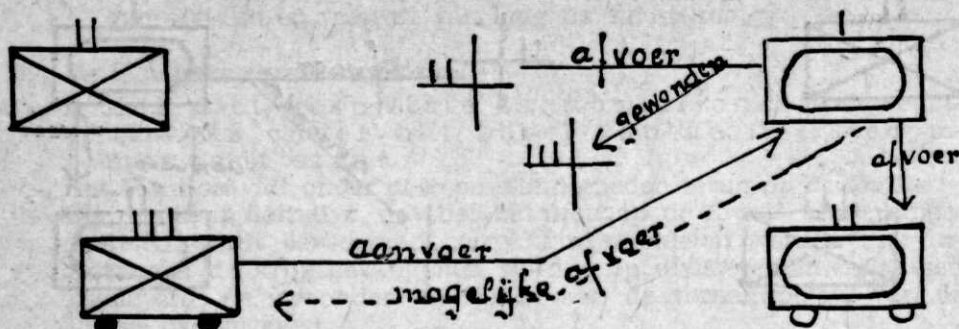

Fig. 2.

ging via de Divisie blijft lopen. De bataljonstreinen worden zoveel mogelijk in hun organiek verband gehouden.

Indien zij niet in gebruik zijn, staan zij in het gebied van de regimentstreinen opgesteld.

Tijdens de operaties is het beter, deze bataljonstrein als eenheid te gebruiken, dan ze te verdelen in een gevechts- en veldtrein.

Het onderhoudspeloton van het tankbataljon verzorgt z.m. ook het eskadron van het tankbataljon, dat bij een ander infanterieregiment is ingedeeld.

IV. Eén tankeskadron is toegevoegd aan een infanterieregiment.

1. Algemeen.

De tijdsduur waarover deze detachering van een eskadron naar een infanterieregiment zich zal uitstrekken is naast de bovengenoemde factoren (tactische opdracht, terrein, afstand tot het tankeskadron etc.) wel de belangrijkste waarmede de Divisie-Commandant, Commandant-tankbataljon en Commandant-infanterieregiment rekening moeten houden.

De S-4 van het infanterieregiment zal de logistieke verzorging van dit eskadron moeten regelen.

2. Een tankeskadron wordt voor een korte tijdsduur gedetacheerd.

Onder deze omstandigheden loopt de verzorging van dit eskadron via het tankbataljon. Om aan de eerste behoefte van het eskadron onmiddellijk te kunnen voldoen, worden aan dit eskadron enige voertuigen van het staf- en verzorgingseskadron toegevoegd. Zij komen derhalve onder het bevel van de eskadronscommandant. De wachtmeester-bevoorrading van het eskadron is belast met het directe bevel over deze voertuigen. Zolang deze voertuigen niet door de eskadronscommandant worden opgeroepen, staan zij bij de regimentstreinen.

Na de herbevoorrading van het eskadron gaan deze voertuigen om opnieuw beladen te worden naar de opstellingsplaats van de veldtrein van het tankbataljon. Indien dit nodig is, keren zij na te zijn beladen weer terug naar het infanterieregiment en zijn dan weer t.b.v. de eskadronscommandant.

Bij verplaatsingen van het infanterieregiment wordt de verplaatsing dezer voertuigen door het regiment geregeld.

Het is begrijpelijk dat de S-4 van het tankbataljon nauw contact onderhoudt met zijn collega in het infanterieregiment.

De Regiments- en bataljonsarts regelen in onderling overleg de medische verzorging van het bataljon.

Gewoonlijk wordt t.b.v. dit eskadron 1 jeep voor gewondenvervoer met personeel afkomstig van het Geneeskundig Detachement door de bataljonsarts ter beschikking gesteld.

De afvoer van gewonden en zieken van dit eskadron geschiedt naar de dichtstbijzijnde hulppost; vaak is dit de hulppost van een infanteriebataljon. Indien de afstand tot de verzamelplaats-gewonden van het infanterieregiment korter is, wordt hierop geëvacueerd.

De kanalen waarlangs de logistieke verzorging van een eskadron dat voor een *korte* tijdsduur is gedetacheerd plaats vindt.

3 Een tankeskadron wordt voor geruime tijd gedetacheerd.

De aanvoer van voorraden en de afvoer van gewonden gaat via het infanterieregiment. Ten aanzien van het onderhoud wordt telkenmale een aparte regeling getroffen. Het defecte wiel- of rupsvoertuig wordt daarheen gebracht, alwaar het snelst de reparatie kan worden verricht. De capaciteit van de tank-onderhoudsploeg in de verzorgingscompagnie van een infanterieregiment is ongeveer gelijk aan die van een tankeskadron. Hier kunnen dus slechts eenvoudige herstellingen worden verricht. Al heel gauw zal het onderhoudspeloton van het tankbataljon eraan te pas moeten komen. Behalve deze grotere reparatie zal het onderhoudspeloton de stroom van reparaties, die eigenlijk door de onderhoudsgroepen van de eskadrons moeten worden verricht, helpen uitvoeren. Naar het snel uitvoeren van reparaties moet worden gestreefd. Voertuigen, waarvan te voorzien is, dat de te verrichten reparaties niet door het tankonderhoudspeloton kunnen worden uitgevoerd, worden via het tankbataljon of, indien dat eenvoudiger is, via het infanterieregiment naar de divisie afgevoerd. Nieuwe of weer ter beschikking gestelde voertuigen kunnen het best via het tankbataljon (beheerseenheid) aan het eskadron ter beschikking worden gesteld.

Het spreekt vanzelf, dat voertuigen van het verzorgingseskadron aan het eskadron dat voor lange tijd wordt gedetacheerd worden toegevoegd. De bevoorrading wordt zoals boven reeds is vermeld, door het infanterieregiment verzorgd.

De regiments S-4 neemt t.a.v. het eskadron de taak van de bataljons S-4 over.

Ten aanzien van de afvoer van gewonden en zieken en het beschikbaarstellen van voertuigen moge ik verwijzen naar hetgeen vermeld is onder IV-2.

De kanalen waarlangs de logistieke verzorging van een eskadron dat voor *lange* tijdsduur is gedetacheerd plaats vindt.

V. De drie tankeskadrons zijn neder aaneinander infanterieregiment toegevoegd.

1. Bij kortstondige detacheringen: De logistieke verzorging gaat via het tankbataljon, zoals beschreven onder punt IV 2.
2. Bij langdurige detacheringen: De logistieke verzorging gaat via de respectievelijke infanterieregimenten. Veelal zal het onderhoudspeloton van een centraalpunt uit t.b.v. het tankbataljon zijn werkzaamheden vervullen. De capaciteit van een geheel opgesplitst onderhoudspeloton is nagenoeg nihil. Slechts door het peloton bijeen te houden, kan het behoorlijk functionneren.

Het bevoorradingspeloton kan veel beter dan het onderhoudspeloton worden gesplitst. Aan de tankeskadrons worden dan ook wielvoertuigen van dit peloton toegevoegd.

T.a.v. de medische verzorging zij opgemerkt, dat normaal bij elk tankeskadron een jeep met personeel voor gewondenvervoer wordt ingedeeld. De afvoer van gewonden gaat naar de dichtstbijzijnde bataljons-hulppost of naar de verzamelplaats-gewonden van het regiment.

Literatuur:

Dictaten cursus te Fort Knox.
Tankbataljon.

OPVOERING VAN OPERETTES UIT DE KRIJGSGEVANGENENKAMPEN NEU BRANDENBURG EN STANISLAU TEN BATE VAN HET IRENE FONDS

Voormalige krijgsgevangenen uit de kampen Neu Brandenburg en Stanislau herinneren zich nog wel de operettes „Loos Alarm” (muziek van de Dr C. L. Walther Boer) en „Nacht in Hotel Metro-pole” (muziek van de Kapt.-Int. P. J. Bont).

Einde November a.s. zullen deze operettes samen op één Zaterdagavond in Den Haag worden uitgevoerd door de Toneelvereniging van het Ministerie van Sociale Zaken, onder regie van de heer Ph. J. van der Burg die indertijd (voor „Loos Alarm” in samenwerking met de heer E. M. W. O. Pohlreich) de teksten schreef. Het Zuid-Hollands Orkest, onder leiding van de heer Van Gool, Con-

certmeester van het Rotterdams Philharmonisch Orkest verzorgt de muziek.

Baten zijn voor het Irene Fonds ter bestrijding van de kosten van ontspanning en verstrooiing van patiënten in sanatoria en ziekenhuizen.

Teneinde er zeker van te zijn dat voor deze opvoering voldoende belangstelling bestaat en eventueel maatregelen te treffen voor herhalingen en/of een voorstelling elders (b.v. Utrecht), wordt belangstellenden verzocht thans reeds, vrijblijvend aan het Irene Fonds, Van Galenstraat 18, Den Haag, te berichten of zij deze uitvoering wensen bij te wonen. De prijzen van de plaatsen worden later bekend gemaakt.

De vuursteun van zware mortieren

door J. G. J. VAN DER HULST, Kapitein der Artillerie,
Leraar HKS.

In de Militaire Spectator van Juli 1952, nr 7, werden de mogelijke groeperingen van de compagnie zware mortieren en de voor het verkrijgen hiervan te geven tactische opdrachten behandeld.

Voor een doeltreffende mortiersteun is een juiste groepering een eerste vereiste, doch alleen het bepalen van de groepering is meestal niet voldoende. Verdere aanwijzingen en richtlijnen zijn nodig om de compagnie, in nauw verband met de overige beschikbare vuurkracht, het regiment zo doeltreffend mogelijk te doen steunen.

Advies vóór het besluit.

Evenals een regimentscommandant — alvorens een besluit te nemen — overleg pleegt met de commandant van de afdeling rechtstreekse steun (c.q. diens vertegenwoordiger), doet hij zich voor het gebruik van de zware mortieren doorgaans tegelijkertijd adviseren door de commandant van de compagnie zware mortieren.

Teneinde van de aanvang af een goed verband tussen mortiersteun en artilleriesteun te verkrijgen, bespreekt de regimentscommandant het gebruik van de mortieren in grote lijn eveneens met de afdelingscommandant (de artlso). Overigens vindt er — vooral ook in dit stadium — veelvuldig persoonlijk overleg plaats tussen de compagniescommandant en de artlso bij de regimentsstaf (eventueel met de afdelingscommandant).

Bij het nemen van zijn besluit, staat voor de regimentscommandant dan ook reeds in grote lijn vast, hoe hij zijn plan voor de manoeuvre met de hem ter beschikking staande vuurkracht wil doen steunen.

Het plan voor de mortiersteun.

Direct na het nemen van zijn besluit, stellen regimentscommandant en afdelingscommandant (artlso) *het plan voor de artilleriesteun* op¹⁾. Hierin worden voorzover nog nodig, tevens richtlijnen gegeven voor de coördinatie van de artilleriesteun en de mortiersteun.

Met de compagniescommandant maakt de regimentscommandant *het plan voor de zware mortiersteun*. Dit plan, dat in nauw verband staat met het plan voor de artilleriesteun, bevat doorgaans de volgende punten:

- 1 de groepering van de compagnie;
- 2 waar vuur moet kunnen worden gebracht en eventueel, waar in elk geval geconcentreerd vuur moet kunnen worden gebracht;
- 3 de vuren, welke moeten (kunnen) worden afgegeven;
- 4 de coördinatie met de afdeling r/s;
- 5 voorrang bij het voldoen aan vuuraanvragen;
- 6 beperkingen op het registreren en/of de vuuropening.

¹⁾ Zie Voorschrift nr. 2761. De samenwerking tussen het regiment infanterie (bataljon cavalerie) en de veldartillerie in de infanterie divisie.

ad 1 De groepering van de compagnie.

Allereerst moet de groepering worden aangegeven. Deze vormt de basis voor een soepele en doeltreffende mortiersteun (zie de Militaire Spectator van Juli 1952, nr 7);

ad 2 Waar vuur moet kunnen worden gebracht en eventueel, waar in elk geval geconcentreerd vuur moet kunnen worden gebracht.

De compagniescommandant moet weten tot hoever in 's vijands gebied de compagnie moet kunnen steunen en indien het regimentsvak te breed is om in het gehele vak op elke plaats met de gehele compagnie vuur te kunnen brengen, op welk(e) gebied(en) dan het vuur van zoveel mogelijk pelotons moet kunnen worden geconcentreerd.

Bij het opstellen van deze aanwijzingen dient er rekening mee te worden gehouden, dat zware mortieren met de huidige grondplaat haar vuur slechts binnen een schootvak van 700 duizendsten zeer snel kunnen verleggen. Daarom kan het soms nodig zijn, tevens een bepaalde voorrang vast te stellen (zogenaamd primair en secundair schootvak). Het is te verwachten, dat deze beperking in de toekomst zal komen te vervallen door het invoeren van een grondplaat, welke het snel omzetten over grote hoeken toelaat. Enkele landen beschikken reeds over mortieren met een dergelijke grondplaat. De mogelijkheden met deze zware mortieren zijn dan ook minder beperkt.

Indien een peloton, een bataljon rechtstreeks moet steunen of moet ondersteunen dan wel versterken, worden voor dit peloton in beginsel onder dit punt geen aanwijzingen gegeven. Waar dit peloton vuur moet kunnen brengen, bepaalt in deze gevallen de bataljonscommandant in overleg met de betreffende pelotonscommandant.

ad 3 De vuren welke moeten (kunnen) worden afgegeven.

In dit punt geeft de regimentscommandant, waar, met welk resultaat en eventueel ook reeds wanneer de compagnie bepaalde vuren moet (kunnen) afgeven. Dit zullen voornamelijk vuren zijn, welke van belang zijn voor het gehele regiment. Voor de gebieden, welke de bataljonscommandanten in hun vuurplannen opnemen, volstaat de regimentscommandant in beginsel met enkele richtlijnen voor het in verband brengen (coördineren) van de wensen voor mortiersteun van de bataljonscommandanten.

ad 4 De coördinatie met de afdeling r/s.

Volgens de voorschriften geschiedt deze coördinatie op regimentsniveau met de artlso bij de regimentsstaf en op bataljonsniveau met de daar aanwezige artlso. Teneinde een goed verband tussen mortiersteun en artilleriesteun te verkrijgen, kan het nodig zijn hiervoor nog verdere aanwijzingen te geven.

In dit verband zij opgemerkt, dat het doen opnemen van de compagnie zware mortieren — de machtige vuurkracht waarover de regimentscommandant organiek beschikt — in het afdelingsvuurplan, hetgeen bij oefeningen dikwijls wordt gedaan, in beginsel onjuist is. Het is mogelijk gemakkelijk, doch alleen verantwoord indien slechts op deze wijze een goede coördinatie kan worden verzekerd.

ad 5 Voorrang bij het voldoen aan vuuraanvragen.

Soms kan de regimentscommandant, aan de hand van de beschikbare gegevens c.q. inlichtingen en van zijn plan, aanwijzingen geven dat aan vuuraanvragen van een bepaald bataljon met voorrang moet worden voldaan. Voor het reeds thans bepalen van voorrang moeten gegronde redenen bestaan, daar de betreffende bataljonscommandant bij het maken van zijn plan hiermede natuurlijk rekening houdt.

ad 6 Beperkingen op het registreren en/of de vuuropening.

De divisiecommandant kan reeds aanwijzingen hieromtrent hebben gegeven. Is zulks niet het geval, dan kan de regimentscommandant zonodig beperkingen opleggen.

Hierop zijn zowel schiettechnische als tactische factoren van invloed b.v. Enerzijds moet de compagnie om doeltreffend te kunnen steunen over nauwkeurige schietgegevens beschikken, waartoe registreren noodzakelijk kan zijn. Anderzijds kan het beogen van verrassing vereisen, dat tevoren niet of slechts in beperkte mate wordt gevraagd.

In dit verband wordt opgemerkt, dat indien over voldoende tijd wordt beschikt, de terreinmeetdienst en de meteorologische dienst in staat zijn de compagnie tijdig voldoende gegevens te verstrekken, waardoor registreren achterwege kan blijven (t.z.t. zal dit belangrijke onderwerp uitvoeriger worden behandeld.)

Bevelen

In het regimentsbevel wordt in de subparagraaf „...cie zwmrn” van de paragraaf „uitvoering”, de opdracht aan de compagnie gegeven en worden zonodig aanwijzingen uit het plan voor de mortiersteun opgenomen. De bataljonscommandanten moeten uit deze subparagraaf in eerste instantie kunnen opmaken, in hoeverre de compagnie hun bataljon zal (kunnen) steunen.

Deze subparagraaf kan o.a. de volgende punten bevatten:

- (1) de tactische opdracht(en) aan de compagnie;
- (2) waar (gecentreerd) vuur moet kunnen worden gebracht;
- (3) het (de) stellinggebied(en) (indien deze kunnen en moeten worden gegeven);
- (4) voorrang bij het voldoen aan vuuraanvragen;
- (5) beperkingen op het registreren en/of vuuropening.

Hetgeen reeds in „Vaste Orders” werd bepaald, wordt weggelaten.

Moeten bepaalde vuren, welke de compagnie moet (kunnen) afgeven, worden vermeld, dan geschiedt zulks in de subparagraaf „x” van de paragraaf „uitvoering” onder „vuurplan”.

De compagniescommandant geeft de nodige bevelen aan zijn compagnie ter uitvoering van de ontvangen opdracht. Hij houdt daarbij tevens rekening met de door de regimentscommandant in het plan voor de mortiersteun gegeven aanwijzingen en richtlijnen.

De vuren

De vuren welke de zware mortieren kunnen afgeven worden o.a. onderscheiden in:

- vuren met en zonder waarneming;
- oppervlaktevuren en juistheidsvuren;

- vernielings- (vernietigings) vuren, neutraliseringsvuren en storende (verontrustende) vuren;
- concentraties en stormvuren;
- afgesproken en niet afgesproken vuren.

Voor een nadere omschrijving wordt verwezen naar voorschrift no. 2761.

Liaison en waarneming

De compagniescommandant regelt de liaison en de waarneming van zijn compagnie. Hij zorgt in elk geval voor liaison met de bataljons, welke de steun van de compagnie nodig (zullen) hebben.

Wordt een bataljon rechtstreeks gesteund of ondersteund door een peloton dan wel hiermede versterkt, dan zorgt de pelotonscommandant voor liaison met dit bataljon en regelt hij de waarneming voor zijn peloton. De pelotonscommandant neemt veelvuldig persoonlijk contact op met de bataljonscommandant en adviseert deze.

Op bataljonsniveau werken de vertegenwoordiger van de zware mortieren en de daar aanwezige artlso nauw samen. Zij brengen verband in de waarneming, houden elkaar op de hoogte van de meldingen van de waarnemers en treden zonodig op als schakel bij het waarnemen en eventueel leiden van mortiervuur door een artilleriewaarnemer en van artillerievuur door een waarnemer van de zware mortieren. Bij het ontwerpen van het bataljonsvuurplan adviseren zij de bataljonscommandant, welke vuursteun door de zware mortieren kan worden gegeven en welke vuursteun beter aan de afdeling r/s kan worden gevraagd. Zij geven de uiteindelijke wensen voor vuursteun van de bataljonscommandant door aan hun respectievelijke vuurregelingscentra. Tijdens gevechtshandelingen coördineren zij de vuuraanvragen en — voor zover deze vuuraanvragen niet rechtstreeks van de waarnemers naar het compagnies- of afdelingsvuurregelingscentrum zijn gegaan — geven zij deze door aan het wapen (zware mortieren of artillerie) dat de gewenste vuursteun het beste zal kunnen geven.

Waarnemers van de zware mortieren en artilleriewaarnemers, die hetzelfde gebied of aan elkaar grenzende gebieden waarnemen, houden zo mogelijk rechtstreeks contact met elkaar.

Nauwe samenwerking tussen de vuurregelingscentra van de compagnie en de afdeling r/s is noodzakelijk. Gewoonlijk geschiedt deze via de artlso bij de regimentsstaf. Zo mogelijk wordt echter voor rechtstreeks overleg een lijnverbinding tussen beide vuurregelingscentra gelegd, terwijl de compagnie zonodig een kleine liaisongroep bij het afdelingsvuurregelingscentrum kan hebben met bovendien eigen radioverbinding met het compagniesvuurregelingscentrum. De regimentscommandant geeft in overleg met de afdelingscommandant en de compagniescommandant hieromtrent aanwijzingen in het plan voor de artilleriesteun en het plan voor de mortiersteun.

Het compagniesvuurplan

De opbouw van het vuurplan voor de zware mortieren (*compagniesvuurplan*) geschiedt gelijktijdig en op overeenkomstige wijze als de opbouw van het afdelingsvuurplan. Aanwijzingen gaan van boven naar

beneden. De bataljonscommandanten geven hun wensen voor mortiersteun op aan de vertegenwoordiger van de zware mortiercompagnie. Deze zendt de wensen door aan het compagniesvuurregelingscentrum. Is geen vertegenwoordiger bij het bataljon aanwezig, dan zendt de bataljonscommandant zijn wensen — na overleg met de artlso—rechtstreeks aan het compagniesvuurregelingscentrum. Op dit vuurregelingscentrum wordt het compagniesvuurplan gemaakt overeenkomstig de door de regimentscommandant in het plan voor de mortiersteun gegeven aanwijzingen, waarbij verband wordt gebracht in de wensen van de bataljonscommandanten. Zonodig wordt nog overleg gepleegd met het afdelingsvuurregelingscentrum. Het compagniesvuurplan wordt vervolgens ter goedkeuring aan het regiment gezonden en na verkregen goedkeuring vermenigvuldigd en verspreid. Ook het afdelingsvuurregelingscentrum ontvangt een exemplaar.

(Opm. Op de regimentscommandopost wordt nagegaan of het regimentsvuurplan (bestaande uit de bataljonsvuurplannen, het compagniesvuurplan en het afdelingsvuurplan) voorziet in een zo economisch en doeltreffend mogelijke vuursteun aan het regiment overeenkomstig het plan van de regimentscommandant.)

In hoeverre de in het compagniesvuurplan opgenomen vuren ook worden voorbereid, wordt op het compagniesvuurregelingscentrum beslist. In elk geval moeten de stormvuren en de vuren op tijdschema worden voorbereid. Is er voldoende tijd beschikbaar dan kunnen ook nog andere vuren worden voorbereid.

Wordt een bataljon rechtstreeks gesteund door een peloton, dan adviseert zo mogelijk de pelotonscommandant zelf de bataljonscommandant. Zij spreken de vuursteun af welke het peloton aan het bataljon zal geven. De pelotonscommandant licht het compagniesvuurregelingscentrum in over de gemaakte afspraken en vraagt zonodig aanvulling of versterking van de vuursteun door de compagnie.

Wordt een bataljon door een peloton ondersteund of is het hiermede versterkt, dan geldt voor de vuursteun in beginsel hetzelfde met dien verstande, dat hier de bataljonscommandant de pelotonscommandant de te geven vuursteun formeel kan opdragen. De door het peloton te geven vuursteun maakt in deze gevallen deel uit van het bataljonsvuurplan.

Verband (vierkantennet)

De afdeling r/s verstrekt aan de compagnie de nodige terreinmeetgegevens opdat de compagnie op hetzelfde verband (vierkantennet) kan worden gebracht als de afdeling. Het is dan steeds mogelijk dat b.v. een door de radargroep van de afdeling gelocaliseerde vijandelijke mortieropstelling door de compagnie verrassend wordt aangegrepen. Daar ook het infanteriegeluidmeetpeloton in beginsel op hetzelfde verband (vierkantennet) wordt gebracht, kan zowel de compagnie als de afdeling de door de infanteriegeluidmeetdienst gelocaliseerde vijandelijke mortieren zonder meer aangrijpen.

Ontbreekt de tijd om de compagnie op het verband (vierkantennet) te brengen van de afdeling r/s, dan moet er naar worden gestreefd, in elk geval de compagnie en het infanteriegeluidmeetpeloton dan wel delen daarvan op één verband (vierkantennet) te krijgen en deze nauw te doen

samenwerken. Daarna moet zo spoedig mogelijk worden aangesloten op het verband (vierkantennet) van de afdeling r/s.

Slotbeschouwing

Tot slot is het gewenst de aandacht te vestigen op twee punten, waarmede bij oefeningen zelden voldoende rekening wordt gehouden, soms zelfs geheel verkeerde ideeën over bestaan.

Het betreft in de eerste plaats de *vuursnelheid* van de zware mortieren. De maximum vuursnelheid is groter dan van de lichte artillerie, doch indien gedurende langere tijd moet (kunnen) worden gesteund zijn ook de zware mortieren gebonden aan een gemiddelde vuursnelheid, welke aanmerkelijk kleiner is. Het Amerikaanse voorschrift voor de zware mortier b.v. geeft bij gebruik van de grootste lading als gemiddelde vuursnelheid voor „prolonged fire” 60 schoten per stuk per uur. (Voor de 105 mm hw en de 25 pr is deze respectievelijk 100 en 120).

In de tweede plaats wordt veelal onvoldoende rekening gehouden met de *organieke uitrusting munitie* van de zware mortieren. Gepaard gaande met een verkeerd idee over de vuursnelheid, wordt dan dikwijls het onmogelijke van de compagnie zware mortieren verwacht en gevraagd. Volstaan moge worden met te vermelden, dat de organieke uitrusting munitie uitgedrukt in schoten per stuk voor de zware mortieren nog geen 3/5 bedraagt van de organieke uitrusting munitie van de lichte artillerie en bijna gelijk is aan die van de 155 mm hw.

De *beschikbare hoeveelheid munitie* is mede van invloed op de vuursteun welke de compagnie kan geven en daardoor op het besluit van de regimentscommandant. Soms kan dit zelfs aanleiding zijn dat het munitieverbruik gedurende een bepaalde tijd moet worden beperkt. De regimentscommandant bepaalt dit in het plan voor de mortiersteun, terwijl het tevens in het regimentsbevel moet worden opgenomen opdat ook de bataljonscommandanten weten dat de zware mortieren gedurende die tijd slechts beperkt zullen kunnen steunen.

De zware mortieren zijn een machtig wapen, doch zij zijn dit slechts indien zij op de juiste wijze, gecoördineerd met de overige beschikbare vuurkracht, worden gebruikt.

Dit kan en moet worden bereikt.

CONGRES MILITAIR GENEESKUNDIGEN

Op 17, 18 en 19 November a.s. zal in het Statler Hotel te Washington een conferentie gehouden worden van de Chefs der Medische Diensten van Leger, Vloot en Luchtmacht, georganiseerd door de Association of Military Surgeons van de U.S.

Op 20 en 21 Nov. zal een internationaal klinisch symposium gehouden worden voor de bezoekers uit het buitenland onder de auspiciën van de Surgeons General of the U.S. Army, Navy, Air Force and Public Health Service.

De luchtoorlog boven Korea (III)

door G. TREFFERS, Kapitein vlieger-wrn.

Het optreden van de MIG-15.

In de eerste weken van de oorlog in Korea wisten de Amerikanen met een gering aantal F-51 Mustangs en F-80 Shooting Stars het lucht-overwicht op de Noord-Koreanen te veroveren. Eerst vier maanden later verschenen weer communistische vliegtuigen boven Korea. Dit waren MIG-15's, die vermoedelijk in hoofdzaak door Chinezen werden gevlogen en tot de Chinese luchtmacht behoorden, hoewel de nationaliteitskentekenen dikwijls aan duidelijkheid veel te wensen overlieten.

Er waren toen uitsluitend F-80 Shooting Stars beschikbaar voor de strijd tegen de MIG-15. De behaalde resultaten in de eerste luchtgevechten waren zeer bevredigend voor de Geallieerden, hoewel dadelijk bleek, dat de MIG-15 een bijzonder goed toestel was. De overwinningen van de Amerikaanse vliegers werden toegeschreven aan het feit, dat de vliegers in de MIG-15 onvoldoende geoefend waren en een slechte of geheel geen tactiek toepasten. Na enkele maanden kwam hier reeds verandering in. De aantallen MIG-15's werden groter en de vliegvaardigheid en tactiek van de vliegers werd beter. Deze berichten kwamen tegelijk met berichten over communistische vrijwilligers, piloten uit Duitsland, Polen en andere satellietlanden, die in Mandspoerije waren aangekomen. Amerikaanse vliegers, die in de laatste oorlog tegen de Duitsers hebben gevochten, verklaarden dat door de MIG-vliegers dikwijls een typische Luftwaffe-tactiek werd toegepast. Het schijnt dat de communisten een vast programma hebben voor de operationele opleiding van hun vliegers in Korea. Hierbij vliegen de leerlingen ongeveer 5000 voet hoger dan de Sabres en gaan geen gevecht aan. Wanneer de Sabres aanvallen, klimmen zij nog hoger of vluchten Noord van de Yaloe-rivier, waar de vliegtuigen van de Verenigde Naties niet mogen komen. Bij deze ontmoetingen vliegen de MIG's rond in slechte formaties. Na enkele dagen komt er enige verbetering in de gevechtsformaties en doen enkele MIG's, wanneer zij zich in een zeer gunstige positie ten opzichte van de Sabres bevinden, een eenvoudige aanval om daarna direct weg te klimmen, wetende, dat de Sabres hun op die hoogte tijdens het klimmen niet kunnen inhalen. Geleidelijk aan wordt het tempo opgevoerd en de aanvallen verder doorgezet, zodat na verloop van enige tijd zich luchtgevechten ontwikkelen, waarbij de communistische vliegers zeer agressief optreden. Enige weken later, wanneer weer nieuwe vliegers worden ingezet, begint het spelletje van voren af aan.

De eerste luchtgevechten speelden zich alleen af nabij de Yaloe-rivier en dan nog in die gevallen dat de MIG-piloten zich in een gunstige positie waanden. Geleidelijk aan werd, met het toenemen van het aantal MIG's en de verbetering van de gevechtstactiek, ook het gevechtsterrein verder naar het Zuiden uitgebreid. In September 1951 traden de MIG's reeds in formaties van 100 toestellen tegelijk op en in de daarop volgende maand werden in totaal tweemaal zoveel MIG's gezien als in de voorafgaande maand; bovendien traden de MIG's steeds verder naar het Zuiden op.

Naast het opvoeren van het aantal MIG-vluchten per dag, begonnen

de communisten met het aanleggen van startbanen voor jet jagers Zuid van de Yaloe-rivier in Noord-Korea. Dit had kennelijk ten doel het operatiegebied van de MIG's nog verder naar het Zuiden uit te breiden, zodat de MIG's ook boven het door de Geallieerden bezette gebied zouden kunnen opereren.

In minder dan drie weken werden van drie vliegvelden de startbanen verhard en verlengd tot 2000 m. Bij ieder veld werd een „dispersal area” voor 150 vliegtuigen aangelegd. De drie vliegvelden lagen in een driehoek op ongeveer 35 km. van elkaar verwijderd en ruim 100 km. Zuid van de Yaloe-rivier. Even voordat de vliegvelden gereed waren, werden ze gebombardeerd door B-29's, die geëscorteerd werden door vele Sabres en Thunderjets. De geallieerde formatie werd gedurende 30 minuten hevig aangevallen door MIG's, die, ondanks de zware bescherming van de F-86's en F-84's, tot de bommenwerpers wisten door te dringen. De MIG's waren buitengewoon agressief en vlogen zelfs door de formatie B-29's. Hierbij werden door de bommenwerpers zeer ernstige verliezen geleden. Hoewel de Sabres en Thunderjets enige MIG's afschoten, konden zij toch niet voorkomen, dat het merendeel van de MIG's tot de bommenwerpers wist door te dringen.

Bij deze luchtactie is gebleken, dat het niet meer mogelijk is een formatie bommenwerpers door straaljagers afdoende te doen beschermen tegen de aanvallen van de vijandelijke straaljagers. Enige weken later werd dit wederom bewezen, toen een formatie van 12 TU-2 Russische bommenwerpers, geëscorteerd door LA-9's en MIG-15's, door Sabres werd onderschept; acht van de twaalf TU-2's werden hierbij door de F-86's afgeschoten.

MIG—Sabre.

De MIG is boven 30.000 voet sneller dan de F-86 (Sabre) en kan gemakkelijk met snelheden boven Mach 1 vliegen. De maximum snelheid wordt op 1090—1125 km. per uur (590—610 knots) geschat en die van de Sabre op 1080 km. per uur (585 knots). De F-86 is groter en zwaarder, de spanwijdte en lengte bedragen ongeveer 11.5 m., terwijl de spanwijdte en lengte van de MIG ongeveer 10 m. zijn.

De Sabre weegt 18.000 pond en de MIG 12.500 pond; de MIG heeft veel kleinere benzinetanks en het vliegbereik is dan ook aanmerkelijk kleiner dan van de F-86. Het geringere gewicht van de MIG komt ook tot uiting in het klimvermogen en maximum plafond, die groter en hoger zijn dan van de Sabre. Het schijnt dat de MIG op 50.000 voet nog kan opereren.

Vele Sabre vliegers geven toe, dat de MIG-15 beter is op zeer grote hoogte, doch zij zijn het er over eens, dat de Sabre een betere all-round jager is. Vooral de sterke constructie en deugdelijke bepantsering van de Sabre wordt door de Amerikaanse vliegers hoog geprezen.

Ten aanzien van de bewapening van de Sabre zijn de meeste vliegers wel van oordeel, dat de projectielen van de 0.50 cal.mitrailleur te weinig uitwerking hebben op de vijandelijke vliegtuigen, doch dat 20 mm kanonnen ongetwijfeld veel beter zullen voldoen, mits de vuursnelheid ongeveer gelijk is aan die van de 0.50 cal.mitrailleur. In de moderne lucht-oorlog zijn de snelheden zo groot, dat de schietkansen slechts een of enkele seconden duren. In dit korte moment moet een maximum hoeveel-

heid explosieve munitie op een vijandelijk vliegtuig kunnen worden afgevuurd.

De bewapening van de MIG bestaat uit 23 mm en 37 mm kanonnen en is dus veel zwaarder dan van de Sabre, doch de vuursnelheid is veel te gering. Hierbij komt nog het verouderde richtapparaat van de MIG, dat ten ene male ongeschikt is voor de hedendaagse snelheden.

Toch beschikt de MIG ook over moderne hulpmiddelen, zoals een ejection seat. Reeds vele malen werd waargenomen, dat de communistische vliegers uit zwaar beschadigde of brandende MIG's wisten te ontkomen, waarbij zij gebruik maakten van een ejection seat. Ook werd hierbij waargenomen dat enkele vliegers gebruik maakten van een z.g. „ribbon-type" parachute, een Duitse uitvinding voor parachutesprongen bij zeer grote snelheid.

MIG—Meteor.

Over het algemeen verwacht men dat de Meteor VIII de mindere van de MIG's is. Een Royal Australian Air Force squadron opereert thans met Meteors in Korea en hoewel de resultaten niet zo glorieus zijn als van de Sabre-squadrons, schijnt men wel tevreden te zijn over de verrichtingen van de Meteor. Qua diverse prestaties is de Meteor ongetwijfeld de mindere van de MIG, doch het is gebleken dat een goede tactiek en grote vliegvaardigheid dit nadeel kan opheffen. Het grote voordeel van de Meteors is de bewapening van vier 20 mm kanonnen. Het is namelijk veelvuldig voorgekomen, dat Amerikaansche piloten de MIG's in de vleugels troffen met hun 0.50 cal.mitrailleurs, doch dat de MIG's, die geen benzinetank in de vleugel hebben, hierdoor niet voldoende werden beschadigd. Een treffer van een 20 mm brisantgranaat zal echter reeds een zeer groot gat in de vleugel slaan en enkele treffers zullen beslist een fatale uitwerking hebben.

Hoewel de Meteors procentsgewijze zwaardere verliezen hebben geleden dan de Sabres, is de Meteor zeker geen „sitting duck" voor de MIG's.

Een goede gevechtstactiek en vooral een strenge gevechtdiscipline zijn evenwel een eerste vereiste.

Op 1 December 1951 werden 12 Meteors van de Royal Australian Air Force tijdens een sweep Noord van Pyongyang door een vijftigtal MIG's van boven aangevallen. De Australiërs draaiden onmiddellijk tegen de aanval in en er ontstond zich een hevig luchtgevecht dat ongeveer 10 minuten duurde. Hierbij werden twee MIG's neergeschoten, waarvan een van een afstand van 600 m. met één vuurstoot. Alle Meteors keerden op hun basis terug.

Verliezen.

Van het begin van de oorlog tot Juni 1952 werden 576 communistische vliegtuigen vernield, n.l. 358 straalvliegtuigen en 218 propeller-vliegtuigen. Voorts werden 127 vliegtuigen vermoedelijk vernietigd en 597 beschadigd. Deze totalen zijn gebaseerd op waarnemingen van vliegend personeel en bestudering van de films van de schietcamera's. In de afgelopen oorlog is gebleken dat dergelijke claims over het algemeen te hoog waren. In bovenstaande verliezen van de communisten zijn uiteraard niet begrepen de verliezen ten gevolge van vliegongevallen.

Naar schatting bedraagt dit aantal ongeveer 500.

De Verenigde Naties verloren in dezelfde periode 988 vliegtuigen tengevolge van vijandelijke acties en naar schatting ruim 800 tengevolge van vliegongevallen.

In luchtgevechten tot eind Maart 1952 werden 218 MIG's neergeschoten en gingen 28 Sabres verloren; in gevechten tussen Thunderjets en MIG's werden 12 MIG's neergeschoten en gingen slechts 2 Thunderjets verloren.

Dat de geallieerden in totaal meer vliegtuigen hebben verloren dan de communisten is duidelijk wanneer het aantal gemaakte vluchten in beschouwing wordt genomen. De geallieerden hebben in de eerste twee jaren van de oorlog in Korea meer dan 500.000 vluchten gemaakt, tegen naar schatting 27.000 vluchten van de communisten. Meer dan de helft van de geallieerde vluchten werd uitgevoerd ter ondersteuning van de grondstrijdkrachten, waarbij de vliegtuigen bloot stonden aan het vijandelijk luchtafweervuur. De communisten daarentegen hebben slechts zeer sporadische opdrachten boven geallieerd gebied uitgevoerd; naar schatting zijn dit nog geen 100 vluchten geweest.

Militaire notities rond de wereld

Australië.

Een luchtbasis wordt ingericht op Cocos-eiland om op deze wijze de luchtverbinding tussen Afrika en Australië gemakkelijker te doen zijn.

Frankrijk.

De officiersopleiding wordt volledig herzien. Tot nu toe was er één officiersschool in Coëtquidon — de vervanger van St. Cyr — waar officieren voor alle wapens en dienstvakken werden opgeleid. Met dit systeem wordt gebroken. Er zullen nu twee academies komen, één voor officieren die bestemd zijn voor de vervulling van de lagere officiersrangen. De leerlingen komen voor een deel uit de troep en zijn onderofficier geweest. Daarnaast een academie waar de basisopleiding wordt gegeven, waarop de officieren zich later voor hogere rangen zullen kunnen bekwalen. De duur van de eerste cursus is 1 jaar, de tweede omvat 2 jaar. Daarna gaan de afgestudeerden naar de diverse wapenscholen, waar zij hun wapenopleiding krijgen.

België.

In de Congo wordt een legermacht van 20.000 inhoorlingen onder Europese leiding opgericht, ter verdediging van de Belgische Congo.

Verenigde Staten.

Een mobiel radiozendstation is door de Amerikaanse verbindingdienst in gebruik genomen voor uitzendingen achter het IJzeren Gordijn. Dit station, dat een belangrijke schakel in de koude oorlog vormt wordt vervoerd in 5 trailers. Het geheel kan in transportvliegtuigen worden vervoerd.

Het Amerikaanse Quartermastercorps heeft een revolutionair waterdicht winteruniform ontworpen. Het geheel is zeer licht, zeer sterk en geeft een zeer grote bescherming tegen koude. Vanzelfsprekend speelt „plastic” bij dit uniform een grote rol.

Zeven grote trainingskampen uit de 2e wereldoorlog zullen opnieuw in gebruik worden genomen. De kosten hieraan verbonden belopen ruim 27 miljoen dollar.

65 nieuwe scholen worden opgericht voor training van reserve-officieren. Dit brengt het totaal op 124 scholen. In 1954 zullen er 334 zijn.

Zwitserland.

Zwitserland heeft een nieuwe lucht-doelraket — de Oerlikon — tegen hoogvliegende bommenwerpers. Het raket heeft een lengte van 5½ m en kan tot ruim 25 km hoogte stijgen.

Taal en vaktaal in het leger

door F. H. A. KOTHE,

Dirigerend Officier van Gezondheid der 1e klasse

Er is een goed-Nederlandse zegswijze, luidende: „Als het kind maar een naam heeft.” Indien wij ons niet vergissen, is de betekenis hiervan de volgende: Als men in de loop van een gesprek of uiteenzetting een of ander persoon, ding of begrip wil aangeven zonder er de passende naam of aanduiding voor bij de hand te hebben (hetgeen vooral voorkomt bij nieuwigheden), zou het er niet veel toe doen, welke naam of welk woord men bezigt, mits de hoorder of lezer uit de loop van het gesprek of geschrift maar ongeveer begrijpt, wat men bedoelt. Als het zo uitkomt, zou men maar op goed geluk de een of andere aanduiding bij de kop mogen pakken. Desnoods ook zou men het een of andere woord, juist of half-juist, uit een net in de mode zijnde vreemde taal mogen nemen, ook al wordt deze niet beheerst of al is het woord nog zo dwaas! Het doet er immers niets toe, zo zegt men. „Als het kind maar een naam heeft”.

Hoeveel diepere wijsheid er ook vaak aan oude zegswijzen ten grondslag moge liggen, voor de zo juist genoemde is dit bij uitzondering nu eens niet het geval. Komt het er werkelijk niet zo veel op aan, hoe een kind heet? Waarom wordt er dan meestal zó veel waarde aan het vernemen van een kind gehecht, dat niet zelden de botsing tussen tyrannie van de grootvader, bedilzucht van de grootmoeder, koppige vader trots en stille moedertranen over het hoofd van de boreling heen leiden tot het kleine familiedrama der naamgeving? Elke lezer moge voor zich zelf uitmaken, hoeveel waarde hij aan zijn naam hecht als iets heel persoonlijks, iets heel eigens. Het feit, dat bij primitieve zowel als bij beschaafde volken uit alle cultuurkringen over de gehele wereld en door de gehele geschiedenis de naam van een mens zo dikwijls magisch geladen is, hetzij sacraal, hetzij taboe, moet ons er wel van overtuigen, dat hierbij psychische gegevens in het spel zijn, die men niet maar mag bagateliseren met een lichtvaardig-geplaatste dooddoener. En zo is het niet alleen met eigennamen, maar ook met vele andere aanduidingen. Zijn er geen woorden, die men óf alleen met huivering óf in het geheel niet durft uit te spreken? Wordt ons niet van kind af ten opzichte van de meest uiteenlopende begrippen geleerd,

dat zij wel met bepaalde woorden mogen worden aangeduid, doch dat synoniemen hiervan onfatsoenlijk zijn?

Flauwe grapjes zonder diepte daargelaten (bijv. Kaatje-Kitty; zweten-transpireren; koffietafel-lunch; doeltreffendheid efficiency; kreunster-lady crooner), blijkt hieruit wel, dat tegen bovenaangehaalde zegswijze toch enige bedenkingen zijn aan te voeren. Het zij dan ook maar meteen vierkant gesteld: wij menen, dat het er wel degelijk, hoe dan ook, op aan komt „welke naam het kind heeft”.

Vrijwel het gehele verkeer tussen de mensen voltrekt zich met behulp van het gesproken of geschreven woord als voertuig voor het overdragen van begrippen, voorstellingen en gevoelens. Gebaren en mimiek spelen hierbij zelden een zelfstandige (verkeersagent, toneelspeler), meestal een begeleidende doch ondergeschikte rol, zelfs bij mensen, die zoveel temperament hebben, dat men de neiging voelt opkomen om van hen te zeggen, dat zij met handen en voeten praten. Hetzelfde geldt voor de pasographieën (vlaggesenen, verkeersborden, notenschrift), de muziek, de beeldende kunsten, enz.

Voor het vormen en op orde stellen hunner gedachten en voor het overdragen hiervan op anderen gebruiken de allereerste mensen hun moedertaal, waarvan de woorden niet enkel eigen begrippen uitdrukken, maar ook volgens eigen wetten van zinsbouw en van vormwijzigingen zich met elkander tot zinnen verbinden. Ook van diegenen, die zoals wij Nederlanders behoren tot een volk met een betrekkelijk klein taalgebied¹⁾,

1) Het is niet zo klein, als wij Nederlanders in ongezonde bescheidenheid steeds menen te moeten aannemen. Het Afrikaans omvat een veel kleiner gebied dan het Nederlands. Desondanks legt men er zich in Zuid-Afrika wél met algemene inspanning op toe om het eigen Afrikaans met zijn van het Nederlands afwijkende schrijfwijze en idioom tot een zuivere en welonderhouden taal te maken. Wij Nederlanders staan dadelijk met een schamper lachje klaar als wij het woord „lugwaardin tegenkomen. Waarom? En waarom is het woord „stewardess” niet veel dwazer, als wij bijv. hofmeesteres zouden kunnen zeggen? Verzorgt U Uw tuin met

maakt slechts een klein gedeelte gebruik van vreemde talen. Zelfs bij deze blijkt, dat de van de wieg tot het graf met vreemde talen gevulde tijd in totaal slechts een fractie is van de tijd, waarin zij met behulp van hun moedertaal denken, spreken en schrijven. Belangrijker nog: het is langs de banen der moedertaal, dat vrijwel ieder mens zich ontwikkelt en vormt van wiegekint tot volwasene. Vandaar trouwens het woord: moedertaal. Het is dus wel duidelijk, dat dit werktuig dan ook met zorg moet worden behandeld en dat slordigheid hiermede veel dieper doorwerkt dan men op het eerste gezicht misschien zou menen. Diep in het geestesleven van de enkele mens, diep in de geest van een gehele taalgemeenschap, van een geheel volk.

Men hecht bij ons te lande een grote waarde aan de kennis der „drie moderne talen”. Gedeeltelijk is dit gebaseerd op duidelijke praktische behoeften (zij het ook, dat er een verschuiving tot stand is gekomen in de mening, welke drie dit zouden moeten zijn). Voor een ander gedeelte berust dit echter ook op een niet-reëel gevoel van ontoereikendheid, van zelfkleinering als „kleine man uit een klein landje”. Ten slotte berust het op het evenmin reële intellectualisme en cultuuroptimisme der 19e eeuw met de naar het overdrevene opgeschroefde en in zijn eenzijdigheid bepaald onware slagzin „Kennis is macht”. Ons middelbare onderwijs besteedt veel tijd aan vreemde talen en dus naar verhouding weinig aan het Nederlands. De onvoldoend-aangekweekte en onderhouden taalzorg voor het Nederlands en de overwaardering der vreemde talen staan als wederkerige oorzaak en gevolg met elkander in wisselwerking. Uit de eerste vloeit een wijdverspreid tekort aan taalbeheersing van het Nederlands voort; de laatste geeft over de gehele linie slechts een matig rendement. Zo draagt het eind de lasten van dit verstoorde evenwicht, want wat niet uit de lengte kan moet uit de breedte komen.

Uit de groep van het totaal der aan middelbare scholen opgeleiden (deze groep vormt slechts een klein gedeelte van ons volk) zijn er slechts betrekkelijk weinig mensen, die een gedegen kennis der vreemde talen werkelijk nodig hebben. De meesten hunner, die op de middelbare school zoveel zweet en tranen aan

geharkte paden en gekweekte planten, of laat U het onkruid van buitenaf binnedringen en Uw eigen plekje grond tot een rimboe overwoekeren?

de studie der zg. moderne talen hebben geoferd, krijgen hun leven lang geen andere kans om hun „talenkennis” actief, d.w.z. sprekende te pas te brengen (van schrijven is zelden sprake) dan wanneer een vreemdeling hen bij zeldzaam toeval eens op straat naar de weg vraagt, of wel als zij eens een enkele maal voor een korte vakantie (onder geleide van een reisbureau) naar het buitenland gaan. In beide gevallen plegen deze polyglotten veelal met de mond vol tanden te staan. Een iets ruimer gedeelte der oud-leerlingen van middelbare scholen brengt zijn passieve vertrouwdheid met een der onderwezen talen in praktijk door boeken in die taal te lezen (thans vooral de moedertaal Engels). Dat het gelezene veelal het peil van treinlectuur niet te boven gaat belet deze talenwonders allerminst, om zich te verstouten luide te verkondigen, dat zij de naar hun idee rijke buitenlandse literatuur verre verkiezen boven de huns bedunkens zo arme en onbetekende oudere en moderne Nederlandse dicht- en vertelkunst. Ziekelijk uitvloeisel van het zo juist genoemde verstoorde evenwicht in de gezonde verhoudingen! Alles bij elkaar genomen kan men echter wel zeggen, dat het resultaat van alle inspanning ten behoeve van het onderwijs in de moderne talen op de middelbare scholen niet geheel hieraan evenredig is, zowel in omvang als vooral in diepte.

Hiermee in verband gezien is ook het zo geliefde gebruik van vreemde talen voor firma- of handelsnamen, voor winkelopschriften, enz. eigenlijk een slag in de lucht. Tegenover de duizenden of tienduizenden Nederlanders, die deze opschriften dagelijks zien staan veelal slechts luttele buitenlanders. Zelfs een vreemdeling zal nooit een kapperswinkel voor een bank of een nachtgelegenheid houden, als er niet „Coiffeur pour dames et messieurs” of „Hairdresser” op het uithangbord zou staan; nimmer zal hij een modezaak, die niet aangekondigd staat met „Maison Mimi, Robes et Manteaux”, voor een reisbureau, bioscoop of tramhalte houden. Heel eerlijk gezegd heeft het gebruik van vreemde talen op dit gebied iets van boerenbedrog, van koude drukte, die voor degelijk zaken doen volstrekt onnodig en voor een gezond nationaal gevoel schadelijk zijn.

Nu zou dit alles nog tot daaraan toe zijn, al wekt het feit, dat dit onderwijsbeginsel wel wat onrendabel is, reeds een gevoel van bezorgdheid op. Aan dit principe wordt echter vrij wat van de kennis van de moedertaal en de liefde daar-

voor opgeofferd. Tragisch is, dat niet iedereen het tegennatuurlijke, het ziekelijke hiervan lijkt te beseffen. Zwaarder echter dan de bezorgdheid hierover telt een ander gevolg van het zo juist genoemde weinig rendabele beginsel. Het er door verwekte tekort aan verzorging en beheersing der moedertaal leidt — overeenkomstig de chronische ziekten door gebrek aan vitamines, de zg. hypovitaminoses — tot ernstiger gevolgen. Iedereen kan deze waarnemen, als hij ogen en oren de kost geeft aan het armenlijke taalmenu, waarop (de goeden niet te na gesproken) dagbladschrijvers, adverteerders, radiostemmen, filmtexmakers enz. dag aan dag ons volk vergasten. Ook zij, die veels brieven, manuscripten, enz. van zelfs academici onder ogen krijgen, merken hetzelfde op.

Nu zal men zeggen, dat dit toch niet zo erg is, omdat het immers maar uiterlijke vormen betreft. Een ernstige vergissing! Kwade samensprekingen verderven goede zeden (1 Kor 15:33). Woord, begrip, gedachte en gevoel zijn zo onverbreekelijk aan elkaar gekoppeld, dat een voortdurend en soms opzettelijk gebrek aan zorg voor het woord onvermijdelijk leidt tot schade aan begrip, gedachte en gevoel, dus ook aan de hierop volgende omzetting in daden. Iemand, die slordig spreekt of schrijft, wekt het ernstige vermoeden, dat hij niet helder en ordelijk denkt. Zelfs al zou dit laatste wel zo zijn — het is mogelijk, maar het ligt niet voor de hand, en bovendien is de schijn er tegen — dan nog zou hij gedurig zijn onderworpen aan een schadelijke wringing in de verbinding tussen denkproces en gesproken of geschreven woord. Deze ongunstige werking is bovendien wederkerig.

Doet zich dit bij een gehele taalgemeenschap voor, dan ondervindt deze ook in haar geheel de gevolgen ervan. En wat zou het toch voor nut kunnen hebben, dat een taalgemeenschap, een geheel volk zo liefdeloos omspringt met dit kostelijke bezit: de eigen taal? Een doorbreking ten goede van die ongunstige wisselwerking tussen woord en psychisch proces zal niet kunnen worden bereikt, zolang men de zorg voor de gesproken of geschreven moedertaal blijft verachten²⁾.

2) De taalgebruiker — en natuurlijk vooral hij, die aan anderen iets voorschrijft of onderwijst — staat altijd in een positie van verantwoordelijkheid, aangezien hij het is, die het taalgebruik creëert. Maatschappelijke wetten, waar-

Zal er een redelijke, niet-geforceerde maar gezonde verbetering komen, dan zullen allen, die op enigerlei wijze leiding geven bij taalgebruik en taalvorming, zich van hun taak bewust moeten zijn om een betere taalzorg onder ons volk te helpen verbreiden. En hierbij komt, hoe kan het anders, — schrik niet, o lezer! — onmiddellijk het leger op het tapijt.

Het is vanwege dit laatste, dat wij de moed vonden om, zij het ook enigszins schoorvoetend, met bovenstaande ontboezemingen een gebied te betreden, waarop wij ten dele slechts algemeen-gewillig leek, ten dele ook belangstellend liefhebber zijn. Op de barse vraag der bevoegde heersers op dit terrein, waar wij de euvele moed vandaan halen om ons hier eigendunkelijk op te wagen, weten wij niet anders te antwoorden, dan dat ons daartoe brengt de bewogenheid met het wel en wee van onze moedertaal en van de bloem der natie, ons in het leger toevertrouwd.

Wat heeft nu het leger met deze zaak van doen, vraagt gij, geduldige lezer? Meer dan men op het eerste oog zou denken. In de jaren na de laatste wereldoorlog zijn taak, organisatie, uitrusting en methode der Koninklijke Landmacht in aanzienlijke mate verbreed, verdiept en gedifferentieerd, vergeleken met de toestanden voordien. Deze groeiprocessen gaan in het huidige tijdperk van opbouw nog steeds voort. Zij zullen ook in de toekomst wel niet zo spoedig tot stilstand komen, aangezien een levend lichaam blijft groeien en zich blijft vernieuwen.

Onder deze omstandigheden zijn talrijke nieuwe benamingen, termen en uitdrukkingen nodig voor allerhande begrippen van de meest uiteenlopende aard. De

onder ook de taalwetten vallen (voor zover zij bijv. betrekking hebben op het feit, dat naburige talen elkander beïnvloeden), gelden nooit zó maar, als bijv. de zwaartekracht. Zodra een taalgebruiker inzicht heeft in een proces, dat bezig is zich af te spelen, moet hij kiezen, willens of onwillens. Hij moet namelijk meedoen met dit proces, ofwel het welbewust weigeren. Tertium non datur. In elk der beide gevallen verandert hij de taal, en die verantwoordelijkheid draagt elk van ons voortdurend. Juist omdat men zich hieraan niet kán onttrekken — de spreker is geen beschouwend maar een handelend personage — dient men zich die verantwoordelijkheid bewust te worden, en ernaar te handelen (Stuivering).

vaktaal voor de bevelvoering, de organisatie, de administratie, de instructie, het materieel, enz. moet aanzienlijk worden uitgebreid. Het zou kunnen zijn, dat de van vóór de oorlog overgeleverde terminologie in dit nieuwe en ruimere verband moet worden herzien.

Het is nodig, dat deze vaktaal nauwkeurig worde vastgesteld. Niet alleen voorkomt men hiermede begripsverwarring bij gedachtenwisseling, doch vooral zal dit de instructie, de administratie, het hanteren van het materieel ten goede komen, terwijl hiermee in het bijzonder een goede bevelvoering in oorlogstijd wordt bevorderd. Op het ogenblik willen wij echter vooral wijzen op het belang, dat dit heeft voor een goede instructie.

De jonge militair ziet zich bij zijn intrede in de militaire gemeenschap en tijdens zijn opleiding voor talloze verhoudingen, zaken en werkwijzen gesteld, welke óf geheel nieuw voor hem zijn óf wel afwijken van hetgeen hem uit het burgerleven bekend kan zijn. Het spreekt dus wel vanzelf, dat een weldoordachte, nauwkeurige en ondubbelzinnige terminologie onmisbaar is om de waarborg te verkrijgen, dat zich bij de man zo gemakkelijk mogelijk een nauwkeurige en ondubbelzinnige vorming van de juiste begrippen voltrekt. Deze laatste moeten bovendien zodanig zijn „ingeheid”, dat zij zelfs bij dienstplichtigen bekliffen, wanneer dezen jarenlang met groot verlot zijn.

Vooraf met het oog op het laatste is het duidelijk, dat in beginsel het laten insluipen en bezigen van buitenlandse benamingen, termen en uitdrukkingen moet worden afgekeurd. Zonder dat men zich aan puristische uitspattingen overgeeft, moet men ten aanzien van buitenlandse termen niet de weg van de minste weerstand volgen, die leidt tot het klakkeloos overnemen van een vreemd, dus in eerste aanleg nietszeggend woord. Immers, wat toch is het geval?

Allereerst hebben de buitenlandse militaire termen, die wij op ons pad ontmoeten, ook in de buitenlandse militaire vaktaal niet altijd bestaan. Zij zijn op een zeker ogenblik aangemaakt, toen zij nodig waren. Dit zelfde kunnen wij dus nu in het Nederlands doen. Wij Nederlanders plegen namelijk geheel te vergeten, dat de mogelijkheden hiertoe in onze taal — gelijk in elke cultuurtaal — schier onbegrensd zijn. Het is duidelijk, dat hierdoor tevens de doodoener wordt ontzenuwd, waarmede gebruikers van vreemde termen zich gaarne verontschuldigen: „Dit woord is onvertaalbaar”. Rechttuit gezegd:

Onzin, in dier voege, dat niet het woord moet worden vertaald, doch dat voor het er mede bedoelde begrip een passend Nederlands woord moet worden gevonden. En dit is altijd mogelijk! Zodoende ontstaat toch een, zij het veelal zeer vrije, vertaling in de ruime zin van het woord.

Ten tweede zijn de buitenlandse naamgevingen verre van vlekkeloos, als men deze eens nader beziet uit een oogpunt van systematiek in haar eigen taal. Als men zich afvraagt: „Waarom heet iets in die en die taal nu zus, en niet zo?”, dan moet men meermalen met de beste wil van de wereld het antwoord schuldig blijven. Soms blijkt bij nader onderzoek, dat de naam onjuist of onzinnig is. Met andere woorden: ook in de buitenlandse nomenclaturen wordt er wel eens met de muts naar gegooid. Tweede reden om vreemde termen met een argwanend oog te beschouwen, en om bij vertaling vooral te grijpen naar het uit te drukken begrip.

In de derde plaats moeten wij wel in gedachten houden, dat slechts een zeer klein deel van ons volk en zeker van onze jeugdige dienstplichtigen de vreemde talen zodanig beheerst, dat het gebruik van vreemde termen soepel en zonder inspanning, vaagheid of verwarring zou kunnen leiden tot feilloze begripsopbouw. Trefzekerheid hierbij is alleen en uitsluitend gewaarborgd bij juist gebruik der moedertaal. Zo niet, dan bedriegen goed vrouwen, luiheid of aanstellerij de zake-lijkheid. De onvermijdelijke en duurbetaalde gevolgen er van zijn: onvoldoende resultaten bij de opleiding, en overdracht van aanstellerij en denkluheid.

En ten slotte in de vierde, doch allerm minst in de laatste plaats moeten wij vaststellen, dat het leger een nimmer te onderschatten taak heeft ten aanzien van het voeren en onderhouden der nationale waarden. Hieronder neemt de moedertaal een eerste plaats in. Verscheidene buitenlandse legers, ook die van kleine landen, zijn zich hiervan duidelijk en levend bewust³⁾. De achterstand door onverschil-

3) Bijv. het Zweedse en het Zwitserse leger. Zweden heeft, hoewel het Zweeds een klein taalgebied omvat, vóór 1939 zijn militaire vaktaal op gezonde voet verzweedd. De Duits-Zwitserse militaire terminologie wijkt duidelijk af van de Duitse; zij is ter vervanging van vreemde uitdrukkingen door eigen woorden in dit kleine taalgebied in het leven geroepen. Ook de Nederlandse terminologie in het Belgische leger vertoont sprekende voorbeelden in dit opzicht.

ligheid, die in Nederland bestaat op het stuk van taalzorg, moge ons in het leger derhalve duidelijk voor ogen staan. Ons dunkt, dat wij hierbij wat meer overwegingen van taalzindelijkheid, van geestelijke hygiëne zouden moeten betrekken dan wij gewend zijn te doen. U bespeurt, geachte lezer, dat de arts het nimmer schijnt te kunnen stellen zonder een hygiënisch praatje. En toch is dit ook hier zo nodig! Wij zouden het allen verre beneden onze geestelijke stand achten om andermans oude en niet-passende kleren aan te trekken. En zouden wij dan wel zonder enig bedenken, te pas en te onpas, met andermans taalafleggertjes pronken? Dit moest toch onze eer te na komen! Vooral ons militairen, die zoveel waarde hechten (en terecht móéten hechten) aan verzorgde houding, uiterlijk voorkomen en omgangsvormen. Het is immers een der grondbeginselen van ons militaire denken, dat vorm en inhoud in een onverbreekelijke twee-eenheid zijn verbonden.

Nu zal men ons tegenwerpen, dat de samenwerking met strijdkrachten van andere nationaliteiten en dus met andere talen steeds nauwer wordt. Toch zal dit samengaan in het algemeen slechts tot uiting komen bij de staven der grotere eenheden. Het zal zelden een vermenging van troepen beneden het peil van InfDiv, InfBrig of InfRegt meebrengen, daar in het algemeen organisatorische, bevelstechnische en logistieke overwegingen zich hiertegen zouden verzetten. Derhalve zal de schakeling (met een uit het Engels overgenomen Frans leenwoord wonderlijkerwijze aangeduid als „li-ee-zn”) met buitenlandse troepeneenheden wel altijd blijven berusten bij staven, welke officieren de nodige kennis van vreemde talen bezitten. Goed begrip en vlotte samenwerking blijven dus gewaarborgd. Hieraan behoeven derhalve niet de hoge belangen der eigen taal en terminologie in de brede lagen van het leger te worden opgeofferd.

Indien wij nu overtuigd mochten zijn, dat de zorg voor onze moedertaal en voor een doeltreffende vaktaal in het leger de aandacht verdient, en dat wij er iets aan moeten doen, dan mogen wij wel bedenken (wij zullen zelf de eerste zijn om dit te zeggen), dat geliefhebber op dit gebied niet tot verantwoorde resultaten kan leiden. De standaardisering van het materieel is aan deskundigen opgedragen, wier inzicht en oordeel tot bindende beslissingen leiden. Zo zou ook de militaire vaktaal door deskundigen

moeten worden vastgesteld. Bij dezen mogen taalgeleerden, die bijv. als reserve-officier door en door thuis zijn in de militaire gemeenschap, niet ontbreken. Trots behoeft ons niet te weerhouden om van hun medewerking gebruik te maken. Ook elders vormt dit geen belemmering. Het is — om een voorbeeld te noemen — misschien niet algemeen bekend, dat de redactie van het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde er al vele jaren geleden toe is overgegaan om een hoogleraar in de Nederlandse taal en letterkunde in haar midden op te nemen, ten einde waarborgen te scheppen, dat haar publicaties voldoen aan de eisen van goed Nederlands en een goede vaktaal. Dit was nodig, daar de schrijvers (toch gestudeerde lieden) op dit gebied veelal ernstig tekort schoten.

Zou eenmaal een goede, scherp-definiërende en ondubbelzinnige militaire terminologie zijn opgesteld, dan kan zij worden vastgelegd en omschreven in een militair woordenboek, overeenkomstig het bindende Amerikaanse voorschrift SR 320-5-1, Dictionary of United States Army Terms. Vergissen wij ons niet, dan bestaat hieraan grote behoefte, al was het maar om redenen van goede orde en discipline. Indien, na het lezen van het bovenstaande, deze behoefte thans door velen ook wordt gevoeld, zal het doel zijn bereikt, dat wij ons stelden.

Naschrift.

Nadat bovenstaand artikel was voltooid woonden wij op 19 Mei 1952 de inaugurele oratie bij van Prof Dr G. Stuiveling, hoogleraar „Taalbeheersing”. Kennis genomen hebbende van de inhoud dezer oratie meenden wij, dit artikel niet te mogen publiceren zonder het vooraf aan Prof Stuiveling ter inzage en beoordeling te hebben gegeven. De hoogleraar maakte enkele opmerkingen, o.a. van stilistische aard, en gaf een kleine beschouwing, welke als noot 2) in haar geheel werd ingelast.

Prof. Stuiveling besloot het antwoord, dat hij gaf, met het volgende: „Ten slotte nog dit: biedt het leger, in z'n tegenwoordige structuur en met z'n zeer lange diensttijd geen gelegenheid tot ernstige scholing in het gebruik van het Nederlands? Naar ik meen, heeft Rusland destijds in het leger het analfabetisme bestreden, en met succes; en momenteel doet Indonesië het, geloof ik, ook. Welke kansen heeft ons land hier, en dus welke verplichtingen t.a.v. de recruten?” K.

De opleiding van de groep en het peloton

door J. DE VRIES, *Sergeant-Majoor-Instructeur.*

Het tegenwoordige voorschrift Nr. 1534 is zeer belangrijk voor iedere instructeur, daar het de opleiding van de groep en het peloton behandelt.

Terreinvaardigheid en beweging.

Bij de praktische toepassing van het in hoofdstuk II gestelde is gebleken, dat vooral de jonge instructeurs niet voldoende ervaring hebben om met vrucht onderwijs te kunnen geven aan de dienstplichtigen, met het gevolg dat de opleiding van de troep hieronder lijdt. Hieraan kan tegemoet worden gekomen door naast het voorlopige voorschrift Nr. 1534 weer een bepaalde leergang te ontwerpen ten dienste van de instructeur. Het is daarom van belang de leerstof b.v. als volgt onder te verdelen:

Eerste les (Behandeling gedurende de 2e en 3e oefenweek.)

Oefening in het waarnemen, opmerken en beoordelen van het terrein. Het moet de soldaat tot een gewoonte worden, het terrein rondom hem waar te nemen en bijzonderheden, bewegingen en veranderingen op te merken; hij moet bovendien terreinpunten en terreinvoorwerpen naar hun militaire waarde, zowel voor de eigen troepen als die van de tegenstander, kunnen beoordelen.

Achtereenvolgens behandelt de instructeur:

- a. leren zien; dit is het moeilijkste en vormt een onmisbare schakel om te komen tot:
- b. leren wat in een terrein uit een militair oogpunt van belang is.

Het onderricht kan ook in de nabijheid van de kazerne, zelfs op het kazerneterrein, als volgt worden onderwezen. De instructeur stelt de klas in een bepaald front op en vraagt de leerlingen, wat zij in hun onmiddellijke omgeving (b.v. tot 50 m afstand) opmerken. Nadat iedereen heeft opgenoemd wat hij zag, geeft de instructeur opnieuw gelegenheid tot waarneming. Zo kan men van verschillende punten laten waarnemen en gaandeweg de straal van de cirkel, waarin wordt waargenomen, vergroten, b.v. 2 à 300 m. Hetzelfde kan worden toegepast door de klas een rechte lijn van \pm 100 m te laten afzien. Daarna kan men een terreinvak laten waarnemen.

Vervolgens laat men, vlot marcherende langs een weg, een afstand van 100 m afleggen, waarna wordt halt gehouden, bij voorkeur op een punt, waar het afgelegde deel niet meer te zien is. Men laat de man vertellen, wat hij heeft waargenomen, b.v. hoeveel huizen rechts en links van de weg stonden, welke mijlpaal werd gepasseerd, of er zijwegen waren, wat er op een kar of auto welke voorbijkwam was geladen, enz. Nadat alle manschappen hebben meegedeeld, hetgeen zij gezien hebben, legt men de afstand opnieuw af en vraagt, wat nu nog gezien werd.

Daar deze oefeningen veel inspanning kosten van de man, gaat men hiermee niet lang achtereen door. De oefeningen worden afgewisseld met het aanleren van tekens, ordonnansendienst, verband houden, oriënteren en afstanden schatten.

ad. b. Zodra de man door het voorafgaande opmerkzaam is geworden, wordt overgegaan hem te leren uit wat hem is bijgebracht nut te trekken voor zijn militaire taak. De instructeur kan nu beginnen de leerling een zeer vluchtig denkbeeld te geven van de beveiliging van een rustende troep, waarbij in het licht wordt gesteld de waarschuwendende taak van een wacht en een post. Telkens wordt op een ander punt een post opgesteld en van deze gevorderd, dat hij snel het bijzondere van het waar te nemen terrein opnoemt. Er worden hierbij geen consignes gegeven. Binnen een beperkte ruimte of een beperkte afstand laat men de leerlingen nu, i.v.m. op te dragen taak, zelf de opstellingsplaats kiezen. „De instructeur vervalle niet in langdurige beschouwingen; dit is fout; slechts het stellen van korte vragen en het vorderen van een zakelijk antwoord daarop heeft nut”.

Voor de andere te onderwijzen oefenstof uit het voornoemde Hoofdstuk II, van voorschrift 1534, moet op dezelfde wijze een bepaalde leer-gang worden samengesteld. De instructeur heeft hieraan een belangrijke steun bij zijn lessen, is niet zo spoedig uitgepraat en er wordt tevens eenheid verkregen in de opleiding.

Oefeningen bij duisternis.

Bij deze mogen commando's alleen fluisterend worden gegeven. Gerammel van uitrustingsstukken enz. moet worden vermeden. De omstandigheden dwingen tot een aanmerkelijk langzamere uitvoering van de bewegingen en handelingen en eisen meer tijd. Het gezichtsveld is verkleind en veelal moet het oor het oog vervangen. Hooft men bij dag een geluid, dan kijkt men onmiddellijk in de richting, waarvan het komt en herkent met de ogen de oorzaak. Bij duisternis is dit laatste groten-deels de taak van het gehoor. Op het verschil van de indrukken van de verschillende terreinvoorwerpen bij dag en bij duisternis moet worden gewezen, terwijl de moeilijkheden van het verband houden en het geven van leiding moet worden gedemonstreerd.

Bij deze oefeningen kan het bevorderlijk zijn voor het houden van het verband ieder te voorzien van een band (b.v. een handdoek of witte zakdoek) dan wel een witte doek op de broodzak als deze op de rug wordt meegevoerd, tenzij de aard van de oefening dit ongewenst maakt.

Elementaire oefeningen.

1. Het geruisloos leren uitvoeren van bewegingen.
2. Het uitvoeren van op fluistertoon gegeven bevelen.
3. Het doen zien van de veranderde indruk der terreinvoorwerpen, eerst in het terrein, dat de man door dagoefeningen bekend is, daarna in minder bekend terrein.
4. Waarnemen (liggend waarnemen vergemakkelijkt het zien doordat het doel zich dan veelal tegen de achtergrond aftekent).
5. Afstanden schatten (bij duisternis worden de afstanden veelal te ver geschat), uitgezonderd licht.
6. Oefeningen in het luisteren.
7. Oriënteren.
8. Oefeningen in het sluipen.
9. Het juist leren handelen bij beschieting met lichtkogels, t.w.
 - a. Terstond en geruisloos dekking zoeken bij het horen van een schot.

- b. Bij plotselinge verlichting langzaam omlaag zakken.
10. Het leren van verplaatsingen onder de werking van zoeklichten.
Om de eentonigheid te verbreken kunnen ter afwisseling en ter bevordering van de drang tot de daad, kleine oefeningen worden ingelast zoals: het overvallen van een wacht, een ordonnans, een mitrailleurnest, een uitkijkpost, enz. Bij deze oefeningen wordt geen bajonet opgezet.

Indelen van de lessen.

Lessen 1 tot 6.

Marsoefening van 2 uren. De kamers in diepe stilte verlaten en verzamelen op de appèlplaats. Afmars op aanwijzingen, er wordt gemarcheerd over straatwegen, landwegen, smalle paden en over vlak terrein. Nu en dan halt houden en de leerlingen verklaren, waarom men de schaduwzijde nam, het harde deel van de weg vermeed, zich gebukt tot beneden de bovenkant van een heg verplaatste of om een verlicht deel van een terrein heentrok. Men laat luisteren en zien en wijst op het verschil van waarneming bij dag en nacht. De bij rusten gevolgde regelen worden verklaard. De oefening eindigt zoals zij aanving: in stilte op de kamers. De pelotonscommandanten geven aan de instructeurs nauwkeurig de te behandelen oefenstof van te voren op, waardoor eenheid bij de oefening verkregen wordt.

Gaarne zou ik ook het verwerken van de oefenstof genoemd in hoofdstuk III, als volgt willen zien ingedeeld:

Opleiding van de groep en het peloton.

1e les. De opleiding van de man (4e en 5e oefenweek).

Inleiding tot de les door de instructeur. Geven van kleine opdrachten, welke tevens aangeven de volgorde en de vorm, waarin dit onderricht het best kan worden gegeven. Aan elke opdracht gaat vooraf een aanduiding van de richting, waarin de vijand zich bevindt.

Voorbeelden van kleine opdrachten.

- A. Dekking zoeken tegen zicht, geweer- en mitrailleurvuur.
- a. Neem dekking, zodat gij van die heuvel af niet gezien kunt worden. Soldaat A.
 - b. In gindse boom zit een vijandelijke waarnemer. Dek U, zodat gij niet gezien kunt worden. Soldaat B.
 - c. Uit de richting van dat bos nadert een vijandelijk vliegtuig. Zoek dekking. Soldaat C.
 - d. Uit het bosje, recht voor U, wordt geschoten. Zoek dekking. Soldaat D.
 - e. Zoek dekking tegen geweervuur uit de richting van die boerderij. Soldaten E. F. en G.
 - f. Waar zijn in Uw onmiddellijke omgeving dekkingen tegen mitrailleurvuur, komende uit de richting van dat houten hek? Zoek dekking achter de beste dekking. Soldaat H.
 - g. Stel U zo op in deze omgeving, dat ge gezichtsverband kunt houden tussen de groep nabij die heuvel en de gindse groep in dat eikenbosje. Soldaat I.

Aanvankelijk wordt een ruime bedenktijd gegeven; de oefeningen wor-

den allengs verzwaaard door de tijd te bekorten of door op onverwachte tijdstippen een opdracht te geven. Dit laatste ontwikkelt de vlotheid van handelen.

B. 2e les. Gedekt voorwaarts gaan en kruipen, behandeling van de verschillende kruipgangen. In deze les worden ook weer verschillende opdrachten gegeven, de instructeur en de klas volgen, gemaakte fouten worden onmiddellijk besproken en hersteld. De maskering moet in deze les in verschillende terreinen worden behandeld en praktisch worden toegepast.

C. 3e les. Dekking tegen artillerievuur. Deze les wordt speciaal benut om de leerlingen door praktische opdrachten te leren hoe zij zich in verschillende omstandigheden moeten dekken tegen art.vuur.

D. 4e les. Terreinbeschrijving; het doel is bij de uitoefening van de ordonnansendienst, het geven van vuurbevelen en het begrijpen daarvan, de man zo juist mogelijk de namen bij te brengen van de terreinvorm, de dekkingen enz. In de aanvang wordt slechts de hoofdzaak behandeld; b.v. noem mij in deze terreinstrook de voornaamste terreindekkingen. Soldaat J.

Noem mij in deze terreinstrook de voornaamste terreinsoorten. Soldaat K.

Hoe heten de bomen in Uw naaste omgeving (eik, berk, spar, linde, beuk e.d.).

E. 5e les. Herkennen van doelen.

F. 6e les. Opmarcheren naar een richtingspunt. Oriënteren.

G. 7e les. Vuren achter dekkingen. Schootsveld. Gereedmaken voor een sprong. Sprong voorwaarts.

Als de oefenstof in deze lessen verwerkt, door iedere man van de groep worden gekend, kan worden overgegaan tot de opleiding van de groep.

De opleiding van de groep.

1e les. Het is van het grootste belang, dat de groep zich als een volkomen samenhangend geheel, door alle terreinen op vlotte wijze kan bewegen. Om dit aan te leren, zal de groepscommandant bij oefeningen in het terrein, bij de aanvang, tijdens dan wel bij het einde van de oefening, korte tijd besteden aan de voortbeweging van de groep door verschillende terreinsoorten, waarbij veelvuldig van richting wordt veranderd. Hij stelt daarbij de eis, dat de groep, in de bevolen vorm, zonder aarzeling en zonder nadere aanwijzing, elke hindernis neemt en hem op de voet volgt.

2e les. Draagwijze van de lichte mitr., in stelling brengen, met een globale richting van het wapen wordt in het begin genoegen genomen, nadat vooraf een bepaalde richting vanwaar de vijand werd verwacht aan de man was kenbaar gemaakt. Hierbij wordt hoofdzakelijk gelet op de houding van de man achter het wapen; o.a. in de aanslaghouding en richten; wang tegen de kolf, beide ellebogen gesteund, linkerhand om de kolfgreep, rechterhand om beugelkropgreep, vinger om trekker, vuurregelaar op A. of R. Bij het richten mag het wapen niet overhellen.

Deze oefeningen in het richten geschieden op doelen op korte afstanden; allengs worden deze afstanden groter genomen. De oefening van bovenomschreven leerstof wordt afgewisseld met de behandeling van het opstellen van de groep in de verschillende vormen.

3e les. Herhaling 2e les. Aanslaghouding, richten, afdrukken, vuren, langzaam vuren, schot voor schot, snelvuur, vuren op bewegende doelen. Deze les moet in verschillende terreinen plaats vinden, o.a. langs marswegen, bebouwde en onbebouwde terreinen.

4e les. De groep in tirailleurcolonne, gebroken colonne, onregelmatige speerpunt, plukjes van twee (drie) tirailleurlijnes. Voorwaarts gaan. Wijze van terreinwinnen, onder verschillende gevechtsumstandigheden. Maatregelen bij vijandelijk vliegerwaarneming en vliegeraanval. Maatregelen onder vijandelijk art.vuur. Maatregelen onder mitrailleurvuur. Maatregelen bij gasgevaar. Vuren op gelegenheidsdoelen.

5e les. Stelling nemen en van stelling veranderen met de lichte mitrailleur, zomede 't vuren, met toepassing van het volledig vuurbevel.

6e les. De groep in tirailleurlinie. Taak van de geweerploeg. Taak van de mitrailleurploeg. Gebruik van de mortier. Terrein winnen door de groep. Verbeteringen van de opstellingen. Vuurdiscipline. Attaqueren. Consolideren. Opmars vervolgen.

De opleiding van het peloton.

1e les. *Formaties van het peloton.* Groepscolonne, gebroken colonne, driehoeksvorm, met één groep voor en met twee groepen voor. Indeling van het peloton langs een marsweg (de naderingsmars).

2e les. Taak van de verkenningsgroep. Het onder vuur komen. Taak van de ordonnans, verband tussen P.C. en de verkenningsgroep. Voornemens van de pelotonscommandant. Kiezen van een waarnemingspunt. Taak en verplaatsing van de ordergroep. Geven van bevelen aan de resp. groepscommandanten. Het terreinwinnen der groepen, vuur en beweging. Het gebruik van de mortier tijdens de aanval. Het innemen van de stormopstelling. Het gereedstellen voor de stormaanval. Het attaqueren. Het consolideren. Het voortzetten van de mars.

3e les. Uitvoeren van een flankaanval door het peloton. Indeling van het peloton voor een flankaanval. Taak van voorgroep, commandogroeps-kern, rest van commandogroep en van de twee reservegroepen.

4e les. Het peloton in de verdediging. Taak van het peloton bij een tegenaanval.

5e les. Aanval tegen vij. kazematten en duurzame versterkingen.

6e les. Zuiveren van huizen en straatgevechten.

7e les. Het optreden tegen valschermtroepen. Aanval op valschermtroepen tijdens de landing.

8e les. Opruimen van een weerstand in een dorp door het peloton.

Op deze wijze kan de oefenstof voor de groep en het peloton worden ingedeeld; de hierboven weergegeven volgorde dient slechts als voorbeeld.

De pelotonscommandanten kunnen nu deze lessen geheel uitwerken en na voorbereiding, met hun peloton deze leergangen volgen.

Naschrift van de Redactie. — Daar het tot de taak van Cn. Instructie bataljons en Compagniescommandanten behoort de voorgeschreven leerstof nader in te delen heeft de redactie gemeend deze „Stem uit de practijk” te moeten opnemen. Het bovenstaande vormt in dit opzicht een goede handleiding. De redactie deelt de mening van schrijver, dat slechts door het uitwerken van de oefenstof tot in details het hoogste rendement voor de opleiding kan worden verkregen.

Bedrijfsorganisatie

in het militaire bedrijf (I)

door R. A. SLEEUW, *Kapitein vlieger-wrn.*

INLEIDING

Economisch gebruik van krachten.

Van oudsher is het militaire denken bijna uitsluitend gericht geweest op een (in krijgskundige zin) juist gebruik van de beschikbare middelen. Dit hield o.a. in de toepassing van het beginsel der oorlogvoering: „Economisch gebruik van krachten”. Het is echter strikt wetenschappelijk beschouwd slechts een zeer enge toepassing van de algemene economische wetmatigheden. Uiteraard, want het feit, dat oorlogvoeren het verbruik (lees: verloren gaan) van een aanzienlijk deel van het nationale vermogen met zich brengt, is zo vanzelfsprekend geworden, dat men zich zelden meer realiseert, dat ook in de normale economische verhoudingen verliezen moeten worden geaccepteerd. De primaire instelling hiertegenover is in deze kringen echter anders. Men tracht zijn goederen zo goedkoop mogelijk te vervaardigen, teneinde bij verkoop (in militaire zin: het verbruik) maximale winst te verkrijgen of in het meest ongunstige geval het verlies tot een minimum te beperken. Dit laatste nu, is hetgeen elke leidinggevende functionaris in de strijdkrachten kan én moet nastreven.

Economisch gebruik van krachten wordt in de hedendaagse maatschappij voor een groot deel gebaseerd op de wetenschappelijke bedrijfsorganisatie. Voor het merendeel van de officieren is dit echter een gesloten boek, daar men de militaire samenleving te weinig als een bedrijf ziet. Toch is dit laatste een onmiskenbaar feit. De Luchtmacht bijvoorbeeld, besteedt een niet onbelangrijk deel van het voor militaire consumptie verbruikte nationale vermogen, aan de „productie” van abstracte „goederen” als: vliegtuigen en gevechtswaarde. Uitgaande van deze stelling is het dus noodzakelijk, dat naast grondige kennis van de krijgskundige implicaties van economisch gebruik van krachten, een juist begrip bestaat van de wetenschappelijke achtergrond hiervan en de bedrijfsorganisatie in het bijzonder.

Bedrijfsorganisatie.

Het ontstaan van de grote industriële concerns in de negentiende eeuw had mede tot gevolg, dat in deze periode de belangstelling voor de bedrijfseconomie sterk toenam. Deze wetenschap hield zich o.a. bezig met de bestudering van de levensloop van diverse ondernemingen. Het bleek, dat de organisatorische structuur één der voornaamste redenen was voor succes of falen. Toen het onderzoek over militaire bedrijven werd uitgestrekt, bleek, dat ook hier de organisatie een voorname factor was voor het behalen van de overwinning. In meer dan één geval vormde het zelfs de voornaamste reden voor het verliezen van een oorlog.

De wetenschap formuleerde de resultaten van de hierboven genoemde onderzoekingen in een aantal grondbeginselen van organisatie. Net zomin als de beginselen der oorlogvoering zijn het vaste spelregels, waar-

aan men strikt is gebonden. Het zijn slechts uit logische redenering voort-spruitende begrippen, die als leiddraad kunnen dienen bij de oplossing van organisatie-problemen. Hoewel het in de grond eenvoudige begrippen zijn, levert de toepassing vele moeilijkheden op. De geboren organisator zal ze intuïtief en juist toepassen. Het merendeel der mensheid is echter niet zo begaafd, hoewel de ervaring uitwijst, dat bijna iedereen – zij het dan ook onbewust – bij het oplossen van organisatie-problemen de weg van de grondbeginselen bewandelt. Bewust verrichten van een handeling zal foutieve uitvoering grotendeels kunnen voorkomen. In het bijzonder is zulks waar, bij de toepassing van de grondbeginselen van organisatie op de structuur van de strijdkrachten, van wier doelmatigheid ons gehele volksbestaan kan afhangen.

Het begrip organisatie.

Organisatie is een uitvloeisel van de menselijke werkzaamheid ter bevrediging van zijn behoeften. Daar de mens van origine erg op zijn gemak is gesteld, heeft hij, met het oogmerk over (meer) vrije tijd te kunnen beschikken, reeds vroeg in de historie zijn denkvermogen gericht op het pogen een zichzelf gesteld doel met de minste inspanning, in de kortste tijd én op de beste wijze te volbrengen. Teneinde de hiertoe noodzakelijke werkzaamheden doelmatiger te kunnen uitvoeren, ontwierp en vervaardigde het individu daarvoor geschikte gereedschappen. Dit was echter niet voldoende. Vele werkzaamheden kunnen nu eenmaal niet of minder goed door één individu alleen worden verricht. Deed zich in de oudheid een dergelijk geval voor, dan was het invoeren van de hulp van één of meer anderen, de meest voor de hand liggende oplossing. Hiermede ontstonden organisatie-problemen.

Zolang een mens alleen werkt, zal hij zichzelf zelden tegenwerken. Zodra echter twee of meer mensen gaan samenwerken, is tegenwerking niet uitgesloten. Om doelmatigheid toch te behouden dient derhalve een organisatie te worden opgezet.

Een mechanisme als bijvoorbeeld een horloge, is in feite de meest geperfectioneerde vorm van organisatie. Alle onderdelen zijn ontworpen en vervaardigd voor het verrichten van één specifieke functie en bovendien om in onderling verband de doelmatige werking van het geheel te waarborgen.

Organisatie van mensen stuit echter op velerlei moeilijkheden. De onderdelen waarmede moet worden gewerkt zijn naast de levenloze werktuigen, de mensen of liever de werkvermogens van de individuen. Daar karakter, aanleg en opleiding in hoge mate bepalend zijn voor de hoeveelheid en soort werk, dat elk afzonderlijk individu kan verzetten, is het bijna onmogelijk deze „onderdelen” te meten. In vergelijking met het mechanisme is het dus zeer moeilijk het juiste onderdeel voor een „specifieke functie” te vinden en zijn de problemen verbonden aan de „doelmatige werking van alle onderdelen in onderling verband” nog groter. Het feit, dat de onderdelen ook nog een „eigen wil” hebben, is bovendien een probleem op zich.

In de primitieve maatschappij was „organisatie” tamelijk eenvoudig. Zowel degene, die om hulp vroeg als zij, die haar verleenden, streefden vrijwillig en naar beste weten en kunnen naar de verwezenlijking van een „gemeenschappelijk” en bekend doel. De beschikbare werkvermogens waren bijna altijd naar omvang en soort bekend, zodat samenbundeling

van arbeidsprestaties in orde van tijd en/of richting door onderling overleg of zelfs zonder afspraken op de meest doelmatige wijze tot stand kwam.

Met het groeien van de werkobjecten en de voortschrijdende technische ontwikkeling nam niet alleen het aantal en de soorten benodigde werkvermogens toe, doch er ontstond tevens een splitsing van de grote objecten in meerdere uiteenlopende kleinere werkstukken. Het gevolg was, dat door onoverzichtelijkheid, de controle op goede en tijdige uitvoering van werkzaamheden onmogelijk werd en naar een gemeenschappelijk einddoel geleide gezamenlijke arbeidsprestatie teloor ging of niet op de meest doelmatige wijze kon worden verwezenlijkt.

Dit verschijnsel deed zich op velerlei gebied voor. Teneinde de noodzakelijke eenheid van leiding door controle op het gesplitste en totale werkvermogen (in militaire zin: gevechtskracht) toch te behouden, stelden vele leiders (o.a. Mozes) trapsgewijze gezagsverhoudingen in. De op deze wijze gevormde groepen werden dan belast met een (overzichtelijk en controleerbaar) deel van de taak van het geheel.

Samenvatting van het voorafgaande betoog levert de volgende omschrijving van het begrip organisatie op:

Een organisatie is de vorm waarin het over uiteenlopende taken verdeelde werkvermogen van mensen (en werktuigen) veelal in trapsgewijze gezagsverhoudingen tot controleerbare groepen is verenigd, teneinde een naar eenzelfde doel geleide gezamenlijke arbeidsprestatie zo doelmatig te doen plaats vinden.

De grondbeginselen van organisatie.

Algemeen.

Uit de omschrijving van het begrip organisatie kunnen de volgende vier elementen worden gelicht en als groeps-aanduiding voor de grondbeginselen van organisatie dienen:

- a. Het over uiteenlopende taken verdeelde werkvermogen of wel de *taakverdeling*.
- b. Leiding van de gezamenlijke arbeidsprestaties naar éénzelfde doel of wel *eenheid van leiding*.
- c. Controleerbaarheid van tot groepen verenigde werkvermogens of wel *contrôle-capaciteit*.
- d. Trapsgewijze gezagsverhoudingen of wel *delegatie van gezag*.

De taakverdeling.

Zoals reeds eerder werd betoogd kan het doel waarvoor een organisatie wordt opgezet worden beschouwd als een samenstel van verschillende werkstukken, welke alle moeten worden uitgevoerd, wil het doel zelf kunnen worden verwezenlijkt. Bovendien moeten ze uit efficiencyoverwegingen op de juiste tijd gereed zijn, zodat het arbeidsproces gelijkmatig kan verlopen.

Uitgaande van het feit, dat een mens per tijdseenheid slechts een bepaalde hoeveelheid en soort werk kan verzetten, is het noodzakelijk allereerst te komen tot een juiste en volledige omschrijving van alle te verrichten werkzaamheden. *Taakomschrijving*, die tot in detail wordt uitgewerkt, stelt ons in staat een allesomvattend doch vormloze indruk te krijgen van de „organisatie”. Rangschikking van de werkzaamheden naar aard en omvang zal vervolgens een aantal groepen van gelijke en/of

gelijksoortige taken en taakjes opleveren. Dit schept de mogelijkheid per individu en groep van personen de taak te bepalen. Bij deze *taakbepaling* moeten we ons wel realiseren, dat de verschillende taken als een mozaïek in elkaar dienen te passen; ze elk afzonderlijk een afgerond geheel moeten vormen; ze elkaar niet mogen overlappen en tezamen het gehele arbeidsterrein moeten bedekken.

Zou de taakomschrijving onvolledig of onjuist hebben plaats gevonden, dan kan het gebeuren, dat werkzaamheden niet als zodanig worden onderkend. Dientengevolge maken ze deel uit van twee of meer taken en worden dan twee- of meermaal verricht (duplicatie). Dit veroorzaakt verkwisting van een deel der productiviteit van de medewerkers. Evenzo kan het de werkelijke zwaarte of aard van een taak verdoezelen, hetgeen tot overbelasting of niet uitvoeren van werkzaamheden leidt en de doelmatigheid schaadt.

Een andere factor is de *taaksplitsing*. Aan de hand van een voorbeeld is dit probleem het eenvoudigst te verklaren. We nemen hiervoor het onderhoud van vliegtuigen. Voor de Tweede Wereldoorlog onderhield één vliegtuig-mecano één toestel in zijn geheel. Met het ingewikkelder worden van de vliegtuigen veranderde de onderhoudsmethode echter. Tegenwoordig wordt een groep vliegtuigen onderhouden door een aantal technici, die ieder in een afzonderlijk deel van de allesomvattende taak van de vroegere vliegtuig-mecano zijn gespecialiseerd. De reden hiervan is gelegen in de lagere kosten van de moderne methode. Toepassing van de vroegere werkwijze onder de huidige omstandigheden zou van één individu een zeer uitgebreide vakkennis vereisen, hetgeen niet alleen een langere en dus duurder opleiding vraagt, doch vooral zeer hoogwaardig personeel, dat nu eenmaal niet voor het opscheppen ligt en bovendien voor moeilijker en hogere functies in aanmerking komt. De relatief gesproken „enge” specialisatie heeft bovendien het voordeel, dat een individu werk verricht, dat zijn aanleg het meest nabij komt, hetgeen de kwaliteit en wellicht ook de kwantiteit ten goede komt.

Het is voor een normaal individu onmogelijk volledige kennis te hebben van alle details en werkzaamheden in een groot bedrijf. Toch zullen leidinggevende functionarissen een duidelijk inzicht moeten hebben in de mogelijkheden en beperkingen van een deel of de gehele organisatie. Door *standaardisatie*, het op éénzelfde wijze organiseren van groepen van personen met een gelijke gezamenlijke taak, kan hieraan in hoge mate worden tegemoet gekomen. Vooral in het militaire bedrijf is zulks mogelijk, hetgeen problemen van operationeel gebruik, aanvulling en vervanging van personeel en materieel, verplaatsingen, enz. aanzienlijk vereenvoudigt.

Hoewel standaardisatie dus vele voordelen biedt, moet wel gewaakt worden tegen het veronachtzamen van praktijknoden. Een squadron bij de Luchtmacht is een onderdeel, dat voor vele aangelegenheden als bijvoorbeeld de strafbevoegdheid van de commandant, volledig met een compagnie vergelijkbaar is. Dit wil echter niet zeggen dat op grond van standaardisatie de aantallen ingedeelde officieren, onder-officieren, enz. bij een compagnie en een squadron gelijk moeten zijn. *De bijzondere belangensfeer* waarvoor een organisatie wordt opgezet blijft in deze maatgevend. Een soortgelijke factor is het begrip *arbeidsomstandigheden*. Twee onderdelen met gelijke doelstellingen zullen onder invloed van plaatselijke omstandigheden als klimaat, terrein enz. slechts op geheel

uiteenlopende wijzen op de meest doelmatige manier hun taak kunnen verrichten. Ieder vereist derhalve een andere organisatie.

Tenslotte moet men zich voortdurend rekenschap geven van het feit, dat *een organisatie leeft*. Ze groeit voortdurend in de één of andere richting. Dit proces begon in de meest primitieve organisaties en zet zich ook thans nog voort in de ingenieuze industriële concerns en gigantische strijdkrachten van de hedendaagse samenleving. Eenvoudige en overzichtelijke werkzaamheden van min of meer gelijksoortige aard veranderen in de loop van dit groeiproces geleidelijk en onmerkbaar. Het kan zelfs tot misvorming van de organisatie leiden. Om die reden dient er voortdurend een wakend oog te worden gehouden op de taakverdeling. Waar nodig moet zelfs met afbraak van heilige huisjes tot organisatie-wijziging worden overgegaan, daar anders de doelmatigheid niet langer blijft gewaarborgd.

Samenvattend van deze groep van grondbeginselen kan worden formuleerd in de volgende *eisen voor de ideale taakverdeling*:

- a. De taken moeten tezamen het gehele arbeidsterrein omvatten, zodat verwezenlijking van het doel in al zijn facetten is gewaarborgd.
- b. De omvang der taken moet zodanig zijn, dat alle individuen een volle dagtaak hebben, zonder overbelast te geraken en duplicatie te veroorzaken mogelijk is en het arbeidsproces dus gelijkmatig kan verlopen.
- c. De taken moeten ieder voor zich een afgerond gaaf geheel vormen en zo mogelijk van enkelvoudige aard zijn, zodat ze harmoniëren met de aanleg en specialistische opleiding van het individu, dat ze moet verrichten.

Meningen van anderen

DE LUCHTOORLOG BOVEN KOREA I

Het artikel in De Militaire Spectator van Augustus 1952 ontlokt v.w.b. het hoofdstuk „Steun aan grondstrijdkrachten” enige opmerkingen. De aandacht wordt er op gevestigd, dat de hieronder gegeven ervaringen zijn opgedaan in de periode Januari 1950 tot en met Augustus 1951. Een periode, waarin de strijd in Korea het hevigst was.

Na het ontstaan van een tactische luchtmacht in Korea te hebben besproken, komt de schrijver tot de conclusie, dat het gebruik van de tactische luchtmacht, zoals dat in Europa geschiedde, een betere tactische flexibiliteit garandeert en dus beter tot zijn recht komt dan wanneer de luchtmacht wordt „uitgedeeld” aan divisie- en legerkorpscommandanten. Deze opmerking zou mogelijk de gedachte kweken dat dit „uitdelen” in Korea wél geschiedde. Niets is minder waar. Verhoudingsgewijs werd in Korea over een zeer geringe tactische

luchtmacht beschikt. De tactische luchtsteun werd centraal geregeld op het „Joint Operation Center”, waar alle aanvragen voor het gehele front werden ontvangen en van waaruit — na selectie — slechts de meest noodzakelijke steunopdrachten uitgingen.

Twee alinea's verder wordt opgemerkt, dat de grondstrijdkrachten gewend raakten aan „uitgebreide” luchtsteun. Nimmer hebben de grondstrijdkrachten in Korea uitgebreide luchtsteun ontvangen, zeker niet op tactisch gebied. Zoals hierboven reeds vermeld: er werd over een gering aantal vliegtuigen beschikt. Vliegtuigsteun werd door het JOC eerst verleend, indien met de beschikbare grondwapens de nodige steun niet gegeven kon worden en dan nog alleen indien het betrokken frontgedeelte en de daar gevoerde actie van dusdanig belang was, dat zij prevaleerde boven andere aanvragen. De maximum luchtsteun, die de 2e Divisie in deze periode

oort tegelijk ontving, was die van 4 jagers, soms slechts gedurende een kwartier, soms olopend tot 1½ à 2 uur en dit werkelijk niet elke dag; nogmaals alleen in zeer bijzondere gevallen. Tot zover de „uitgebreide” tactische steun. Voor wat betreft de luchtsteunen behoefte van aanvoer van voorraden en troepen kan worden volstaan met de mededeling, dat het door de lucht aanvoeren van voorraden normaal slechts plaats vond vanuit Japan tot aan de vliegbases in Korea en dan nog alleen van voorraden, welke dringend benodigd waren; terwijl troepenvervoer per vliegtuig — buiten het twee maal „droppen” van het 187e R.C.T. (airborne) — alleen in enige mate gebeurde in de categorie „verlofgangers naar Japan”. Bevoorradening van langs de grond op een bepaald moment niet of niet tijdig te bereiken afdelingen vond wel plaats.

Een zin verder wordt weer gesproken van een „veelvuldige inzet van vliegtuigen tegen doelen, die door grondstrijdkrachten hadden moeten worden vernield”. Na hetgeen hierboven naar voren is gebracht is de ontkenning van de juistheid hiervan voldoende. Een verzoek om luchtsteun kon eerst worden ingediend, indien door enige oorzaak ondersteuning door artillerie niet beschikbaar of doeltreffend was. Buiten de hier besproken „air-to-ground-strikes” werd ook nog nabijsteun door de luchtstrijdkrachten verleend via bombardementsopdrachten en optische verkenningen. De nabij-ondersteuning door middel van „bombing-missions” — eveneens gering in aantal — werd uitgevoerd door strategische (B-29) en tactische (B-26) bommenwerpers gedurende de nacht of bij ongunstige weersomstandigheden. De vliegtuigen werden geheel door middel van radar geleid en gecontroleerd.

Meer gebruik kon worden gemaakt van de „Mosquito”, een vliegtuig met geringe snelheid (T-6, L-5, L-17), voor optische verkenning vlak voor de eigen frontlijn, flank of voor een patrouille. Deze toestellen werden eveneens gebruikt om de „forward air controller” te assisteren bij het leiden van „air-to-ground-strikes”.

Van zg. „carpet bombing” in Korea is dezerzijds nimmer iets gebleken; tenminste indien de schrijver dezelfde wijze van bombarderen voor ogen heeft als gebezigd werd bij de uitbraak uit het Normandië-bruggenhoofd. Voor een dergelijke krachtsprestatie waren niet voldoende vliegtuigen in Japan en Korea aanwezig. Waar bombardementen plaats vonden op zwaar ingegraven vijande-

lijke opstellingen waren de resultaten inderdaad niet naar verwachting.

Voor de laatste opmerking wordt gegrepen naar de vermelde samenwerking luchtstrijdkrachten - grondstrijdkrachten. Dat in het begin van de strijd deze samenwerking te wensen over liet is begrijpelijk, daar deze nog opgebouwd moest worden. Dat deze samenwerking bij de mariniers, die hiervoor hun eigen luchtstrijdkrachten hadden, beter was, is duidelijk. Beide onderdelen waren hierin geoefend en hierin naar elkaar gegroeid. Deze goede samenwerking is alleen te verkrijgen als de luchtstrijdkrachten en de grondstrijdkrachten deze metterdaad beoefenen. En daar zit de kern van de kwestie. Voor de vliegers van de mariniers was dit nabijsteun verlenen aan hun medemariniers op de grond hoofdzaak. Voor de luchtmacht was deze samenwerking geen „hoofdvak” in hun opleiding geweest en bleef het in de praktijk, ondanks de hiervoor zo gunstige omstandigheden, geen hoofdzaak. En hier ligt de reden, waarom de samenwerking van alle grondstrijdkrachten (mariniers, zowel als alle andere fronttroepen) stukken beter ging met vliegtuigen van de mariniers, dan met die van de luchtmacht. Want dit was het geval: iedere troep aan het front had liefst steun van vliegtuigen van de mariniers. Het gaf direct een grotere geruststelling als de bekende mariniersvliegtuigen verschenen dan bij aankomst van de andere, hoewel uiteraard, gezien het feit dat luchtsteun sporadisch werd verleend, deze steun altijd erg, heel erg, welkom was.

De beide gevallen, waarbij het NDVN door eigen vliegtuigen werd gemitrailleerd en gebombardeerd, vonden plaats toen niet-mariniersvliegtuigen de nabijsteun verleenden. De eerste maal, dat dit gebeurde, waarbij door één foutieve „run” van drie steunende jagers 10% van de toen reeds geringe effectieve sterkte der zich in stelling bevindende troepen werd afgevoerd, is een waarschuwend teken aan de wand. **De samenwerking tussen grondstrijdkrachten en de tactische luchtstrijdkrachten moet zeer degelijk in vredetijd worden beoefend, willen, vooral in de beginfase van een toekomstige strijd — als toch al zovele zaken aan de meest uitgebreide praktijk-invloeden moeten gewennen —, de grondtroepen met vertrouwen de steun van vliegtuigen aanvaarden.**

K. A. DE VRIES,
Kapitein der Infanterie.

Traditie van het Regiment Limburgse Jagers

door J. L. H. A. ANTONI, Kolonel der Limburgse Jagers

Naar aanleiding van het in de *Militaire Spectator* van April 1952, no. 4, blz. 239, verschenen artikel over traditie volgt hieronder een en ander over die van het Regiment Limburgse Jagers, voor zover neergelegd in naam, kleur, korps- en wapenonderscheidingsteken (zie ook diverse nummers van het tijdschrift *De Limburgse Jager*).

Naam. Ofschoon de K.Bn. van 1 Juli 1950, nr 26 en nr 27, betreffende de oprichting en de traditie van het Regiment niet spreken over de herkomst van de naam is het volgende ter zake wel van belang.

Van 1842 t/m 1866 was het toenmalige Hertogdom Limburg, ofschoon een integrerend deel van ons Koninkrijk, tevens nog een deel van de toenmalige Duitse Bond en leverde als zodanig voor het Duitse Bondsleger een troepencontingent bestaande uit infanterie, cavalerie en artillerie, welk contingent de naam voerde „Limburgse Jagers”. De Koning der Nederlanden was tevens Hertog van Limburg. Thans voert de Koningin der Nederlanden nog de titel van Hertogin van Limburg.

In 1914 werden zg. Vrijwillige Landstormkorpsen opgericht, o.a. in Limburg, alwaar het Korps de naam droeg „Limburgse Jagers” en een Koninklijk vaandel voerde. Dit Landstormkorps Limburgse Jagers verwierf vooral bekendheid door zijn spontane en massale deelname met anderen aan de opmars naar de toenmalige Koninklijke residentie 's-Gravenhage in November 1918 ter verijdeling van een poging tot revolutie en tot omverwerping van de troon.

Kleur. Het Bondscontingent voerde als voornaamste kleuren groen en karmozijnrood evenals het huidige Regiment, in zijn onderscheidingsstekens nl., de pat op de veldblouse, de ondergrond van de baret en de kraagpat van de dagelijkse tenue.

Wapenonderscheidingsteken. De daarin vastgelegde traditionele betekenis is veelzijdig.

1. Hoorn.

a. Dit instrument is traditioneel voor een jager.

b. De vorm van deze hoorn is die van een oud middeleeuws model; het leek mij ongewenst klakkeloos de vorm van de hoorn der Gardejagers over te nemen. Deze hoorn komt voor in het wapen van de Graven van Hoorn (Horn), een historisch graafschap gelegen in het geografisch centrum der huidige provincie Limburg.

c. De Graven van Hoorn waren de erfelijke opperjagermeesters van het Heilige Roomse Rijk der Duitse Natie. Hiermee is een binding gegeven met de oudere vaderlandse geschiedenis.

d. Philips van Montmorency, Graaf van Hoorn, was met Willem van Oranje een der belangrijke leiders in verzet en opstand voor vrijheid tegen Spanje en werd daarom op 5 Juni 1568 na Egmond onthoofd. De tweede Nederlander en de eerste Limburger die terechtgesteld werd in de strijd voor de vrijheid van het gemene vaderland. Zijn wapenhoorn siert onze badge.

e. Het dorp en het kasteel van Horn bestaan nog en liggen enkele kilometers van Roermond, waar de Regimentsstaf gevestigd is.

f. Tenslotte is deze hoorn ook opgenomen in het wapen der provincie Limburg.

Aldus heeft deze hoorn betrekking op de begrippen jager, Dynastie, verre en huidige vaderlandse geschiedenis, provincie Limburg en op een onzer vrijheidsslachtoffers.

2. Eikenloof.

a. Het Limburgse Volkslied bevat de strofe: „Waar in het bronsgroen eikenhout het nachtegaaltje zingt. . . daar is mijn vaderland, Limburg dierbaar oord”. Wie in Nederland zegt „(bronsgroen) eikenhout”, zegt Limburg. Ik meende de opname van het eikenloof in het onderscheidingsteken alleen al daarom te moeten voorstaan.

b. In de geschiedenis van Rome en ook heden in heraldiek en symboliek betekent de eik kracht en overwinning (p.m. Olympische Spelen). Hieraan herinnerd te worden is voor een soldaat van belang!

3. Zwaard.

De (Nassause) leeuw uit het Nederlandse wapen houdt in de rechter voorklauw een opgeheven Romeins zwaard, waarmee hij de strijd voor Koningin en Koninkrijk symboliseert. Voor de strijd is een leger nodig. Deze Nederlandse Leeuw nu vertrouwt dit aanvalswapen toe aan het verreweg belangrijkste wapen van dat leger, nl. aan de Infanterie, om het voor hem te hanteren als het moet. Dit zwaard is (daarom?) geplaatst in het algemene wapenonderscheidingsteken der Infanterie, zij het opgestoken (d.i. omlaag). Als rechtgeaarde Infanterie voert ook ons regiment dat zwaard, doch thans weder als de leeuw dit doet, fier, dreigend, zo niet uitdagend opgeheven. Ook dit leek mij nuttig om de Limburgse Jagers voor te houden.

Zoals de lezer kan bemerken ligt een prachtige symboliek in dit wapenonderscheidingsteken opgesloten, welke naar wij hopen in een levende traditie van het Regiment zal worden opgenomen.

Bij deze gelegenheid zij tevens vermeld dat ieder, die registratief tot het Regiment Limburgse Jagers behoort, zich als lid kan aanmelden van de Vereniging: de Limburgse Jager, Secretariaat Ernst Casimirkazerne, Roermond, welke Vereniging momenteel pl.m. 2500 leden telt.

Uit de Buitenlandse Vakpers

Verdediging van etappenlijnen tegen partisanen.

Partisanen en guerilla's hebben in vele oorlogen een grote rol gespeeld en hun optreden is onorthodox. Stalin beval in de vorige oorlog: „In de door de vijand bezette gebieden moeten partisanen-eenheden worden gevormd, wier optreden moet zijn gericht tegen de reguliere vijandelijke strijdkrachten. De guerilla oorlog moet overal uitbreken, bruggen en wegen moeten worden opgeblazen, telegraaf- en telefoonlijnen worden vernield, wouden, opslagplaatsen en transportmiddelen moeten in brand worden gestoken.

Het verblijf in bezet gebied moet de vijand ondraaglijk worden gemaakt. Hij moet bij elke stap, die hij zet worden nagezeten en uitgeroeid. Al zijn maatregelen moeten worden gedwarsboomd.”

De partisanen hebben een eigen tactiek en werken met eigen middelen. De twee laatste wereldoorlogen heeft het US leger geluk gehad. Dit geluk zou ongeluk worden indien we er door in slaap werden gewiegd. Beter kunnen wij ons spiegelen aan de legers van andere naties, die in hoge mate van partisanenactiviteit te lijden hebben gehad.

Vooral de etappenlijnen zijn zeer gevoelig voor inwerking van burgerpartisanen en voor die van vijandelijke guerrillatroepen, welke door de lijnen infiltreren. Het meest efficiënte plan om een convooi aan te vallen is, in de eerste plaats, het in een gunstig overvalsterrein te stoppen door het aanbrengen van een hindernis, dan wel het vernielen van de weg of van de voorste voertuigen, terwijl tevens de staart van de colonne wordt geblokkeerd, zodat niemand ogenblikkelijk kan ontsnappen en alarm kan maken. Langs de weg verspreide, goed gedekte, en met automatische wapens uitgeruste kleine groepen vallen dan het convooi aan. Uitkijkposten op een afstand van enige kilometers van de plaats des overvals opgesteld, waarschuwen de commandant der partisanen door middel van radio of andere verbindingsmiddelen dat een convooi nadert. Zij blijven daarna ter plaatse, teneinde hem wederom te waarschuwen indien versterkingen op komst zijn. Partisanenaanvallen duren normaal 3 tot 10 minuten. Het personeel van het convooi heeft daardoor niet voldoende tijd zich van de eerste schok te herstellen om redelijk tegenstand te bieden. Het is

daarom van het hoogste belang, dat het steeds op een dergelijke overval is ingesteld en dat het ook de middelen heeft om deze in de kiem te smoren.

Reeds in 1940 trokken de Fransen hun conclusies en deze zijn nog steeds van kracht. Teneinde aan partisanenaanvallen het hoofd te kunnen bieden moet een transporteenheid aan de volgende voorwaarden voldoen:

a. De moderne oorlogvoering wordt in het algemeen niet meer gestreden op doorlopende fronten. Daarom moeten transporteenheden rekening houden zowel met een optreden van partisanen als met dat van geïnfiltreerde of achtergebleven vijandelijke kleine eenheden. Zij moeten zich ook hiertegen kunnen verdedigen en niet slechts tegen aanvallen uit de lucht.

b. Transportpersoneel moet daarom een volledige opleiding krijgen in het voeren van het gevecht en het moet hiervoor ook de nodige wapens bezitten. Deze wapens moeten in kwaliteit opwegen tegen die, welke door een mogelijke tegenstander zullen worden gebruikt.

c. Transporteenheden moeten beschikken over verkenningselementen, welke in staat zijn een vijandelijke overval tijdig te onderkennen en onmogelijk te maken. Zij moeten, onder meer, kunnen optreden tegen lichte gepantserde voertuigen.

d. Snelheid van communicatie is in de partisanenoorlog een eerste vereiste. Voldoende aantal radio's van goede capaciteit moeten over de colonne worden verspreid.

LtCol. P. E. Bruehl: Are We Prepared to Defend our Highway Lines of Communications,

TRANSPORTATION JOURNAL, Maart/ April 1952.

v. H.

Het nieuwe Amerikaanse lichte geweer.

In December 1951 gaf Army Ordnance de gegevens vrij van het nieuwe Amerikaanse lichte geweer. Men kent het in twee modellen, de T44 en de T47. Het werkt semi-automatisch zowel als automatisch op de terugstoot der gassen. Het gewicht is 8 pond en het verschiet de nieuwe lichte T65 patroon. Bij gehouden proefnemingen werd op een afstand van 1200 yards de model stalen helm van het Amerikaanse leger doorboord; op 100 yds een ½-inch homogeen stalen

plaat. Op 600 yds gaat de kogel dwars door beide zijken van een truck. Vergelijkingsproeven met de M1 gaven onderstaande resultaten.

Schutter Nr	Aantal schoten	Aantal treffers	Type geweer
1	32	29	M1
1	40	34	T44
2	32	32	M1
2	46	44	T47
3	40	28	M1
3	30	26	T44
4	40	28	M1
4	65	40	T47

Het kaliber van het nieuwe wapen blijft .30. De M1 wordt nog aangemaakt, mede in verband met het feit, dat men snel een groot aantal geweren nodig heeft.

De vuursnelheid bedraagt ongeveer 700 schoten per minuut. Een geoefend schutter kon met de M1 gemiddeld 34 treffers per minuut plaatsen, met het nieuwe geweer wordt dit 48. Automatisch vuur kan gedurende korte perioden worden afgegeven met de vuursnelheid van een mitrailleur. De praktische vuursnelheid (met verwisselen van magazijnen) wordt dan ongeveer 100 schoten per minuut.

The New Light Rifle, (Editorial).

ORDNANCE, Maart/April 1952. v. H.

De operatie „Eb en Vloed” tegen de „operatie Killer”.

In de moderne oorlog betekent de vernietiging van gehele legers niet meer het einde van de oorlog. De enorme ontwikkeling van de techniek maakt de conflicten niet korter. Integendeel. Het einde van een oorlog wordt alleen bereikt door uitputting van één der tegenstanders. Zowel de generaals van het Pentagon, als de maarschalken van het Kremlin zijn van dit axioma overtuigd. De Russen zouden er wellicht in kunnen slagen om West- en Zuid-Europa te veroveren. Misschien zouden zij in Alaska kunnen landen. Maar dan zou de strijd op leven en dood pas goed beginnen. Anderzijds staan de Amerikaanse strategen tegenover de onmetelijke ruimte van Elbe tot Beringstraat.

In een dergelijke worsteling zijn een Jena of een Sedan niet meer dan een fase en brengen zij niet de onmiddellijke beslissing. Dat bewezen Stalingrad, Tunis, Falaise, die stuk voor stuk fatale nederlagen waren, maar waarna nog jaren en maanden moest worden gevochten, alvorens de beslissing viel.

Maarschalk Timoschenko heeft in een

uiteenzetting aan de Froenze Academie (de Russische Hogere Krijgsschool B. K.) gezegd dat Rusland zijn strategie moet baseren op de „uitputting door de ruimte” (de traditionele Russische strategie. B. K.). Rusland, verklaarde Timoschenko, zal zich in een toekomstig conflict in de toestand van een ingesloten vesting bevinden. Het voordeel daarbij is, dat het zich „op de binnenlijnen” bevindt.

Dat voordeel moet tot het uiterste worden uitgebuit. In de eerste plaats door *uitvallen*. Snelle en diepe uitvallen, die verwarring bij de vijand verwekken, zijn krachten slijten en hem uitputten, het land verwoesten en hem daardoor het voortzetten van de oorlog moeilijker maken, zonder dat men het land moet bezetten en zien te houden. Het „houden” van ruimte door het zich vastklampen aan stellingen, noemt Timoschenko een typisch Westerse opvatting (het was in elk geval de opvatting van Hitler — niet van vele van zijn generaals — maar het „was wir haben halten wir fest” was voor de Hitler-strategie doorslaggevend. En dat is altijd een fatale strategie geweest. Een van de hoofdfactoren van *elke* strategie moet de „soepelheid” zijn. B.K.) Timoschenko neemt vervolgens aan, dat de Russen — ondanks het mechanische overwicht bij het Westen — toch bewegelijker zullen zijn, omdat hun logistiek systeem veel eenvoudiger en gemakkelijker is, vooral als verwoestingen op grote schaal worden toegepast. De bewapening van de Russische legers houdt daar volkomen rekening mee. De Russische bewapeningsindustrie fabriceert weinig ingewikkelde, gemakkelijk te hanteren wapens, bestemd voor de massa. Daarnaast heeft men ook tal van precisie-wapens. De eerste categorie zijn „oppervlakte”wapens, mortieren, artillerie, antitankwapens, jager-bommenwerpers.

Washington wilde in het succes dezer bewapening niet geloven. Het zou een hele tijd duren eer het Pentagon begreep, dat de „herhaaldelijke en onbegrijpelijke terugtochten” der Roden op Korea veelal niet het gevolg waren van de nederlaag, maar dat zij in wezen de praktische beproefing van de ideeën van Timoschenko waren.

Algemeen hoort men beweren, dat het kwalitatief overwicht van het westelijk oorlogsmaterieel een gunstige factor voor het Westen is. Schrijver vraagt zich af of dit inderdaad zo is. De artillerie — altijd Ruslands grote kracht — wordt momenteel enkel uitgerust met twee ty-

pes — goedkoop, stevig, licht, gemakkelijk te bedienen, de houwitzers van 12,2 en 15,5 cm. Naast deze standaardtypes vindt men nu nog 7 oudere types. De Russen richten hun voornaamste inspanning op de munitiebevoorrading en verwaarlozen daarentegen bijna geheel de herstellingswerkplaatsen. Zij hebben de opleiding tot het hanteren van de eenvoudige wapens tot een minimum herleid. De boer uit de „Kolchoze” — de collectieve boerderij — moet na enkele weken opleiding een mortier, een Stalingerel, een mitrailleur, een bazooka kunnen bedienen. Als er iets kapot is wordt het opzij gegooid. Herstellingen geschieden in geen geval bij de fronteenheden.

Terwijl in een Amerikaanse infanterie Divisie 916 en in een pantser Divisie 1138 man aanwezig zijn voor herstellingen en kilometers lange bevoorradingstreinen achter zich aanslepen, bestemmen de Russen daarvoor respectievelijk 46 en 62 man. Hun artillerie is niet voorzien van infra-rood apparaten, noch van andere bijzondere optische instrumenten. Moderne transmissiemiddelen ontbreken evenals commando-apparaten. Maar men schiet niet op een bepaald doel, doch op een oppervlakte. Voor de doorbraken bij hun grote winteroffensief op 12 Januari 1945 hadden zij op een zeer smal front 20.000 stukken geschut opgesteld. Tijdens hun manoeuvres in 1949 en 1950 voerden zij het gemiddelde aantal stukken per strekkende kilometer nog op.

Ten aanzien van het Russische materieel, in vergelijking met het Westerse materieel, merkt schrijver op, dat de Amerikaanse 10,5 cm houwtizer even zwaar weegt als de 12,2 cm houwtizer der Russen. En deze laatste verschiet een projectiel dat $1\frac{1}{2}$ maal zo zwaar is en schiet 3 km verder. De Amerikaanse 15,5 cm houwtizer weegt 13 ton, de Russische 7 ton. De Russische 14,5 cm mortier weegt even zwaar als de nieuwste Amerikaanse 12 cm mortier, en de Russische schiet 1500 m verder (lichter gewicht en groter dracht zijn van zeer bijzondere betekenis, dat bewees o.a. het verschil tussen de Franse 7,5 cm — le canon de la victoire — en de Duitse 7.7 cm vuurmond in 1914. B.K.).

De Engelse 50 ton Centurion, het Franse prototype Foch van 50 ton, de ontworpen Amerikaanse M 48 van 50 ton hebben een motor van 1.000 pk, zijn in hoge mate geperfectionneerd, zeer vlug en beweeglijk, maar ze hebben een verwonderlijk zwakke bewapening met kanonnen van 8 tot 12 cm. De Stalin-tanks zijn langzamer, de pantsering is zwaar-

der, maar zij hebben reeds lang een kanon van 15 cm.

De M 75 Skysweeper A.A. heeft een maximum bereik van 9.000 m, de Russische 12 cm vuurmond van 13.000 m.

De Russen hechten weinig waarde aan bazooka's. Vóór de oorlog in Korea was een Amerikaanse infanteriedivisie uitgerust met 281 lichte bazooka's, een Engelse met 92. Die getallen bedragen nu 542 zware bazooka's per divisie bij de Amerikanen en 318 bij de Engelsen. De Russen hebben er geen een. Ze beschouwen de bazooka als een guerillawapen. Ook hebben de Russen geen terugstootloze vuurmonden.

De Russen noemen de door Timoschenko aangegeven strategie — terugtrekken en verrassend aanvallen — de operatie „Eb en vloed”. De taktiek die daarbij gevolgd moet worden is: de grootst mogelijke vuurconcentratie en frontale aanvallen, geen moeilijke omsingelingsbewegingen, de vijand zo snel mogelijk vernietigen, lukt dat niet, dan rechtsomkeert maken en verdwijnen, om elders opnieuw aan te vallen. Een eventueel nieuw conflict zal van lange duur zijn, daarom kan zelfs Rusland zich niet de luxe permitteren van een roekeloze inzet van mensen, zoals dat in de tweede wereldoorlog geschiedde. De generaals van het Pentagon verwachten in een nieuw wereldconflict in het groot het zelfde te zien wat zich nu bij de operatie „Killer” — zoals de gehele actie in Korea genoemd wordt — afspeelt, namelijk, langzame maar dodelijke vooruitgang, met een enorm systeem van bevoorrading. Een wurgende greep om de hals van de vijand tot hij om genade smeekt.

Het heeft geen zin om nu over het eventueel van deze twee tegenover elkaar staande opvattingen te redetwisten. Schrijver wijst echter op het gevaar, dat de Westerse Geallieerden geen ervaring hebben met de luchtoorlog achter hun eigen front. De G. I., de Tommy en de Franse soldaat van 1944—1945 wisten niets van de bittere ondervindingen van de Duitse soldaten, van het moordend effect van het bommentapijt, van aanvallen door jagers, van de vernietiging der transporten. Het Westen ontbreekt elke ondervinding — die nu zelfs de Chinezen hebben — betreffende bevoorrading en terugtochtactie tegenover een tegenpartij die het overwicht in de lucht bezit. De onderstaatssecretaris van het Amerikaanse ministerie voor de luchtstrijdkrachten zag het gevaar juist in toen hij onlangs zel, dat men zich niet kan voorstellen, welke gevolgen ook

maar slechts een tijdelijke verovering door de vijand van het luchtruim voor onze etappensector zou kunnen hebben.

Tot Korea heerste in Amerika de opvatting, dat de oorlog gewonnen of op beslissende wijze beïnvloed kan worden door de strategische luchtmacht. Vliegtuigen met grote actieradius en de atoombom als voornaamste argument.

Sinds Korea is men tot een andere indeling der vliegtuigtypen overgegaan en zoekt men naar een evenwicht der middelen, waardoor men op de meest doeltreffende wijze de luchttoerlog kan voeren. Moskou acht zelfs de nieuwe Amerikaanse opvatting al geheel verouderd. Volgens de Russische denkwijze heeft het jachtwapen niet de opdracht om de lucht schoon te vegen en het meesterschap in de lucht te verwerven. Dat meesterschap eist veel te veel krachten op. De opdracht van de luchtmacht is evenmin de eigen veiligheid te verzekeren, maar wèl om te slaan. Dit doel zal alleen bereikt worden als de luchtstrijdkrachten een integrerend deel van het grondleger uitmaken! De jagerbommenwerper is daarvoor het meest geschikte wapen. Door het dagelijks inzetten van duizenden jager-bommenwerpers moet een vijandelijke opmars worden vertraagd en een vijandelijk front worden ondermijnd. Daarbij gaan de Russen van de onderstelling uit, dat de verbindingen van de Westerse legers veel en veel kwetsbaarder zijn, dan die van de Russen zelf.

Het volgend overzicht geeft een goed beeld van de heersende Amerikaanse en Russische opvattingen t.a.v. het gebruik van luchtstrijdkrachten.

	Westen	Oosten
strategische bommenwerpers	47 %	6 %
tactische bommenwerpers	16 %	4 %
verkenningsvliegtuigen	5 %	8 %
interceptiejagers	15 %	8 %
begeleidingsjagers	7 %	—
jager-bommenwerpers	10 %	74 %

Ten aanzien van de atoombom menen de Russen dat men de uitwerking ervan overdrijft. In Hiroshima en Nagasaki heeft men vastgesteld, dat gebouwen van gewapend beton zich zeer goed gehouden hebben. Bovendien zijn de belangrijkste Russische industrieën zeer afgelegen en vrijwel alle ondergronds, zodat zij van atombomaanvallen geen last zullen hebben. Russische atoombommen zullen op de Westerse industrieën een vernietigende uitwerking kunnen hebben.

De opvattingen op strategisch gebied tussen Oost en West staan dus ook dia-

metraal tegenover elkaar.

Het verschil in bewapening in de divisie komt goed tot uiting in de volgende tabel.

	V.S.	Eng.	S.U.
Lichte mitrailleurs	638	722	266
Zware mitrailleurs	354	266	188
Bazooka's	522	318	—
Lichte mortieren	141	128	164
Middelbare mortieren	36	48	64
Zware mortieren	—	—	48
Terugstootloze vuurmonden	106	—	—
Middelbare en zware antitankkanonnen	36	48	72
Tanks	140	126	—
Bruggentrein	1	1	—
Jeeps	1026	688	18
Auto's van geneeskundige dienst	38	32	3
Vrachtauto's	1193	975	510
Takelwagens	25	24	—
Gemotoriseerd tandheelkundig laboratorium	1	—	—
Badinstallatie te velde	4	3	—
Eenheden voor zuivering drinkwater	4	1	—
tractoren	28	36	6
Tanktrailers	11	14	—
Gepantserde auto's	34	24	1
Paardenkarretjes	—	36	620

Tot zover Georges Budik — oud Oostenrijks officier — in het tijdschrift voor militaire documentatie van April 1952.

In dit verband willen wij hieraan doen volgen een beschouwing van luchtmaarschalk Saundby in „The Aeroplane” van November 1951 en besproken in Military Review van April 1952, waarin de Engelse luchtmaarschalk zich zeer terecht de vraag stelt of de huidige wapens wèl de juiste zijn om in een eventueel nieuw conflict met succes de communisten te kunnen bestrijden. De Engelse luchtmaarschalk is van mening, dat de strategische bombardementen met wapens van ongekend vernietigingsvermogen er zeer zeker het hunne toe kunnen bijdragen om de communisten in een kortere tijd te kunnen verslaan, dan de ervaring van de tweede wereldoorlog heeft geleerd. Maar niemand zal zo optimistisch zijn om te geloven, dat dit in een paar dagen zal geschieden. Het zal weken en maanden duren alvorens het hart zal ophouden te kloppen en in die tussentijd zullen de Rode legers Europa kunnen platbranden. Zonder enige twijfel zal de bevrijding komen, maar voor zeer velen zal het te laat zijn. Deze verschrikkelijke mogelijkheid ondermijnt het moreel van de volkeren van West-Europa en verlamt hun wil om te bewapenen. Het is voor hen

geen prettig denkbeeld, dat de Westelijke luchtmacht de oorlog zal winnen, nadat zij er door geruineerd zijn.

Daarom moeten de Rode legers tot staan kunnen worden gebracht. Een ogenblik meende men dat tactische luchtmachtkrachten in staat zouden zijn om landlegers te desorganiseren en te vernietigen. Korea leerde anders. Het meest efficiënte wapen acht schrijver mosterdgas van vliegtuigen uit geworpen. Een vliegtuig uitgerust met mosterdgas-sproeiers kan in een minuut een heel infanterieregiment buiten gevecht stellen. Maar strijdgassen zijn bij internationale overeenkomst verboden. Hoewel de Sovjet Unie die overeenkomst niet heeft geratificeerd, kan men van de Westerse democratieën niet verwachten, dat zij hun vrijwillig op zich genomen verplichtingen zo maar zullen schenden. Naast de strategische atoombom ziet de luchtmaarschalk enorme mogelijkheden in de tactische atoombom en atoomgranaat. Als men er in slaagt om de vrede nog 10 tot 15 jaar te handhaven, acht schrijver alle gevaar voorbij, want zo zegt hij, het communistische empirium rust niet op een gezonde basis en bergt de kiemen van de vernietiging in zich zelf.

En tot slot willen wij deze beschouwingen besluiten met te wijzen op een beschouwing van de Directeur van de Sociale Dienst van het Belgische leger, die er in *L'Armée la Nation* van April 1952 op wijst, dat men nog geen soldaat heeft, ook al geeft men hem de mooiste en moderne wapens. Al die wapens zijn waardeloos, als bij de man zelve, de wil om ze te gebruiken ontbreekt. Als hij de wil niet heeft om zich in te zetten, gevaren te trotseren en zich zonnodig op te offeren voor de zaak welke hij dient. Men moet van de soldaat de „overtuigde strijder” maken. De combinatie „modern materieel en overtuigd strijder” is de enig juiste, omdat zij onoverwinnelijk is. Wie een van deze factoren verwaarloost en niet alles doet om ze te bereiken en omhoog te brengen, graaft zijn eigen graf.

Georges Badik: Operatie „Eb en vloed” tegen Operatie Killer.

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, April 1952.

Air Marshall Saundby: Neutralizing the horde.

AEROPLANE, besproken in MILITARY REVIEW, April 1952.

Directeur van de Sociale Dienst van het leger: Quel est le problème, social et

fondamental de la nation et de l'armée?
L'ARMÉE, LA NATION, April 1952.

B. K.

Militair leiderschap.

Heden — meer dan ooit — is de behoefte aan werkelijke aanvoerders zeer groot. De moderne techniek heeft de toch al niet gemakkelijke kunst van oorlogvoeren zeer verzaard. Daarbij moet men echter goed bedenken, dat ondanks alle materieel de mens de doorslaggevende factor blijft. De aanvoerders van hoog tot laag zijn beslissend voor de waarde van een leger. Elke aanvoerder heeft twee verantwoordelijkheden en wel:

a. zijn opdracht en *b.* zijn mensen.

Onder alle omstandigheden moet hij er naar streven om zijn opdracht uit te voeren. Daaraan is alles ondergeschikt. Daarnaast heeft hij tot plicht om steeds voor zijn mensen op te komen, daar hij alleen op die wijze hun moreel op peil kan houden en opvoeren. In de militaire dienst is de ondergeschikte voor een zeer groot deel afhankelijk van zijn aanvoerder. Dat heeft elke aanvoerder te bedenken.

Het Amerikaanse leger heeft 11 grondbeginselen voor het militaire leiderschap aanvaard, die voor alle rangen gelden.

Deze zijn:

1. *Ken Uw vak.*

Onkunde op dit gebied geeft aanleiding tot fatale psychologische fouten, ondergraaft het prestige op hopeloze wijze en kost mensenlevens.

2. *Ken Uzelf en streef voortdurend naar verbetering van Uzelf.*

Iedere aanvoerder moet zijn sterke en zijn zwakke eigenschappen kennen. Hij moet zijn sterke eigenschappen verder ontwikkelen en zijn zwakke overwinnen. Doet hij dat niet, dan mislukt hij vast en zeker.

3. *Ken Uw mensen en zorg steeds voor hen.*

Een aanvoerder mag geen onbekende voor zijn mensen zijn en ongenaakbaar zijn voor hen. Hij moet er steeds voor zorgen eerlijk en rechtvaardig tegenover hen te zijn. Daarnaast moet hij zijn zorgen steeds over hen uitspreiden. Dan kan hij het maximum uit zijn mensen halen. Anders nooit.

4. *Hij moet zijn mensen steeds op de hoogte houden.*

Binnen het raam van de algemene veiligheidseisen, moet elke aanvoerder zijn mannen tot „deelgenoot” in de plannen

maken. Slechts dan kan de man zich volledig inzetten.

5. *Geef het voorbeeld.*

Er is geen scherper criticus dan de ondergeschikte. Zijn voorbeeld vindt altijd navolging. Zorg dat het altijd een voorbeeld ten goede is.

6. *Draag zorg dat de uit te voeren opdracht door een ieder begrepen wordt en zie hoe hij wordt uitgevoerd.*

Men moet voorkomen, dat de man domweg handelt. Het is een onvergeeflijke fout als men onbegrijpelijke orders geeft. Nog erger is om na het geven van orders er niets meer aan te doen. De aanvoerder is de drijvende kracht van zijn onderdeel.

7. *Maak van Uw mensen een eenheid.*

Teamgeest is noodzakelijk voor succes. De oorlogvoering is een dermate ingewikkeld geheel, dat de enkeling als zodanig vrijwel niets bereikt.

8. *Neem Uw beslissingen op tijd en zorg dat ze goed zijn.*

Aarzeling en weifeling zijn dodelijk. Weet wat U wil. Bestudeer de situatie steeds opdat Uw beslissingen juist zijn.

9. *Weet verantwoordelijkheid te aanvaarden en te dragen.*

Elke commandant is verantwoordelijk voor hetgeen zijn onderdeel doet. Durft men die verantwoordelijkheid niet aan, dan doet een dergelijk onderdeel — óf niets óf verkeerde dingen.

10. *Weet verantwoordelijkheid aan anderen te geven.*

Hij die zelf alles wil doen, doet in feite niets, omdat geen aanvoerder alles zelf alleen kan doen. Daarvoor moet hij de moed hebben om ook wat aan anderen over te laten. Dat bevordert de teamgeest en sterkt het moreel en het vertrouwen in de aanvoerder zelf. Het is in feite een kenmerk van zwakheid om alles zelf te willen doen.

11. *Gebruik uw onderdeel in overeenstemming met zijn mogelijkheden.*

Als gij uw onderdeel onmogelijke opdrachten geeft, behoeft het geen verwondering te baren, als succes uitblijft.

De eigenschappen, die een militair aanvoerder tot een werkelijk leider maken zijn de volgende:

1. *Activiteit.* Niets doen is fataal. Het grote geheim van alle succes is handelend optreden.

2. *Moed*, zowel lichamelijk als geestelijk.

3. *Besluitvaardigheid.* Twijfelaars bereiken niets, bewerken hun eigen ondergang en die van hun ondergeschikten.

4. *Verantwoordelijkheidsbesef.* Zijn

zaken doen, ook al wordt men niet gecontroleerd.

5. *Uithoudingsvermogen*, zowel lichamelijk als geestelijk. De oorlog stelt de zwaarste eisen aan het fysiek en de geest.

6. *Enthousiasme.* Zonder enthousiasme is alles dor. Enthousiasme maakt zelfs de zwaarste opdracht licht.

7. *Innerlijke kracht*, om zijn wil zonder moeite een ander op te leggen.

8. *Bescheidenheid*, een garantie tegen arrogantie die de mensen afstoot.

9. *Gevoel voor humor*, dat in moeilijke situaties een zeer grote steun kan zijn en voor het instandhouden van het moreel onontbeerlijk.

10. *Initiatief*, hetwelk in de moderne oorlog met zijn ontelbare facetten een onafwijsbare noodzakelijkheid is.

11. *Integriteit.* Deze moet buiten kijf zijn.

12. *Intelligentie*, zonder dewelke men de talloze problemen niet behoorlijk kan beoordelen.

13. *Evenwichtigheid*, waarvan een zeer grote invloed uitgaat.

14. *Rechtvaardigheid*, zonder dewelke, ook al is men nog zo knap, men meer verknoeit, dan mer ooit goed kan maken.

15. *Loyaliteit*, zowel naar boven als naar beneden.

16. *Menselijkheidsgevoel*, die u de sympathie geeft van allen die met u moeten samenwerken.

17. *Tact*, een zodanige wijze van omgaan met mensen, dat zij ten slotte met genoegen voor u datgene doen, wat zij eerst niet of ongaarne wilden.

18. *Onzelfzuchtigheid*, die op de meest onverwachte ogenblikken zijn rente dubbel en dwars oplevert en die voor het moreel van zeer groot belang is.

19. *Uw gedrag in het algemeen.* Laat het nooit zijn: luister wel naar mijn woorden, maar zie niet naar mijn daden. Dat is dodelijk.

Deze eigenschappen kunnen worden ontwikkeld en aangekweekt.

(Nu kan een ieder voor zich eens kijken of hij — in volkomen zelfkennis — deze eigenschappen in zodanige mate bezit, dat hij aan de 11 beginselen voor een goed militair aanvoerder kan voldoen en zonedig het noodzakelijke doen om het ontbrekende aan te vullen. B. K.).

Luitenant-Kolonel J. N. Carter: *Military Leadership*

MILITARY REVIEW, April 1952.

B. K.

Beknopt geschiedkundig overzicht van de lichamelijke opvoeding.

De lichamelijke opvoeding is een onderdeel van de opvoeding in het algemeen. Schrijver gaat de historische ontwikkeling van de lichamelijke opvoeding na en gaat daarbij de militaire toepassing daarvan na.

Bij de Grieken moest een onderscheid worden gemaakt tussen de opvoedingsmethoden van Sparta en van Athene. Het onderscheid tussen beide methoden van opvoeding komt duidelijk naar voren in onderstaande tabel.

	Opvoeding in Sparta	Opvoeding in Athene
Beginsel	Het kind behoort van zijn geboorte af aan de staat.	Het kind behoort aan de ouders.
Doel	Soldaten vormen.	Burgers vormen, de menselijke natuur verbeteren.
Duur	Van vóór de geboorte tot 30 jaar.	Tot 12 jaar in het gezin, tot 18 jaar door leraren in de familie of door de familie aangewezen leraren.
Methode	Harde opvoeding, die alle pijnen leert verdragen. Jongens en meisjes bij elkaar.	Volkomen fysieke intellectuele en morele opvoeding. Jongens en meisjes gescheiden.
Middelen	Oefeningen in de open lucht op harde grond, geen gymnasia, eenvoudige ongerieflijke woningen.	Zeer goed ingerichte gymnasia en sportterreinen, zorgvuldig gecultiveerde woningen.

(Het verschil is typerend voor de bestuursvorm en geeft als twee druppels water de gelijkenis tussen de methoden van de huidige dictatuur en democratie. B. K.).

Ondanks het feit dat Sparta een formidabel leger schiep, werd Athene de grote toonaangevende macht in de oude wereld. Bij de Spartanen was alles op hardheid ingesteld. Een kind werd bij de geboorte door de staatsdienaren onderzocht. Wanneer het ongeschikt werd bevonden voor de dienst, werd het van een hoge bergtop in de diepte gestort. Op alle overtredingen stonden scherpe lijfstraffen. Dit leidde tot een tijdelijke machtspositie, maar zonder morele basis. In Athene werd in de eerste plaats gezocht naar een verbetering van de menselijke natuur. Wij moeten — zo zeide Solon — burgers vormen, die niet alleen gezond zijn, maar ook het hart op de juiste plaats dragen, zodat zij in tijd van vrede hun stad zullen doen bloeien en haar zullen verdedigen als zij ooit mocht worden aangevallen. Zeer zeker overwon Sparta de Atheners in de Peloponnesische oorlog, maar wie spreekt er nu nog van Sparta? Athene bleef in feite de overwinnaar, die de eeuwen trotseerde omdat de basis waarop Athene geformeerd was de enig juiste was.

Bij de Romeinen werden de sportoefeningen volledig gebruikt om zo goed

mogelijke krijgslieden te vormen. Hun gymnastiek — die bij de Grieken ook het schoonheidsideaal nastreefde — was een zuiver militaire gymnastiek. Paardrijden, zwemmen, schermen, snellopen, werken met halters, stonden op de voorgrond. De beschouwingen werden voortgezet.

Kapitein-Commandant M. J. Clerckx: Beknopt geschiedkundig overzicht van de lichamelijke opvoeding.

HET LEGER, DE NATIE, April 1952.

B. K.

De reorganisatie van het Sovjet-oppercommando.

De jongste reorganisatie van het Sovjet oppercommando — die reeds in 1948 werd gedecreteerd, maar door de onderlinge naijver tussen leger, vloot en luchtmacht eerst in 1950 van kracht werd, toont aan dat het zwaartepunt van de Russische strijdkrachten geheel bij het leger ligt. De invloed van het leger is nog toegenomen, toen maarschalk Was-silevsky als chef van de generale staf werd vervangen door de kolonel generaal Tstemenko, die nog geen vijftig jaar is en doorgaat als de vertrouwensman van Stalin.

De *generale staf* bestaat uit 7 bureaux, te weten: 1. operatiën, 2. inlichtingen, 3. organisatie en mobilisatie, 4. verbind-

dingsdienst, 5. permanente versterkingen, 6. topografische dienst, 7. krijgsgeschiedenis.

Daarnaast bestaat de „Centrale Politieke Directie”, het verlengstuk van de communistische partij bij de strijdkrachten. Dit instituut heeft grote zelfstandigheid en ontvangt zijn orders onmiddellijk van het secretariaat generaal van de partij. Het geeft zijn orders door aan de „politieke officieren”, die in de plaats van de vroegere politieke commissarissen zijn gekomen.

De „Smersh” (afkorting van de zin „Dood aan de spionnen”) houdt zich bezig met de contraspionage, maar staat rechtstreeks onder het Ministerie voor de veiligheid. Het werkt niet samen met het bureau inlichtingen van de generale staf, maar met de Centrale Politieke Directie.

De *luchtmacht* wordt in beginsel beschouwd als een „steunwapen” voor het leger. De strategische luchtvloot en de bescherming binnenland staan rechtstreeks onder de minister van oorlog en niet onder Chef Luchtmacht Staf.

De *landstrijdkrachten* staan onder bevel van maarschalk Konjev.

De *diensten achterland* staan geheel los van de generale staf.

Redactioneel artikel.

TIJDSCHRIFT VOOR MILITAIRE DOCUMENTATIE, April 1952. B. K.

Crisis ten aanzien van onze moed.

Niemand kan van zich zelf zeggen hoe hij zich zal houden wanneer hij zich in doodsgevaar bevindt. Dan kunnen de meest merkwaardige en onvoorziene reacties volgen. Het voortdurend in doodsgevaar verkeren houdt op den duur niemand vol. Het is een merkwaardig feit, dat het wapen waarbij de zwaarste beproevingen worden ondergaan, maar de meeste verliezen vallen, het wapen is dat over het algemeen het minst in tel wordt geacht, namelijk de infanterie. Of is het juist de wetenschap, dat van dit wapen de zwaarste tol wordt geëist, dat men er huiverig voor is om er bij te *willen* zijn. Het is b.v. tekenend, dat in Korea bij de mannen van het front een grote voorkeur bestaat om bij de luchstrijdkrachten te komen. Het voortdurend doodsgevaar waaraan de infanterist in voorste lijn is blootgesteld, de kou, het ongedierte, honger, dorst, modder, hitte, stof, de grote lichamelijke inspanningen, alle bezoeuvingen die men bedenken kan, zij komen in volle mate op de infanterie neer. Is het wonder dat onder de infanterie er

velen zijn, die zich proberen te „drukken”. Dat is een zeer gevaarlijk verschijnsel. Oh zeker, dezulken deserteren meestal niet. Dat geeft anderzijds weer te grote risico's. Maar er zijn op het slagveld toch alle mogelijkheden om zich te drukken. Een kuil waarin men zijn groepscommandant niet ziet en deze de betrokkene ook niet. Een bevel kan licht niet gehoord worden. Waarom zou men schieten als men goed gedekt ligt? Schrijver is van mening dat deze „niet vechters” ongeveer 50% van de totale frontlijnbezetting uitmaken. En dat is daarom zo funest, omdat nu de volle zwaarte van het gevecht eigenlijk op de helft van die bezetting neerkomt, die het daardoor dubbel zo zwaar krijgt. Daarom acht schrijver het nodig, dat de infanterie zal bestaan uit de besten der besten. Men moet testmethoden uitdenken, waardoor men van tevoren „vechters” en „niet vechters” van elkaar kan onderscheiden. Dat zal de gevechtskracht enorm doen toenemen. Daarnaast acht schrijver nodig een keiharde opleiding naast een goede verzorging, regelmatige aflossing, aankweken van teamgeest, het voorbeeld van elke aanvoerder van hoog tot laag, hoogstaande opvoeding der kinderen door de ouders en de schoolmeesters, die van buitengewone invloed op de algemene vorming van de jonge mens kunnen zijn en het aankweken van die eigenschappen die de man tot „man” maken. De geestelijke stabiliteit moet door al deze maatregelen worden opgevoerd, want daar draait het om. Het wel en wee van de vrije volkeren hangt af van de geestelijke stabiliteit die zij in de uren des gevaars weten te betonen. (Een buitengewoon artikel, dat niet minder dan de helft van „Combat Forces” van April 1952 inneemt. Een diep menselijke beschouwing, die niettemin op alle punten van een sprankelende geestigheid getuigt in de verschillende vergelijkingen die er in worden gemaakt en dat bewijst dat schrijver zeer zeker zelf de moed niet heeft verloren, ook al vraagt hij zich af, hoe dicht wij wel bij de situatie zijn zoals die in Rome heerste vóór de ineenstorting van het keizerrijk. Schrijver legt de vinger op een gevaarlijke plek, maar hij geeft de mogelijkheden voor verbetering aan en dat getuigt van het vertrouwen in de toekomst die elke vrije mens moet hebben en die hem onoverwinnelijk maakt. Een artikel dat wij ten zeerste ter bestudering aanbevelen van alle aanvoerders in onze K.L. B. K.)

Kolonel Anthony Standish: Crisis in Courage.

COMBAT FORCES, April 1952. B. K.

Infiltratie en de bestrijding ervan.

De infiltratietactiek wordt in de West Europese legers weinig of niet beoefend. Bij de Chinezen en Russen des te meer. Wij zullen er zeer zeker rekening mee moeten houden, temeer, daar brede — zwak bezette — fronten voor de infiltratietactiek ideaal zijn. De infiltratie beoogt om door de vijandelijke linies — ongemerkt — heen te sijpelen. Achter de vijandelijke linies moeten de doorgedruppelde troepen zich verzamelen om van dit verzamelpunt uit op te treden tegen verkeersknooppunten, teneinde de vijandelijke aan- en afvoer onmogelijk te maken of te storen, aanvallen op commandoposten en stafkwartieren, op depôts, op artilleriestellingen, op flanken en rug van vijandelijke opstellingen te ondernemen om de hoofdaanval te steunen, en bruggen, tunnels, wegen e.d. te vernielen.

De infiltrerende troepen moeten gebruik maken voor de infiltratie van de nacht of zeer slecht weer (regen, sneeuw). Vanzelfsprekend speelt het terrein hierbij ook een belangrijke rol. Als het terrein — en de opstelling van de vijand — het toelaten, kan men zelfs pogen om met gehele compagnieën, ja zelfs bataljons, te infiltreren. Dat heeft het voordeel, dat men — als het lukt — van de verzamelplaats uit, direct tot actie kan overgaan. Bij doorsijpelen met halve tot hele groepen, duurt het veel langer alvorens men tot actie kan overgaan, maar de kans op ontijdige ontdekking is geringer.

De verdediging tegen infiltratie moet bestaan uit het plaatsen van waarnemings- en luisterposten op die punten, welke voor infiltratie in aanmerking komen, het aanleggen van hindernisdraden met signaal, het leggen van mijnen, het maken van hindernissen die gemakkelijk te bewaken zijn, zodat de infiltranten in een bepaalde richting worden gedreven, actieve patrouillegang tussen de waarnemings- en luisterposten. Deze patrouillegang is uitermate belangrijk Het gebruik van lichtkogels en zoeklichten. Bij sneeuw dient een zorgvuldige spoor-discipline in acht te worden genomen. Nieuwe sporen zijn dan direct te signaleren en na te gaan. Het vormen van beweeglijke reserves, die onmiddellijk de strijd met infiltrantenconcentraties kunnen opnemen is noodzakelijk voor de bestrijding der infiltranten. Op brede fronten is het echter zeer moeilijk om infiltratie te voorkomen. Een belangrijk punt is om het verzamelpunt van de infiltranten te weten te komen. Daarom kan het goed zijn indien vijandelijke

groepen gesignaleerd worden, deze niet onmiddellijk te bestrijden, maar ze te doen volgen, om op deze manier na te gaan, waar zij zich verzamelen, om dan toe te slaan.

Kapitein A. Prenniger: Infiltrationen und deren Abwehr.

ALLG. SCHW. MILITÄR ZEISCHR.,

April 1952.

B. K.

De 75 mm terugstootloze vuurmond in Korea.

De 75 mm terugstootloze vuurmond heeft in Korea zijn zeer grote waarde op afdoende wijze bewezen. Hij maakte zich tot een van de beste ondersteunende wapens van de infanterie zowel bij verdediging als bij aanval. Het is een secuur wapen met grote uitwerking. De vuurmond is zodanig, dat nog tot op 1800 m juistheidsvuur kan worden afgegeven. De munitie-voorziening is een probleem, daarom moet elke bediening er van doordrongen worden alléén te schieten, indien het doel goed kan worden gezien en dus bij wijze van spreken elk schot raak is. Indirect vuur moet uitzondering zijn. Voor nachtelijk vuur is de 75 mm minder geschikt. De richtmiddelen lenen er zich niet voor en de achteruitkomende vlam is zeer heil. De vuurmond is bedrijfszeker en werkt onder alle omstandigheden van kou, hitte, regen, sneeuw.

Kapitein P. Gara: 75 mm recoilless rifle in Korea.

COMBAT FORCES, April 1952.

B. K.

De strategische betekenis van het Iberisch schiereiland.

Onder de huidige politiek-strategische verhoudingen is de positie van het Iberisch schiereiland van bijzondere betekenis. In de eerste plaats vormt het de westelijke afsluiting van de Middellandse Zee. Vervolgens heeft het schiereiland, zowel aan de Atlantische- als aan de Middellandse Zeekust tal van goede bases voor vlootten. De grote plateaux in het binnenland lenen zich uitstekend voor de aanleg van luchtbases voor de zware bommenwerpers, die in een moderne oorlog van grote betekenis zijn. Het schiereiland ligt het dichtst bij Amerika, wat zowel voor het lucht- als zeeverkeer van groot belang is. Te land wordt het schiereiland gedekt door het bergmassief der Pyreneeën, waardoor slechts twee grote doorgangen zijn, een in het oosten langs de kust naar Barcelona en één in het Westen, met de weg

naar Burgos. De Ebro vormt achter de Pyreneeën, als het ware nog een tweede natuurlijke hindernis. Het land leent zich verder bijzonder goed voor de verdediging, door de vele bergruggen en rivieren. Het Portugese leger is 6 Divisies sterk en volkomen modern. Het Spaanse leger telt 37 Divisies, die niet modern zijn. Maar in combinatie met het terrein en de zo gunstige strategische ligging, is de betekenis van Spanje en Portugal wel zeer groot.

Luitenant-Kolonel J. Jeffries: *South of the Pyrenees — What?*

MILITARY REVIEW, Mei 1952. B. K.

Tank-Infanterie Team in Korea.

De laatste maanden heeft de tank voornamelijk twee taken te vervullen vuursteun in de frontlijn en deelnemen aan patrouillegang. Bij het laatste wordt vol profijt getrokken van de beweeglijkheid. Dergelijke patrouilles variëren van een tot twee pelotons tanks met een corresponderende sterkte aan infanterie. De diepte van penetratie is doorgaans afhankelijk van het terrein. De actie bestaat uit een opmars, een aanval en een terugvallen op de eigen linies. Elke fase evenwel vraagt om een uitstekende coördinatie, welke geschiedt door persoonlijk contact van tank- en infanteriecommandant en, gedurende de actie, door middel van de ANVRC 3. De infanteriecommandant heeft voorts zijn SCR 300, de tankcommandant zijn SCR 509, terwijl soms gebruik wordt gemaakt van het bataljons-liaisonvliegtuig.

Alle wijzen van optreden infanterie/tanks zijn mogelijk, het meest succesvolle evenwel is doorgaans het naderen uit verschillende richting. De infanterie neemt daarbij de meest bedekte weg; de tanks, die welke de beste tanknadering geeft. Op deze wijze heeft de infanterie geen last van het artillerie- en mortiervuur, dat de tanks trekt. Beide moeten tegelijk op het uiteindelijke doel arriveren. Het terugvallen op de eigen linie geschiedt zodanig, dat de infanterie eerst teruggaat, aangezien is gebleken, dat zij zodoende weinig last van bovengenoemd vuur heeft. Zij moet evenwel niet zover vooruitgaan, dat zij niet te hulp zou kunnen snellen, indien de tanks dit nodig zouden hebben. Bij patrouilles die grote afstand moeten afleggen kan de infanterie op tanks terugrijden, welke tanks voorgaan, omdat wederom de ervaring heeft geleerd, dat de achterste het vijandelijk vuur trekken. Rijden tanks op een mijn, dan wordt vóór het teruggaan begonnen met het herstelwerk

De infanterie moet dan bij de tanks blijven om hen te dekken. Succes van patrouilles hangt af van coördinatie en planning, en voorts van de fantasie en agressiviteit der commandanten.

LtCol B. O. Norman: *Tank Infantry Teamwork.*

ARMOR, Mei-Juni 1952.

v. H.

De bajonet.

Kapitein Millett bemerkte dat een van de pelotons van zijn compagnie door het vijandelijk vuur werd tegengehouden. Hij stelde zich onbevreesd aan het hoofd van zijn beide andere pelotons en attackeerde met gevelde bajonet de vijandelijke positie, die onneembaar scheen en naar alle zijden vuur spuwde. De bajonetaanval lukte volkomen, de vijand vluchtte in verwarring. De waarde van de bajonet is nog steeds zeer groot. Men kan hem onmogelijk missen, noch bij de verdediging, noch bij de aanval. Schrijver laat verschillende uitspraken van Koreaanmannen de revue passeren, die allen de lof der bajonet bezingen. De bajonetaanval maakt steeds een grote indruk op de vijand, zeer vaak laat hij het niet op een handgemeen aankomen met een tegenpartij die verbeterd oprukt met de bajonet op het geweer. Na nog tal van gevechtsgebeurtenissen te hebben beschreven, komt schrijver tot de volgende conclusies:

- 1 De bajonet is een karakteristiek infanteriewapen van de grootste betekenis.
- 2 De dreiging die van een bajonetaanval uitgaat is zeer groot.
- 3 Alle soldaten — van hoog tot laag — moeten worden geoefend in het gebruik van de bajonet.
- 4 De bajonetaanval moet kenmerkend zijn voor de offensieve geest welke de infanterie moet beheersen.

Generaal Majoor R. Boule: *Bayonets*

COMBAT FORCES, Mei 1952. B. K.

Verb. dienst - Infanterie

Ruiling: Subaltern ber. off. verbindingsdienst standplaats Ede, zoekt ruiling van wapen met dito infanterie officier (ervaring op verb. gebied en/of el. techniek).

Brieven no. 17131 Boekhandel D. Brouwer en Zoon, Postbus 148, Arnhem.